

PROGRAM ROZVOJE OBCE LAČNOV

NA OBDOBÍ LET
2024 - 2030

Program rozvoje obce Lačnov na období let 2024 - 2030 schválilo dle § 84 odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecních zřízeních) zastupitelstvo obce Lačnov dne 26.01.2024, usnesením č. 153/13.

Úvod

Program rozvoje obce (dále PRO) podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecních zřízeních) patří mezi základní střednědobé nástroje samospráv pro plánování a řízení lokálního rozvoje, prostřednictvím něhož jsou vytvářeny podmínky a formy podpory hospodářského, sociálního a environmentálního prostředí, které přispívají ke zlepšování kvality života na úrovni obcí.

Účelem PRO Lačnov na období let 2024 - 2030 je zajistit dynamický a harmonický rozvoj obce, vytyčit novou vizi, cíle, priority a úkoly a současně navrhnout vhodné nástroje a mechanismy pro jejich dosažení, monitoring, kontrolu a evaluaci. PRO byl zpracován tak, aby zohledňoval rozvojový potenciál území, šetrně využíval jeho endogenní zdroje, a zároveň aby maximálně využíval příležitosti dané (mikro)regionální politikou ČR. V tomto smyslu byl PRO Lačnov zpracován v souladu se Strategií regionálního rozvoje ČR 21+, Strategií rozvoje Zlínského kraje 2030 a Strategií komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornolidečska na období 2021–2027.

Cíle PRO Lačnov na období let 2024 až 2030:

- naplňovat dlouhodobou vizi a strategické cíle obce
- koordinovat činnost a zájmy subjektů působících v obci
- stanovit priority pro občany, obec a podnikatelské subjekty v realizaci investičních záměrů, jako podkladový zdroj k rozhodování zastupitelstva obce z pohledu širšího koncepčního rámce
- prosazovat a chránit veřejný zájem
- posilovat odpovědnosti obyvatel za rozvoj obce, odpovědnost za její sounáležitost a soudržnost
- koordinovat rozvojové cíle a priority obce s nadřazenými strategiemi na mikroregionální, regionální a národní úrovni.

PRO Lačnov je rovněž základním nástrojem pro zpracování rozpočtu obce a rozpočtových výhledů, a dále nástrojem k posílení konkurenceschopnosti a upevnění pozice v regionu.

PRO Lačnov byl zpracován v letech 2023–2024 a odráží v sobě principy expertního a komunitně vedeného místního rozvoje, založeného na participaci a spolupráci pracovníků kanceláře MAS Hornolidečska, z.s. a lokálních aktérů (zástupců veřejného sektoru, místních ekonomických subjektů a občanské společnosti).

PRO Lačnov byl zpracován v souladu s metodikou Ministerstva pro místní rozvoj. PRO je z hlediska struktury rozdělen do dvou kapitol, přičemž v následující kapitole je provedena analýza řešeného území, výzkum rozvojových trendů a (ne)investičních potřeb, které společně vytváří východiska pro zpracování koncepční části PRO. Analytická část je založena na kombinaci kvantitativního a kvalitativního výzkumu. Kvantitativní výzkum se opíral o základní metody popisné statistiky, využitě za účelem analýzy a vyhodnocení sekundárních dat a ukazatelů z Českého statistického úřadu a jiných veřejně přístupných portálů, nebo pracoval v kombinaci s unikátními sekundárními daty vyžádanými na míru, či primárními daty shromážděnými pracovníky MAS Hornolidečska, z.s., formou místního šetření. Koncepční část PRO staví na vertikální logice, která postupuje od obecně formulované vize na vrcholu hierarchie, přes strategické cíle a opatření, až ke konkrétním aktivitám a jejich charakteristice na jejím dolním konci. Na formulaci obou výše uvedených částí PRO se podílela také veřejnost, kdy proces tvorby dokumentu byl předmětem projednání pracovní skupiny sestavené pro jeho zpracování, možnost zapojit se měli všichni obyvatelé obce formou dotazníkového šetření a v rámci jeho veřejného projednání.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Profil území a lokalizace

Obec Lačnov se lokalizuje v jihovýchodní venkovské části Zlínského kraje. Leží 6 km severně od města Valašské Klobouky, 3 km západně od obce Horní Lidče a přibližně 25 km jižně od obce s rozšířenou působností Vsetín. Území obce je tvořeno jedním katastrálním územím (k.ú. Lačnov – 678864), které sousedí s obcemi Lidečko, Horní Lideč, Valašské Příkazy, Tichov a Pozděchov. Není členěna do místních částí, pouze hovorově.

Obec se rozkládá v údolí, svažující se od severu k jihu mezi dvěma větvemi podhůří Vizovických vrchů. Obcí protéká Lačnovský potok, a dále potoky Seninka a Smolinka. Nejvyšším vrcholem na katastru obce je Láz, ležící ve výšce 707 m n. m. Obec leží v průměrné nadmořské výšce 520 m n.m.

Přehled základních informací o území a administrativním členění předkládají Tab. 1 a 2. Mapu řešeného území v regionální kontextu Česka předkládá Obr. 1.

Tab. 1: Základní informace o řešeném území

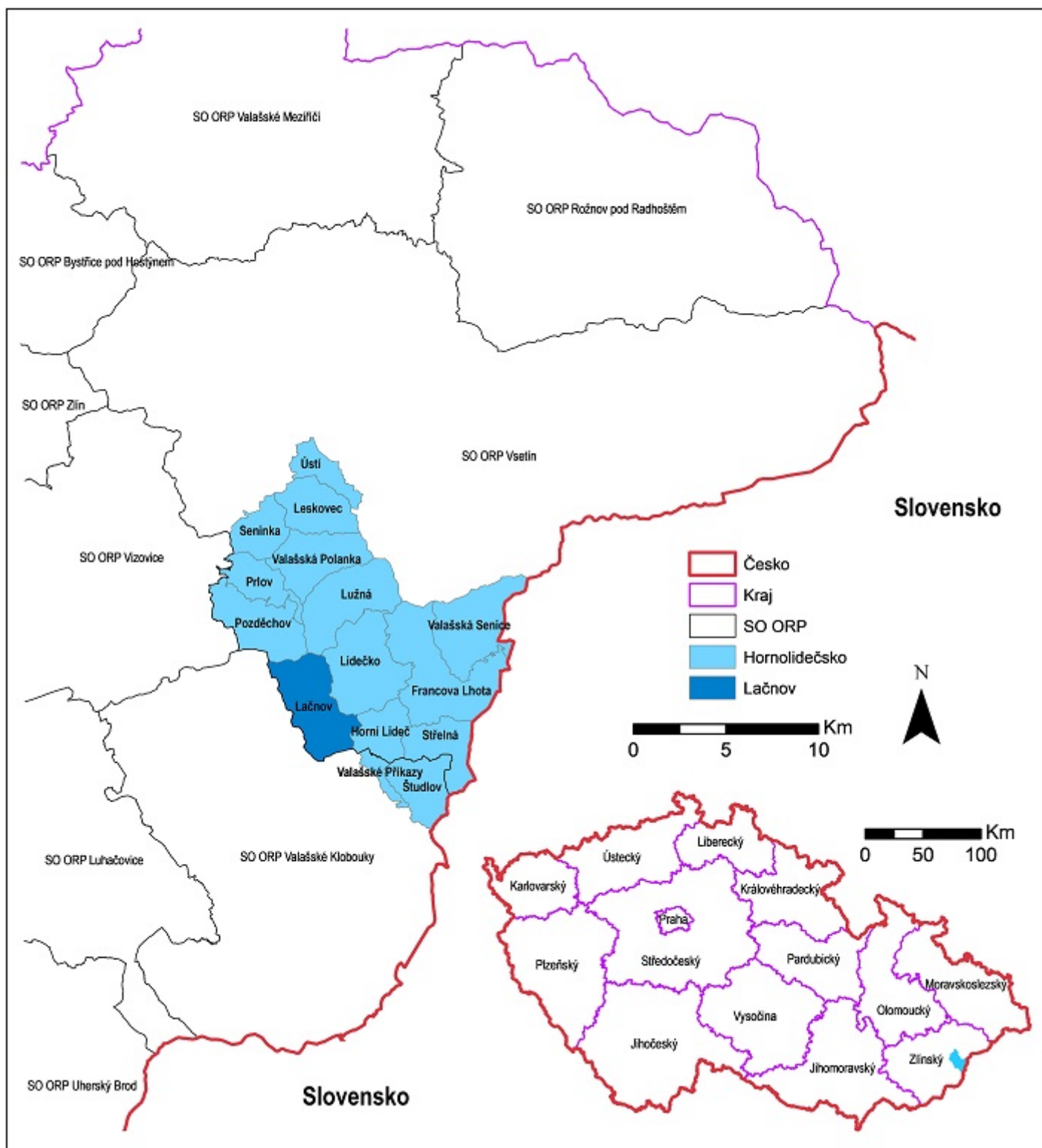
Název obce (LAU 2)	Lačnov
Typ obce	Obec 1. typu
Obec s rozšířenou působností (obec III. typu)	Vsetín
Okres (LAU 1)	Vsetín
Kraj (NUTS 3)	Zlínský
Katastrální pracoviště	Vsetín
Finanční úřad	Vsetín
Matriční úřad	Horní Lideč
Region soudržnosti (NUTS 2)	Střední Morava

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Územím obce Lačnov prochází silnice III. třídy 4943 z Horní Lidče do Valašských Klobouk a silnice III. třídy 4946 (odbočka u hospody vedoucí směrem k místní části Kozinec). Silnice slouží rovněž pro autobusovou dopravu obyvatel obce. Nejbližší železniční stanice se nachází v Horní Lideč na trati č. 280 z Hranic na Moravě do Horní Lidče.

Obec měla k 01.01.2023 celkem 863 obyvatel. Celková výměra území obce k 31.12.2021 činila 1.533,21 ha, z toho zastavěná plocha a nádvoří 13,5 ha. Hustota zalidnění v roce 2023 byla 56,3 obyvatele na km². V celorepublikovém srovnání se jedná podprůměrnou hustotu zalidnění (Česko 134 obyvatel/km², Zlínský kraj 147 obyvatel/km²). Hustota zalidnění obce byla i pod průměrem regionu Hornolidečska (71 obyvatel/km²). Největší rozlohu zaujímají zemědělská půda a lesní porosty.

Obr. 1: Lokalizace a administrativní vymezení řešeného území

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Historické události

První písemná zmínka o obci je z roku 1424, kdy Lačnov náležel ke statkům hradu Brumova, z nichž část byla zastavena Miroslavovi z Cimburka. Jako součást brumovského panství se objevuje opět od počátku 16. století. Vesnice utrpěla při vpádu Tatarů v roce 1663 (dle historických pramenů bylo zajato nebo zabito 93 lidí) a při vpádech Kuruců v letech 1703-1710. Do roku 1849 byla obec součástí panství Brumov, které náleželo k Uherskohradištskému kraji. Od roku 1850 se stala součástí politického okresu

Uherský Brod (v letech 1949–1960 součástí politického okresu Valašské Klobouky) a spadala do obvodu okresního soudu ve Valašských Kloboukách. V roce 1960 se stala součástí nynějšího okresu Vsetín.

Na podzim roku 1932 byla po dlouhých letech dokončena stavba silnice z Lačnova do Horní Lidče. Dokončení umožnilo tolik potřebný kontakt se sousední obcí. Roku 1938 byla obec elektrifikována a přiřadila se k hospodářsky pokročilým obcím okresu. Počátky školství spadají do roku 1771, kdy se v Lačnově vyučovalo podomácky, v roce 1811 byla obec přičleněna ke škole v Lidečku. V roce 1825 byla vybudována dřevěná budova školy, v roce 1859 pak zděná jednotřídní škola, která byla v roce 1875 rozšířena na dvojtřídní. Školu navštěvovalo tehdy 190 dětí. Následně byla stará budova školy zbořena a v roce 1898 postavená nová trojtřídní škola. Nyní je v obci první stupeň základní školy, na druhém stupni se děti vyučují v základní dvoustupňové škole v Horní Lidči.

Po II. světové válce byla v obci postavena řada nových rodinných domů a bytovek, byl zřízen vodovod, provedena kanalizace obce, veřejné osvětlení, výstavba nových místních komunikací, knihovna a mateřská školka. V roce 1960 bylo v obci založeno JZD, dnes již jako součást zemědělského podniku Agrofyto Valašské Příkazy. Lačnov náleží do římskokatolické farnosti v obvodu Valašské Klobouky. Obec má vlastní kostel a hřbitov.

V obci je velmi rozvinutý spolkový život. Působí zde sbor dobrovolných hasičů, oddíl kopané, myslivecké sdružení, dechovka Lačnovjanka, svaz včelařů, klub seniorů, či spolek Lačnovjané pro lepší Lačnov. V katastru obce je jedno z osmi míst v České republice, na kterém roste šafrán.

Obec má vlastní pečeť. Od roku 1998 má obec svůj nový znak: na zeleném štítě nad stříbrnou patou stříbrný kůň ve skoku s červeným jazykem, zlatou hřívou, ocasem a kopyty, provázený po stranách dvěma zlatými vyrůstajícími orobinci (Zdroj: Kniha Okres Vsetín – Vlastivěda Moravská).

Tab. 2: Doplnující informace o řešeném území

Počet obyvatel k 1.1.2023	863
Katastrální rozloha obce (ha)	1.533,21
Nadmořská výška (m n. m.)	520
První písemná zpráva (rok)	1424

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

2. Obyvatelstvo

Obyvatelstvo je základním lokalizačním faktorem ovlivňujícím rozvoj regionů a obcí. Je charakteristické přirozenou, prostorovou a sociální mobilitou (Novák 2013), rozmanitou strukturou a nerovnoměrným uspořádáním v prostoru. Obyvatelstvo, jako soubor jedinců tvořící populaci, je považováno za vyvíjející se organický systém, vyznačující se změnami z pohledu dynamiky, velikosti, struktury, uspořádání v prostoru a dalšími sociálně-ekonomickými procesy a znaky. Tyto změny a procesy se na různých geografických úrovních projevují diferencovaně, což může být důsledkem populačního růstu atraktivních regionů a obcí, a naopak poklesem počtu obyvatel v méně atraktivních oblastech. Činnost člověka v krajině má navíc zásadní dopad na její podobu a kvalitu. Cílem kapitoly je identifikovat střednědobou trajektorii a demografické trendy probíhající v obci Horní Lideč v kontextu nadřazených územně samosprávných celků, a to mikroregionu Hornolidečska, Zlínského kraje a Česka.

Obyvatelem se rozumí osoba s trvalým bydlištěm. Analýza vývoje počtu obyvatel byla provedena za období 2005–2022. Pro zpracování analýzy byla použita data vývoje počtu obyvatel obce z veřejně

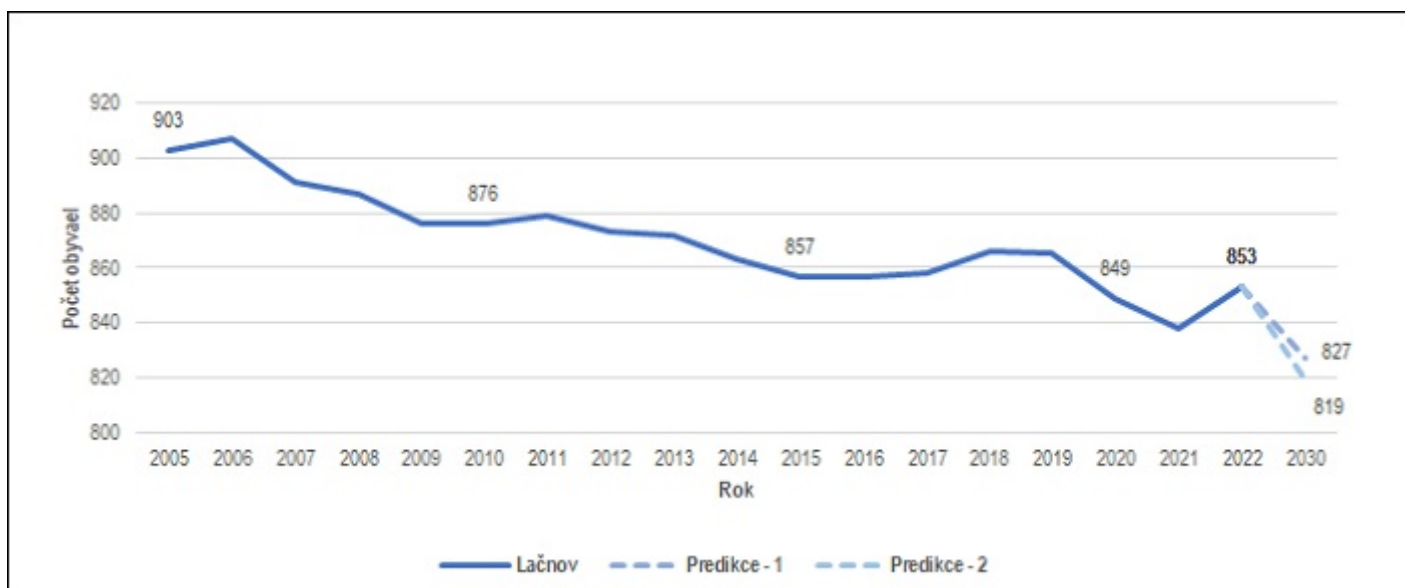
přístupné databáze Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ), v komparaci s dynamikou vývoje počtu obyvatel mikroregionu Hornolidečska, Zlínského kraje a Česka. Predikce neboli odhad hodnot k roku 2030 byla založena na lineární regresní funkci, odhadnuté pomocí metody nejmenších čtverců. Byly zpracovány dvě varianty předpokládaného vývoje v roce 2030, vycházející z analýzy dat za období dlouhodobého časového úseku (2005–2022) a střednědobého (2010–2022).

Demografická situace a trendy

V roce 2022 činila průměrná velikost obce v Česku 1.636 obyvatel, průměrná populační velikost obce na území Zlínského kraje pak 1.866 obyvatel. Mediánová velikost obce v Česku však byla pouze 441 obyvatel (tzn. plná polovina obcí měla méně než 441 obyvatel), resp. 739 v případě Zlínského kraje. Průměrná velikost obce na území Hornolidečska byla 798 obyvatel v roce 2022. V obci Lačnov žilo k 01.01.2022 celkem 853 obyvatel, což byl zároveň třetí nejnižší stav ve sledovaném období. Nevyššího počtu obyvatel dosáhla obec v roce 2006, a to 907 obyvatel. V národním kontextu patří Lačnov mezi populačně menší venkovské obce (500 – 999 obyvatel). Dynamika vývoje obyvatel v obci Lačnov v letech 2005–2022 reflektuje Graf 1.

V letech 2005–2022 převažovala spíše populačně úbytková období. Do roku 2022 (01.01.2022) poklesl počet obyvatel v Lačnov o 50, tj. index změny 0,94. Obec Lačnov docílila nejen záporné, ale i podprůměrné dynamiky vývoje obyvatelstva v komparaci s průměrnými hodnotami za Hornolidečsko (index změny 0,98), Zlínský kraj (index změny 0,97) i Česko (index změny 1,03). V komparaci s obcemi mikroregionu Hornolidečska pouze obce Francova Lhota, Střelná a Valašská Senice dosáhly horší dynamiky růstu počtu obyvatel (12. místo).

Graf 1: Dynamika vývoje obyvatelstva v obci Lačnov v letech 2005–2022

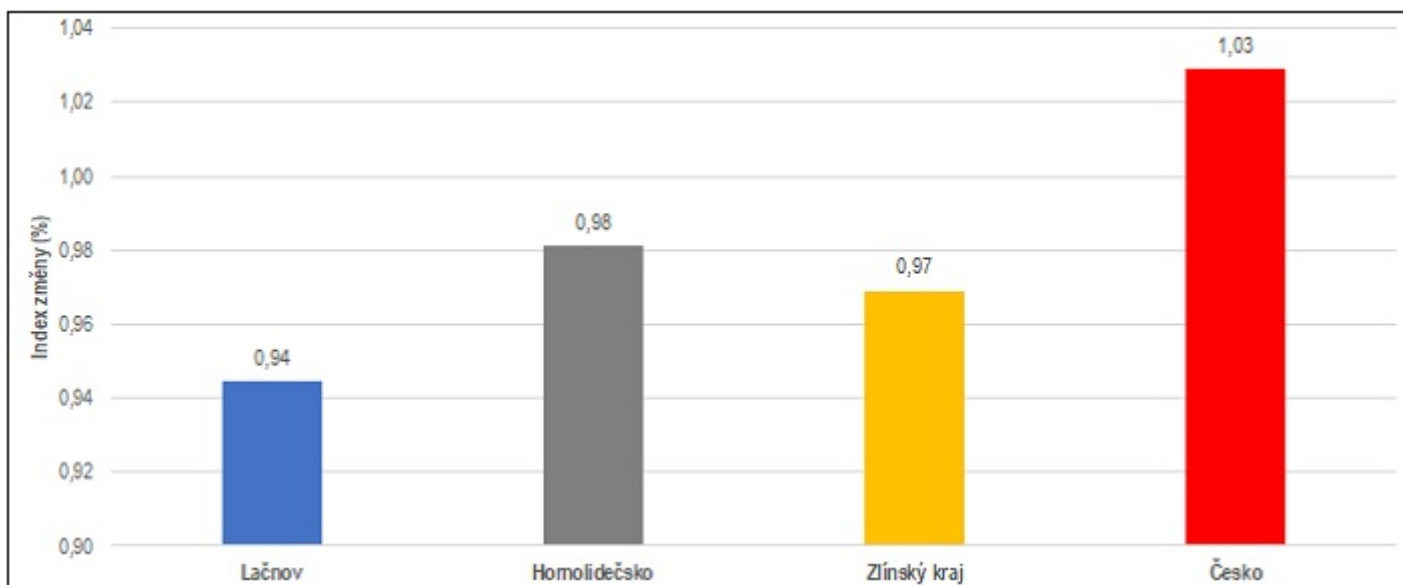

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Demografické trendy probíhající na území obce Lačnov naznačují, že do roku 2030 může pokračovat postupný pokles počtu obyvatel. Lze předpokládat vyšší pokles počtu obyvatel v produktivním věku (záporné migrační saldo) a růst počtu obyvatel v postproduktivním věku (záporné saldo přirozeného přírůstku, tedy postupné zvyšování průměrného věku / indexu stáří obyvatelstva). Predikce neboli odhad populační velikosti obce Lačnov pro rok 2030 činí 827 osob (Predikce - 1), resp. 819 osob (Predikce - 2). Predikce byla založena na lineární regresní funkci, odhadnuté pomocí metody nejmenších čtverců dle vývoje počtu obyvatel v letech 2010–2022 (Predikce - 1) a 2005–2022 (Predikce - 2). Demografický vývoj počtu obyvatel vč. predikce pro rok 2030 znázorňuje Graf 2: Index změny vývoje obyvatel v obci Lačnov

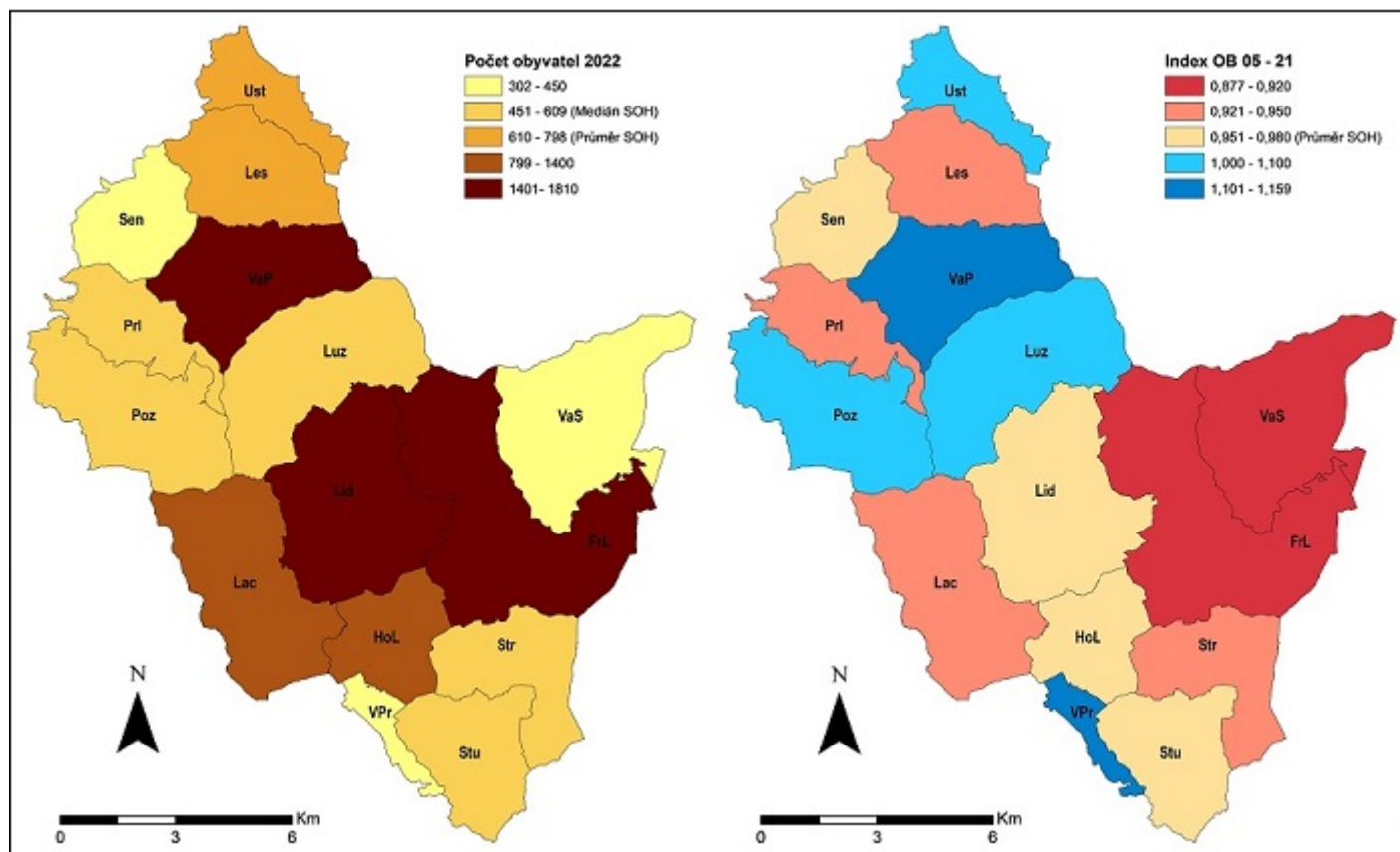
v letech 2005-2022.

Graf 2: Index změny vývoje obyvatel v obci Lačnov v letech 2005-2022.

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Obr. 2: Populační velikost obcí na území mikroregionu Hornolidečska a index změny v počtu obyvatel v letech 2005 a 2022

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

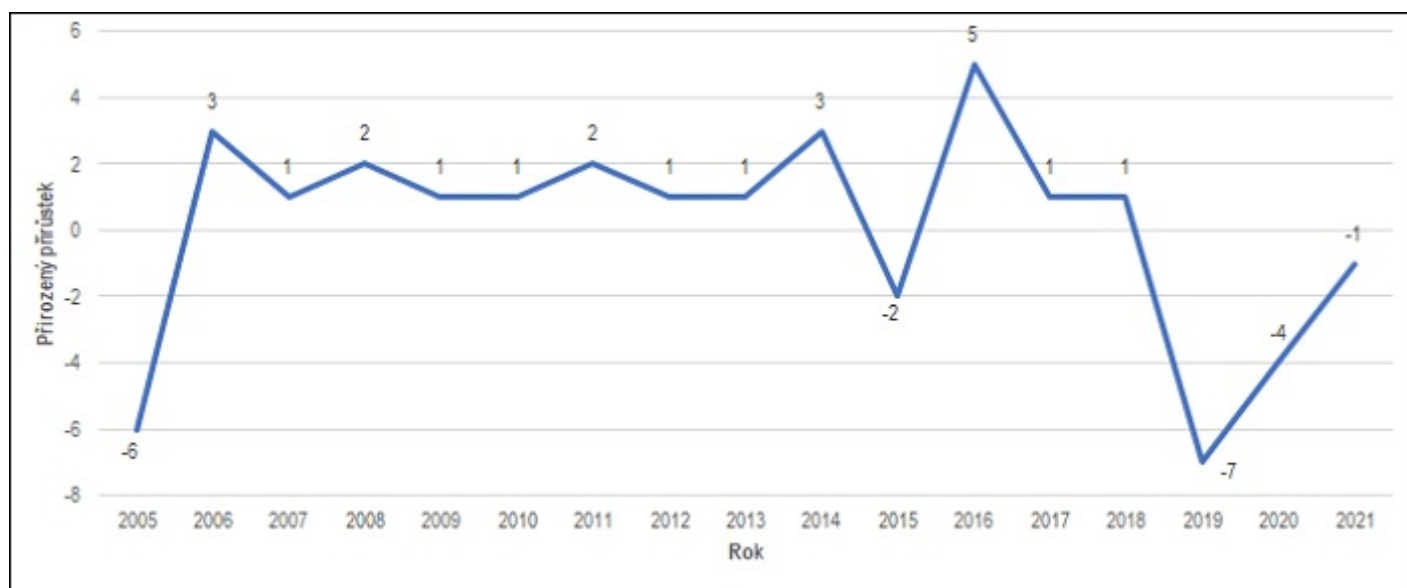
Na levém kartogramu v rámci Obr. 2: Populační velikost obcí na území mikroregionu Hornolidečska v roce 2022 a index změny počtu obyvatel mezi roky 2005 a 2021 můžeme pozorovat grafické znázornění

jednotlivých obcí podle populační velikosti v roce 2022. Obec Lačnov byla 5. populačně největší obcí na území mikroregionu Hornolidečska. Na pravém kartogramu naopak pozorujeme index vývoje počtu obyvatel mezi roky 2005 a 2021 (stavy k 31.12.). Modře vyznačené obce dosáhly ve sledovaném období stagnace, případně nárůstu počtu obyvatel. Ostatní obce spadající do „teplých“ barevných odstínů docílily poklesu počtu obyvatel. U obce Lačnov, stejně jako u většiny obcí mikroregionu Hornolidečska došlo k populačnímu poklesu. Obec Lačnov se pohybovala v indexním pásmu 0,921 až 0,950, tedy v poklesu počtu obyvatel o cca 5 až 8 p.b. Společně s obcemi Valašská Senice, Francova Lhota, Střelná, Prlov a Leskovec dosáhly v komparaci s průměrnou hodnotou Hornolidečska relativně vyššího poklesu počtu obyvatel.

Přirozený pohyb obyvatelstva

Obyvatelstvo se přirozeně pohybuje (reprodukuje). Jde o důsledky vnitřních procesů, při nichž dochází k přirozenému rozmnožování (natalitě) a umírání (mortalitě) obyvatel. Podle výsledné bilance je možné územní jednotky pak zařadit mezi přirozeně přírůstkové, či úbytkové. Přirozený pohyb obyvatelstva byl hodnocen v období 2005–2022. Hrubá míra přirozeného přírůstku vyjadřuje rozdíl počtu narozených a zemřelých osob, vztažený na 100 obyvatel středního stavu (průměrný stav obyvatel obce za hodnocené období), čímž lze identifikovat intenzitu celkového efektu přirozeného přírůstku, resp. úbytku obyvatel v regionu. Metoda přepočítává celkový přirozený přírůstek / úbytek na každých 100 obyvatel územního celku, čímž umožňuje vzájemnou komparaci územních celků s různou populační velikostí.

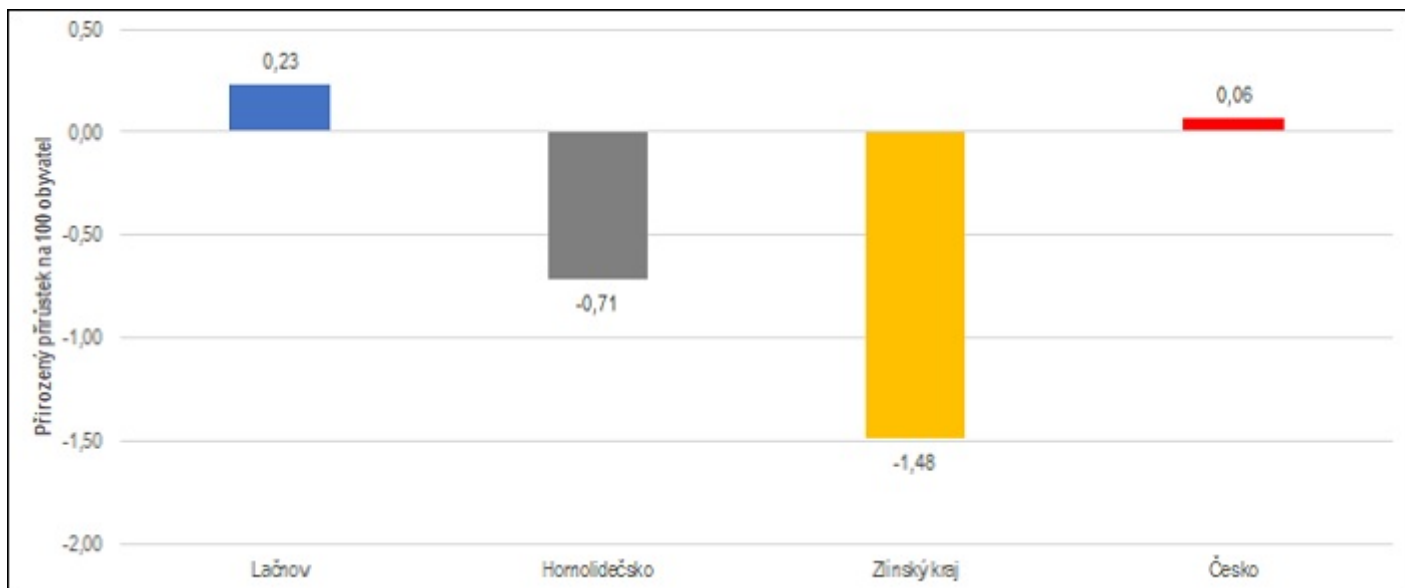
Graf 3: Hrubá míra přirozeného přírůstku obyvatel v obci Lačnov v letech 2005-2022

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

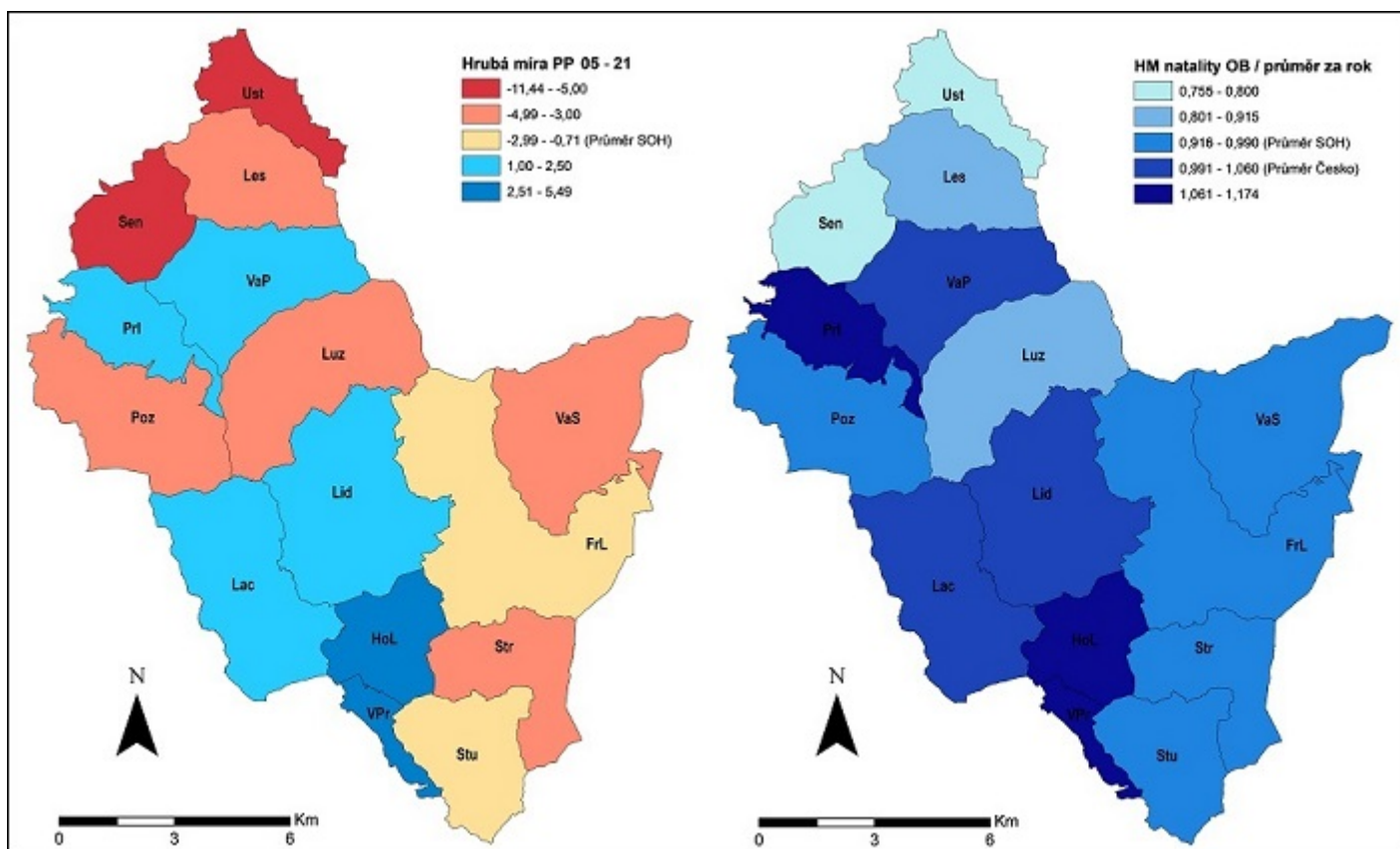
V Grafu 3: Hrubá míra přirozeného přírůstku obyvatelstva v letech 2005 až 2022 můžeme pozorovat, jak se na změně vývoje počtu obyvatel na území obce Lačnov podílelo saldo narozených a zemřelých osob. V letech 2005–2021 mírně převyšovala natalita nad mortalitou, tzn., že počet narozených dětí převyšoval počet zemřelých obyvatel, což je pozitivní zjištění. Celkový přirozený přírůstek však činil pouze 2 obyvatelé. Jednalo se tedy o stagnaci přirozeného růstu obyvatelstva ve sledovaném období. Rozborem grafu docházíme ke zjištění, že obec dosáhla záporného přirozeného přírůstku pouze v letech 2005 (-6), 2015 (-2) a pak v letech 2019-2021 (celkem -12). V ostatních letech obyvatelstvo spíše stagnovalo, nejvyššího přirozeného nárůstu obyvatelstva bylo dosaženo v roce 2016 (+5).

Graf 4: Přirozený přírůstek dle středního stavu obyvatelstva v letech 2005 až 2021 za územní celky

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Obr. 3: Hrubá míra přirozeného přírůstku a hrubá míra natality letech 2005–2021

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Přepočtený přirozený přírůstek na střední stav obyvatelstva (střední stav obyvatelstva = průměrná velikost územního celku v období 2005–2021) byl aplikován za účelem eliminace populační velikosti zkoumaných prostorových úrovní. Metoda přepočítává celkový přirozený přírůstek / úbytek na každých 100 obyvatel, čímž umožňuje vzájemnou komparaci územních celků s různou populační velikostí. Přirozený přírůstek dle středního stavu obyvatelstva v letech 2005 až 2021 za územní celky znázorňuje

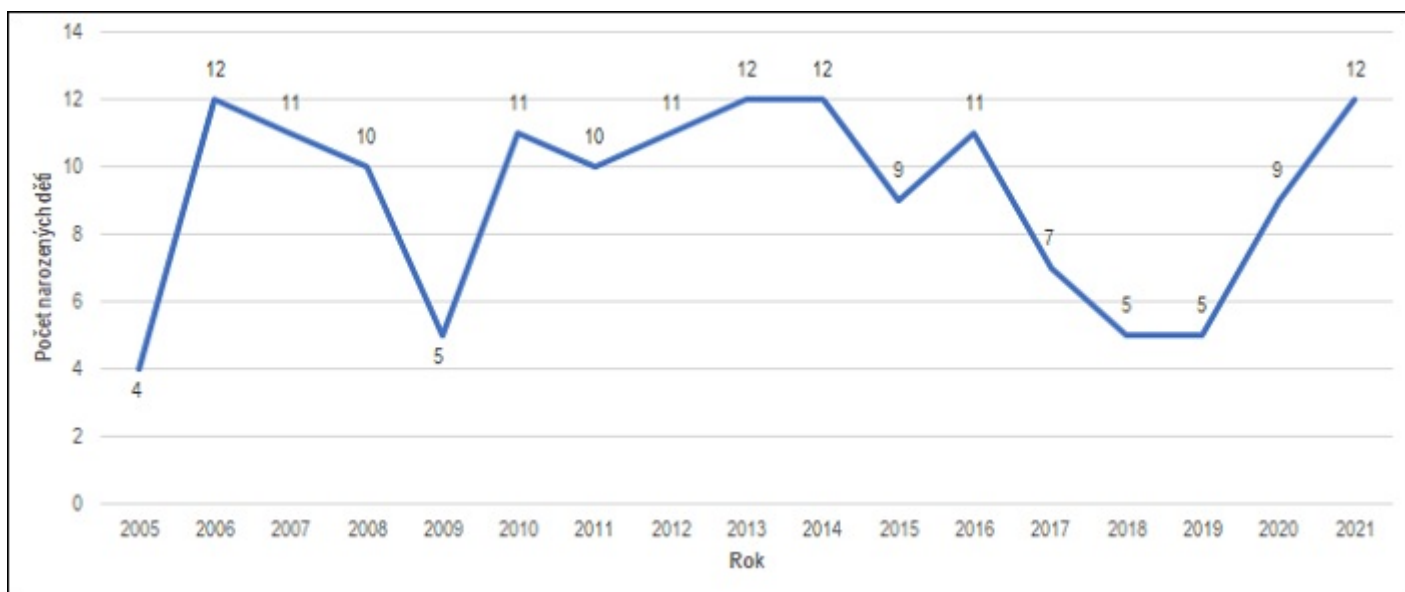
Graf 4.

Na národní úrovni byl v letech 2005–2021 byl zjištěn nepatrný přirozený růst počtu obyvatel, ten činil 0,06 obyvatele na každých 100 obyvatel (dle středního stavu obyvatelstva v letech 2005-2021). Ze sledovaných prostorových úrovní dosáhl nejhorší dynamiky přirozeného přírůstku Zlínský kraj (-1,48 obyvatele na každých 100 obyvatel) a dále mikroregion Hornolidečska (-0,71 obyvatele na každých 100 obyvatel). Obec Lačnov byla provázena stagnujícím přirozeným přírůstkem. Ve sledovaném období činil populační přírůstek 0,23 obyvatele na každých 100 obyvatel. V rámci Hornolidečska pouze Valašské Příkazy, Horní Lideč, Valašská Polanka, Prlov a Lidečko dosáhly lepší dynamiky přirozeného růstu. Vývoj přirozeného přírůstku počtu obyvatel ve sledovaném období v rámci obci Hornolidečska reflektuje Obr. 3: Hrubá míra přirozeného přírůstku a hrubá míra natality v letech 2005–2021.

Natalita obyvatelstva

Analýza vývoje počtu narozených dětí rodičům s trvalým nebo dlouhodobým pobytem, který má alespoň jeden z rodičů, bude provedena za období 2005–2021 (stavy k 31.12.). V případě dětí narozených v zahraničí musí být alespoň jeden z rodičů zároveň státním občanem ČR (ČSÚ 2023). Ukazatel hrubé míry natality pak vyjadřuje počet narozených dětí ve sledovaném období, vztažený na 100 obyvatel středního stavu, čímž lze identifikovat intenzitu celkového efektu natality v regionu.

Graf. 5: Natalita obyvatelstva obce Lačnov v letech 2005–2021

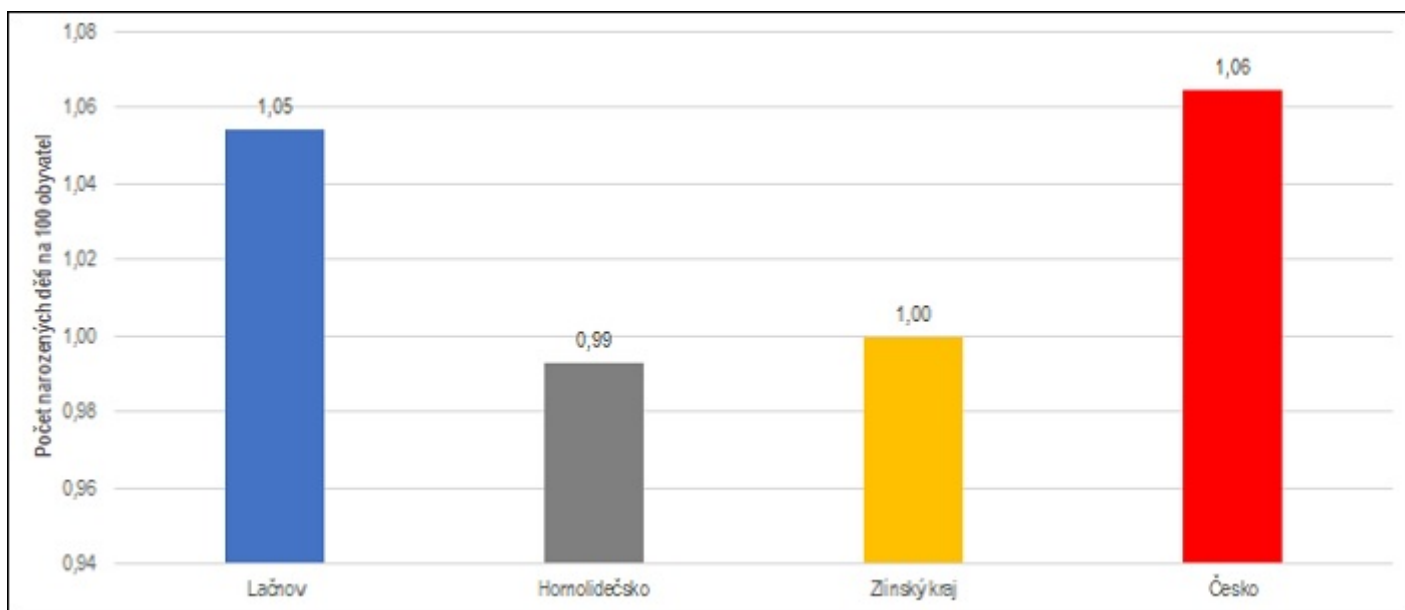
Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Z Grafu 5: Natalita obyvatelstva obce Lačnov v letech 2005–2021 vyplývá, že se v obci narodilo celkem 156 dětí, s ročním průměrem 9,2 narozených dětí. Nejvyššího počtu narozených dětí bylo dosaženo v letech 2006, 2013, 2014, 2021, a to vždy 12 dětí, naopak nejnižší porodnost byla zjištěna v letech 2005, 2018, 2019, a to vždy 5 dětí.

Z hlediska hrubé míry natality za období 2005–2021 dosáhla obec Lačnov hodnoty 1,05, Hornolidečsko 0,99, Zlínský kraj 1,00 a Česko 1,06. Výsledná hodnota >1 vyjadřuje skutečnost, kdy se v šetřeném územním celku narodilo více než 1 dítě na každých 100 obyvatel středního stavu, naopak hodnota <1 vyjadřuje méně než 1 narozené dítě na každý 100 obyvatel středního stavu (viz Graf 6: Index hrubé míry natality v letech 2005-2021 za územní celky). Komparací ukazatele hrubé míry natality v rámci mikroregionu Hornolidečska v letech 2005-2021 můžeme konstatovat, že obec Lačnov dosáhla spolu s obcemi Horní Lideč, Prlov a Valašské Příkazy nejpříznivějšího výsledků ze všech obcí mikroregionu (viz

Obr. 3: Hrubá míra přirozeného přírůstku a hrubá míra natality v letech 2005–2021; pravý kartogram).

Graf 6: Hrubá míra natality dle středního stavu obyvatelstva v letech 2005 až 2021 za územní celky

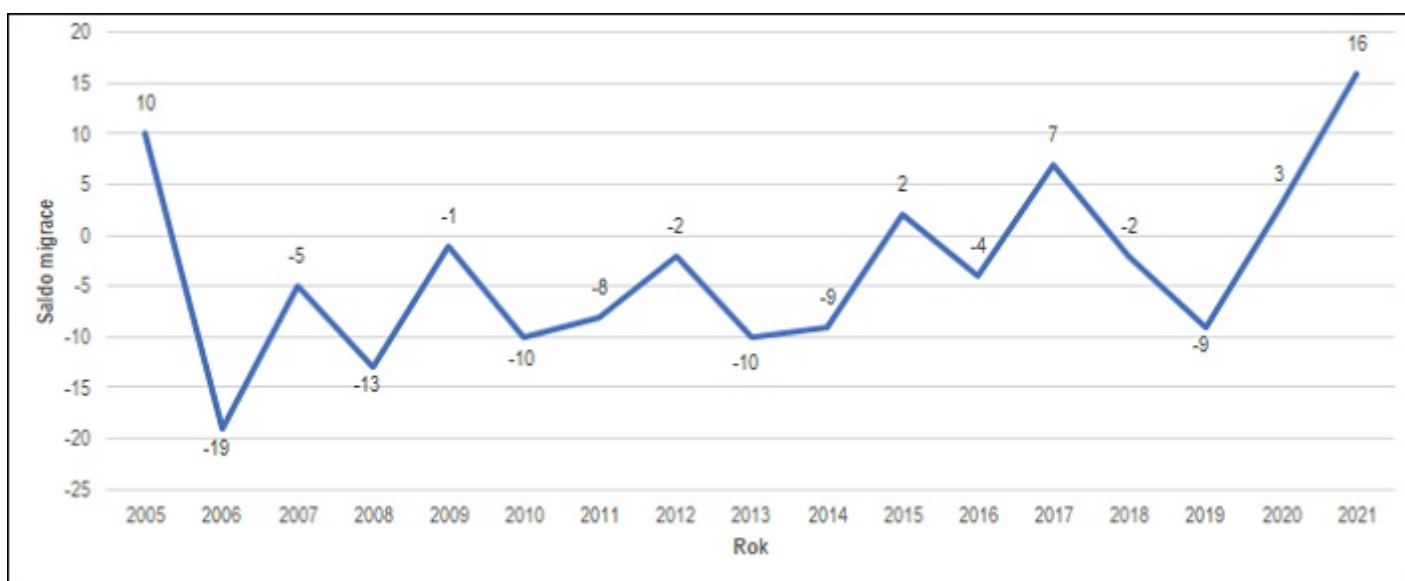

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Prostorová dynamika obyvatelstva

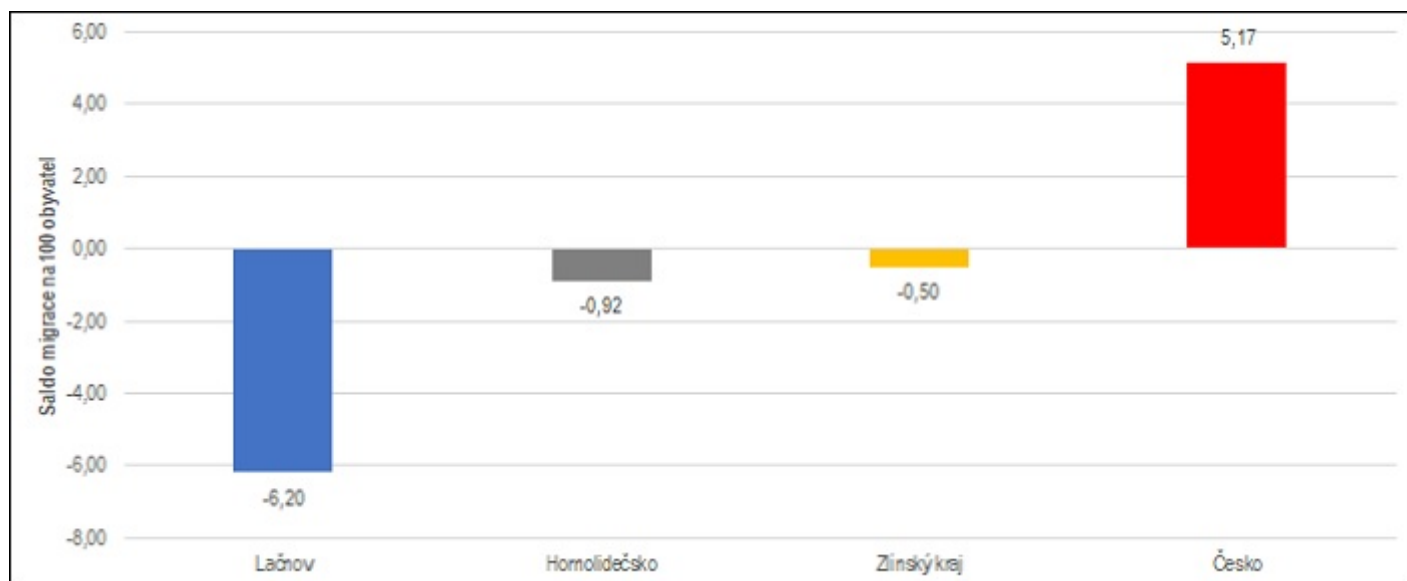
Prostorovou dynamikou (mobilitou) se rozumí všechny typy přemísťování člověka v prostoru, které souvisí s dlouhodobou změnou jeho lokalizace. Jedná se tedy o rozdíl počtu přistěhovalých (imigrace) a vystěhovalých (emigrace) osob během sledovaného období, zpravidla jednoho roku, tedy migrační saldo. Prostorová dynamika byla hodnocena v letech 2005–2021 (stavy k 31.12.). Hrubá míra migračního salda vyjadřuje rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých osob, vztážený na 100 obyvatel středního stavu, (průměrný stav obyvatel obce za hodnocené období), čímž lze identifikovat intenzitu celkového efektu migrací v regionu.

Graf 7: Saldo migrace obyvatelstva obce Lačnov v letech 2005–2021

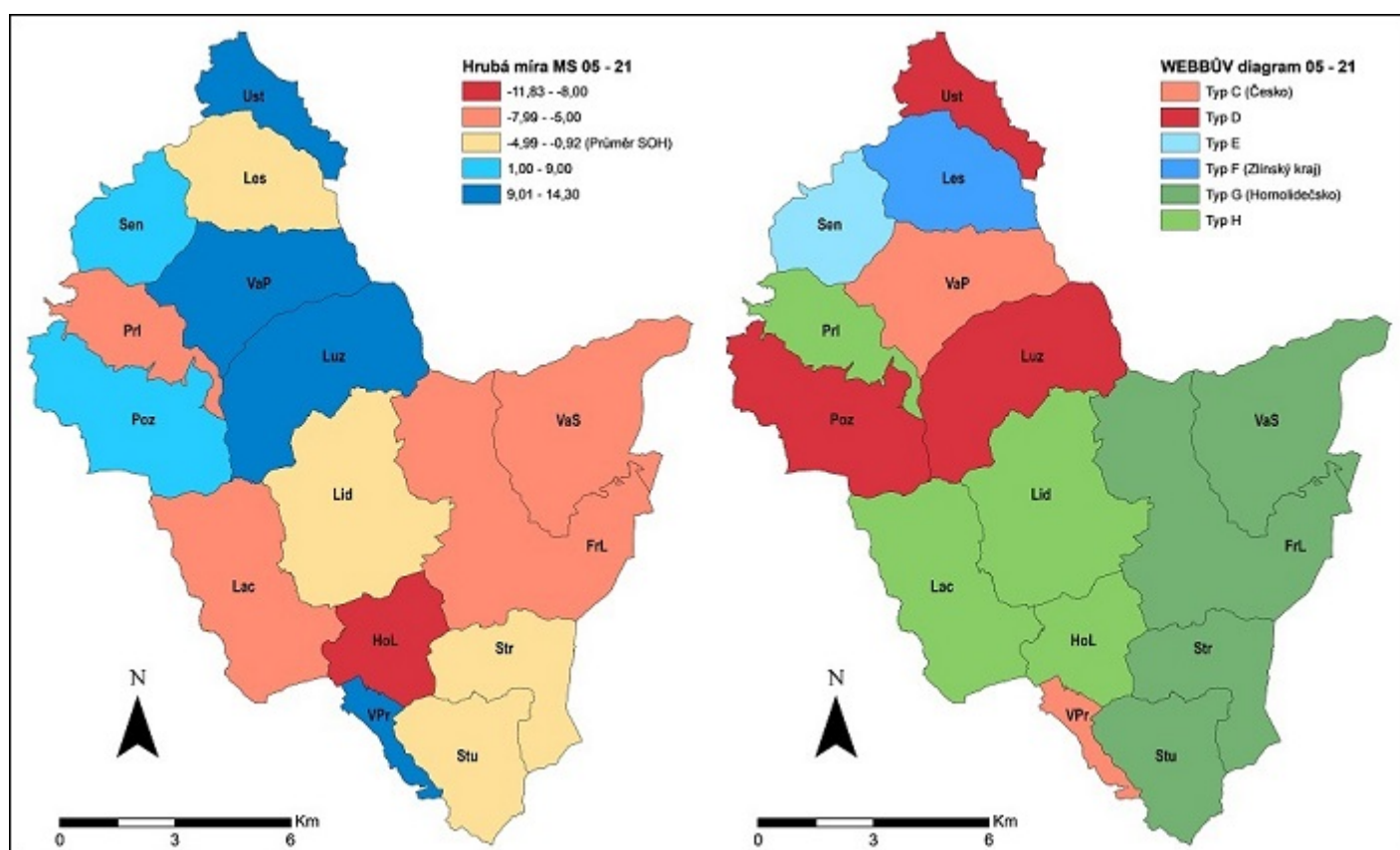
Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Graf 8: Hrubá míra migrace dle středního stavu obyvatelstva v letech 2005 až 2021 za územní celky

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Obr. 4: Hrubá míra migračního salda a Webbův diagram v letech 2005–2021

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Graf 7: Saldo migrace obyvatelstva v letech 2005–2021 nám poskytuje informace o vývoji prostorové dynamiky obyvatelstva na území obce Lačnov. Můžeme pozorovat celkové záporné migrační saldo v počtu 54 osob. Kromě roků 2005, 2015, 2017, 2020 a 2021 bylo migrační saldo v obci neustále záporné. Nejvyšší úbytek obyvatel vlivem migrace byl zjištěn v letech 2006 (-19 osob), 2008 (-13 osob), 2010 a 2013 (-10 osob). Naopak nejvyšší imigrace obyvatelstva byla monitorována v roce 2005 (+10

osob) a velmi pozitivně se vyvíjel také rok 2021 s přírůstkem 16 osob.

Na území Hornolidečska byl ve sledovaném období naměřen pokles počtu obyvatel vlivem stěhování o -112 osob, tj. hrubá míra migrace -0,92 (na Hornolidečsku tedy ubylo 0,92 obyvatel na každých 100 obyvatel v letech 2005–2021). Taktéž na území Zlínského kraje převažovala emigrace, kdy vlivem stěhování ubylo celkem 2.900 obyvatel, tj. hrubá míra migrace -0,50 (ve Zlínském kraji ubylo 0,50 obyvatel na každých 100 obyvatel v letech 2005–2021). Naopak na národní úrovni se migrace projevila populačním růstem, přičemž saldo migrace činilo + 542.331 osob a hrubá míra migrace byla +5,17 (v Česku přibýlo 5,17 obyvatel na každých 100 obyvatel v letech 2005–2021). Mikroregion Hornolidečska zaznamenal nevyšší úbytky obyvatel vlivem migrace v letech 2012–2016. Zlínský kraj mimo roky 2005 až 2008, 2018, 2019 a 2021 vykazoval vždy záporné migrační saldo. Na úrovni Česka bylo saldo migrace od roku 2005 neustále v kladných hodnotách, mimo rok 2013 (viz Graf. 8 Hrubá míra migrace na 100 obyvatel sledovaných územních celků v časové ose let 2005-2021).

Hrubá míra migračního salda dosáhla v obci Lačnov ve sledovaném období hodnoty -6,20. Jednalo se o jeden z nejhorších výsledků v rámci mikroregionu Hornolidečska (4. nejhorší výsledek). Devět obcí mikroregionů dosáhlo záporné hodnoty migračního salda. Nejvyšší kladnou hodnotu dosáhla obec Ústí (14,3). U ostatních obcí s kladnou hodnotou migračního salda se kromě obce Valašská Polanka jednalo vždy o populačně menší obce, přičemž lze předpokládat, že ukazatel populační velikosti ovlivňuje hrubou míru migračního salda (např. větší počet kvalifikované pracovní síly, která následně emigruje kvůli nedostatku dobře placených pracovních příležitostí do (zpravidla) městských regionů). U obce Valašská Polanka je kladné saldo způsobeno vlivem vytvoření podmínek pro příliv nového obyvatelstva, prostřednictvím dostatečného množství stavebních ploch určených pro individuální výstavbu rodinných domů. Grafické znázornění hrubé míry migračního salda na území Hornolidečska vyjadřuje levý kartogram na Obr. 4: Hrubá míra migračního salda a Webbův diagram v letech 2005–2021.

Na migrační saldo působí velké množství vlivů / faktorů, jako je např. dostupnost (dobře placených) pracovních příležitostí, kvalita a rozvinutost technické infrastruktury a vybavenosti obce, zvyšující se kvalifikace pracovních sil, horší geodopravní poloha vůči ekonomickým jádrům regionu vč. zhoršené dopravní dostupnosti a obslužnosti území mohou negativně ovlivňovat saldo migrace na území obce. Vybudováním rychlostní komunikace D49 mezi krajským městem Zlín a státní hranicí se Slovenskem dojde ke zkrácení dojezdového času, ale na druhou stranu právě tato komunikace může v budoucnu omezovat život obce, neboť právě katastrem obce má tato rychlostní komunikace procházet.

Webbův diagram

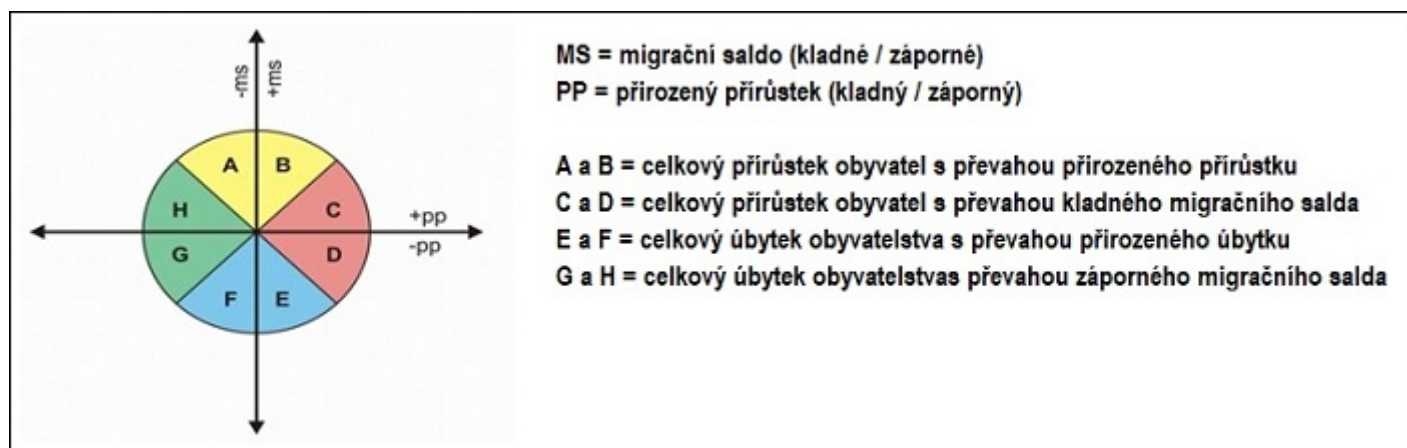
Porovnáním obou ukazatelů hrubé míry (přirozený pohyb a migrace) můžeme určit, který z ukazatelů má větší vliv na dynamiku vývoje počtu obyvatel územního celku. Takovou informaci nám poskytuje Webbův diagram (Obr.5). Pomocí Webbova diagramu v Tab. 3 bylo hodnoceno období 2005–2021.

Obec Lačnov byla zařazena do typu H, kdy celkový úbytek obyvatel byl dosažen záporným saldem migrace (tedy více obyvatel se vystěhovalo, jak přistěhovalo do obce), které převyšovalo kladné saldo přirozeného přírůstku obyvatelstva (více narozených jak zemřelých osob). Celkový úbytek obyvatel činil (-52); záporné saldo migrace (-54) převyšovalo přirozený přírůstek obyvatelstva (+2). Obdobným scénářem byly na území Hornolidečska provázány také některé sousední obce např. Horní Lideč, Lidečko a Prlov. Typologii obcí mikroregionu dle Webbova diagramu znázorňuje Obr. 4: Hrubá míra migračního salda a Webbův diagram v letech 2005–2021; pravý kartogram.

Převážná míra českých venkovských aglomerací se řadí do typu D, tedy obce sice s nedostatečnou natalitou, ale naopak obce dosahující vyšší atraktivity, která přináší imigraci obyvatel do jejich obcí. Na národní úrovni došlo v období od 01.01.2005 do 31.12.2021 k celkovému nárůstu počtu obyvatel (+549.110). Nárůst byl tažen zejména kladným migračním saldem (+542.331). Na národní úrovni došlo k

mírnému přirozenému přírůstku obyvatelstva (+6.779). Pomocí Webbova diagramu lze Česko zařadit do typu C. Zlínský kraj byl naopak populačně úbytkový, a to zejména díky přirozenému úbytku obyvatelstva. Populační úbytek činil -8.699 obyvatel a kraj zároveň dosáhl i záporného salda migrace (-2.900). Jeho zařazení náleží do typu F. Hornolidečsko obdobně jako Zlínský kraj bylo provázáno populačním poklesem, přičemž záporné saldo migrace (-112) bylo vyšší než populační úbytek obyvatelstva (-87), tudíž se Hornolidečsko řadilo do typu G. Na území Hornolidečska převažovaly dva typy, a to typ G (4 obce) a typ H (4 obce). Pro dokreslení typů F a G jsou nejhroššími možnými scénáři, neboť jsou provázány jak přirozeným úbytkem, tak i záporným saldem migrace. Srovnání komparativních územních celků podle Webbova diagramu zachycuje Tab. 3: Typologie obcí dle Webbova diagramu v letech 2005–2021.

Obr. 5: Webbův diagram

Zdroj: Novák 2013, upraveno

Tab. 3: Typologie územních jednotek dle Webbova diagramu v letech 2005–2021

Webbův diagram	PP	MS	Celkem	TYP
Lačnov	2	-54	-52	H
Hornolidečsko	-87	-112	-199	G
Zlínský kraj	-8 699	-2 900	-11 599	F
Česko	6 779	542 331	549 110	C

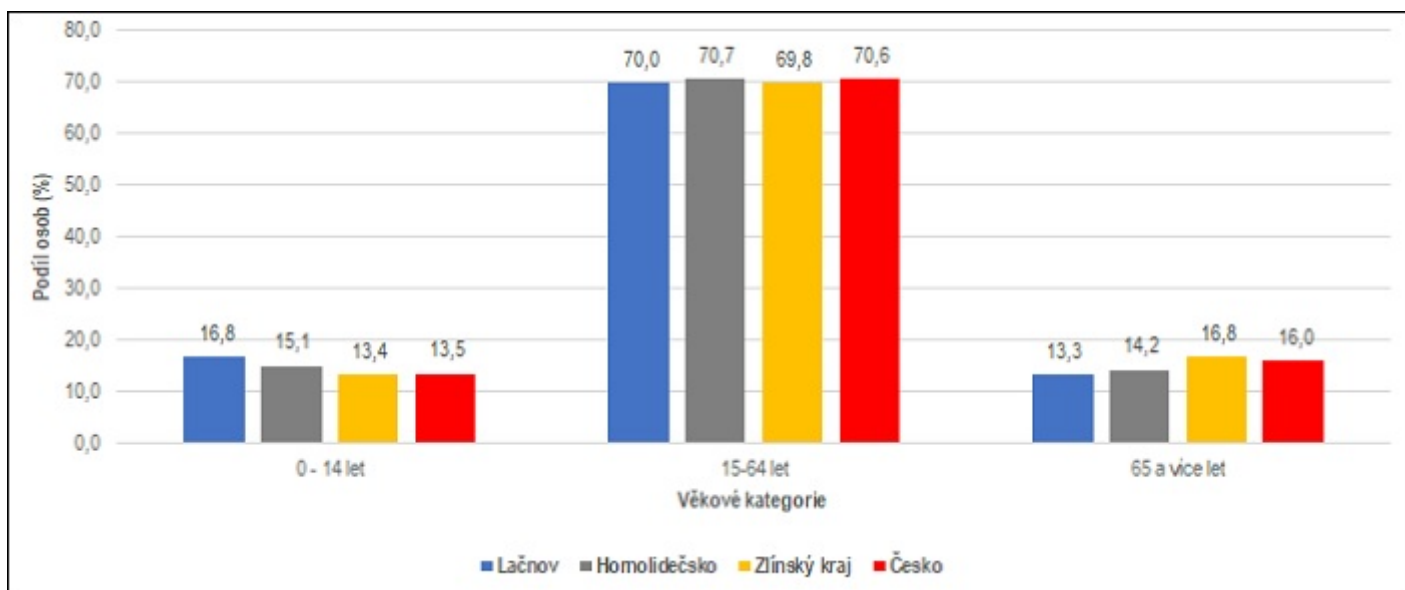
Zdroj: Novák 2013, upraveno

Věková struktura obyvatelstva

Obyvatelstvo můžeme dle věkové struktury klasifikovat a třídit mnoha způsoby. Nejčastěji se využívá chronologický (kalendářní) věk, odvozený od počtu roků, jichž osoba dosáhla při posledních narozeninách (Novák 2013). Za účelem analýzy věkové struktury obyvatelstva na úrovni obcí lze aplikovat celou řadu statistických ukazatelů, nástrojů a metod. Tyto analytické nástroje a metody jsou důležité k indikaci problémových oblastí, priorit a opatření, tudíž k managementu rozvoje obcí a regionů. Struktura obyvatelstva členěná podle věkových skupin (a jejich početního zastoupení) významně ovlivňuje vývoj územních jednotek mj. z hlediska finančních toků a rozdílné poptávce jednotlivých věkových skupin po sociální a technické infrastruktuře.

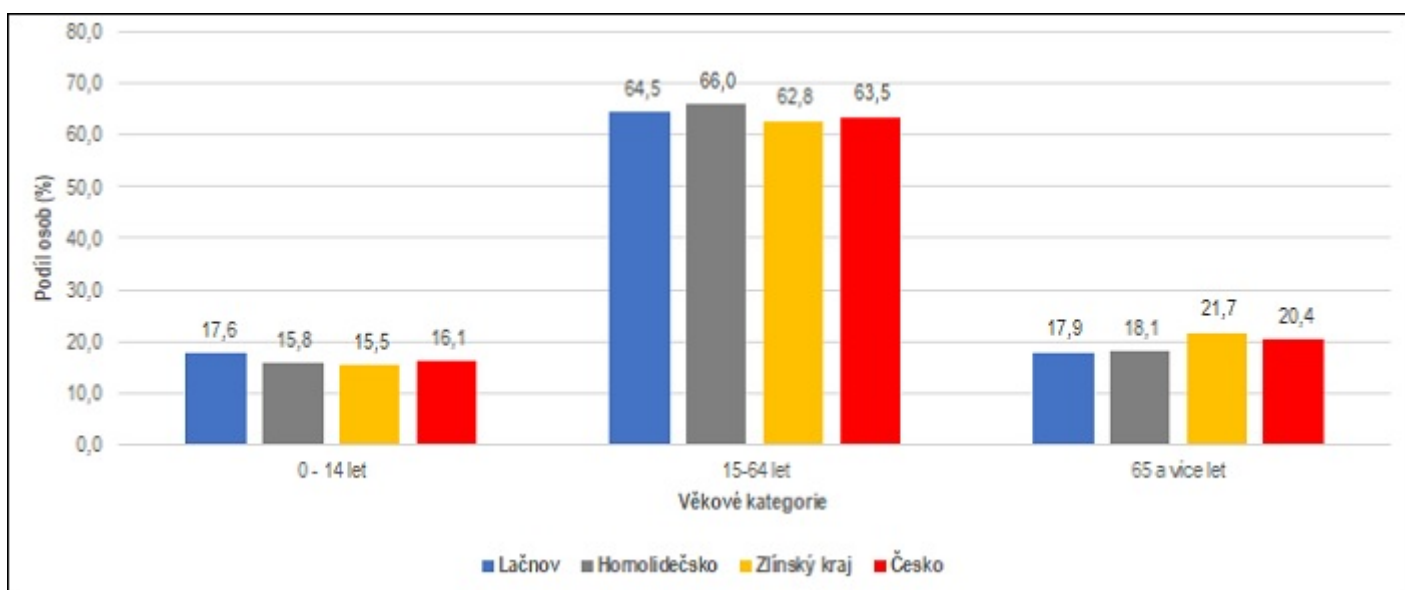
Věková struktura obyvatel obce Lačnov byla hodnocena za roky 2011 a 2021, ve třech základních věkových kategoriích (0–14 let, 15–64 let, 65 a více let), komparaci sledovaných územních celků.

Graf 9: Věková struktura obyvatelstva obce Lačnov v roce 2011 v %

Zdroj: SLDB 2011, vlastní zpracování

Graf 10: Věková struktura obyvatelstva obce Lačnov v roce 2021 v %

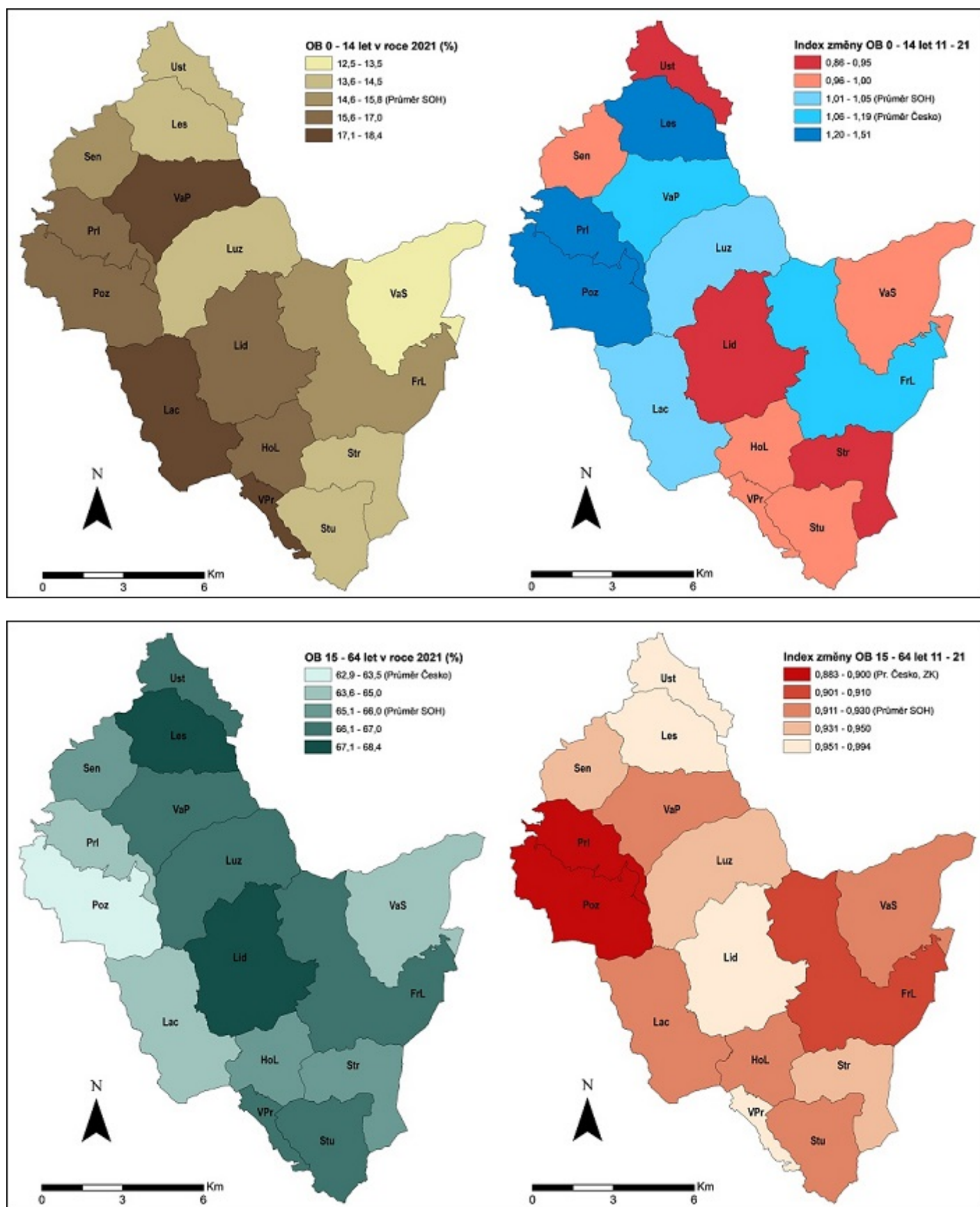
Zdroj: SLDB 2021, vlastní zpracování

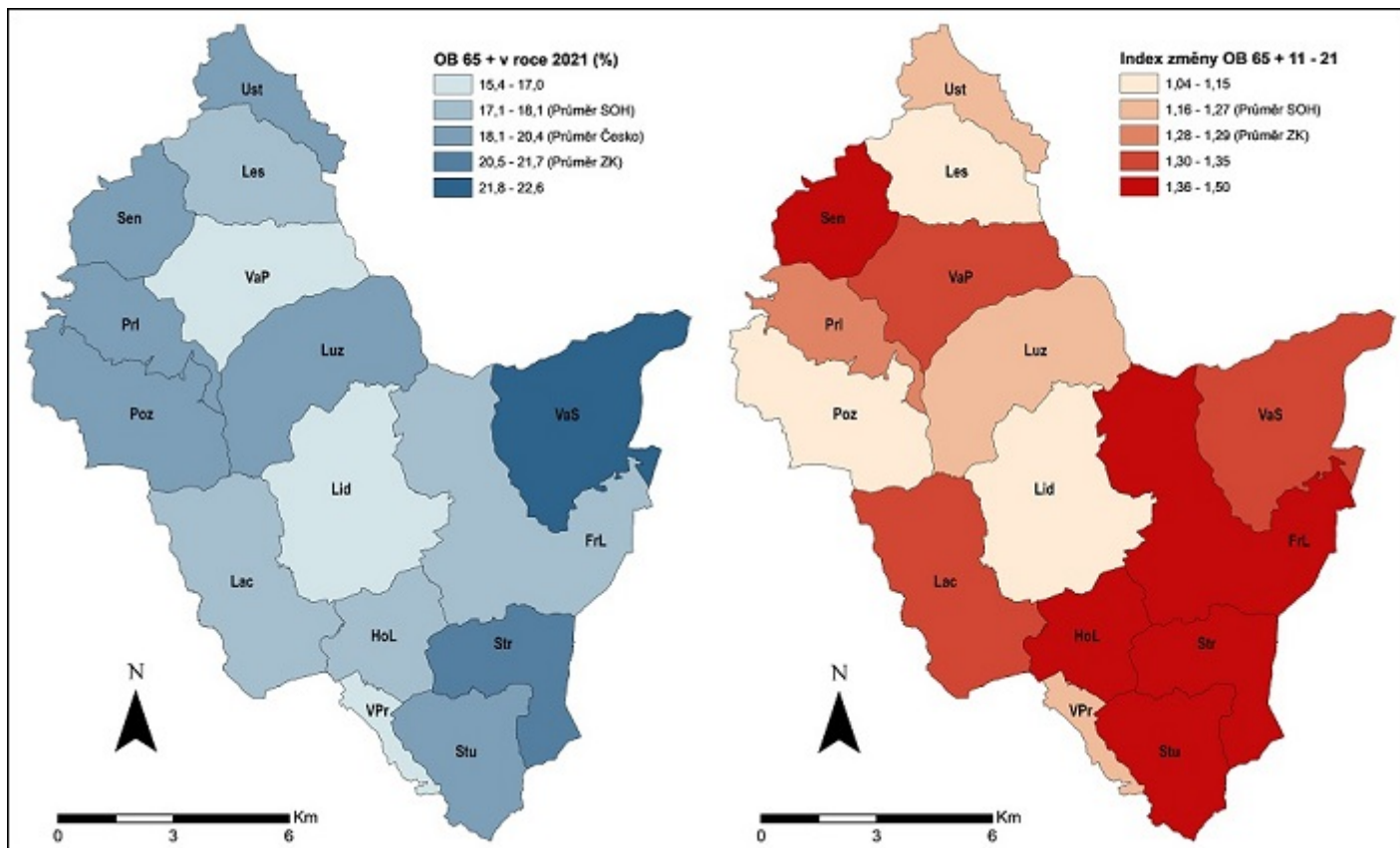
Z uvedených grafů č. 9 a 10 lze vypožorovat, že v obci Lačnov tvořilo nejpočetnější skupinu obyvatelstvo ve věku 15–64 let, tedy ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Jejich podíl na celkovém počtu obyvatel činil v roce 2021 64,5 %, oproti roku 2011 se její podíl snížil o 5,5 p.b. Dále následovala věková skupina +65, v roce 2021 s 17,9 % obyvatel, kde naopak k období roku 2011 došlo k nárůstu počtu obyvatel této věkové kategorie o 4,6 p.b. Děti do 14 let bylo zastoupeno v podílu obyvatel 17,6 %, a i zde se počet dětí mírně zvýšil k výchozímu roku 2011 o 0,8 p.b. Výsledkem je však postupné stárnutí obyvatel obce, které je doprovázeno úbytkem počtu obyvatel vlivem záporného migračního salda, tedy emigrací.

Na území mikroregionu Hornolidečska tvořilo nejpočetnější věkovou skupinu rovněž obyvatelstvo ve věku 15–64 let. Ta měla ke konci roku 2021 zastoupení 66 %, a v celkovém srovnání k roku 2011 zaznamenala pokles o 4,7 p.b. U obyvatelstva ve věku 0–14 let činil ve sledovaném období přírůstek obyvatel o 0,7 p.b. na hodnotu 15,8 %, ve věkové skupině +65 naopak přírůstek 3,9 p.b., s 18,1 % zastoupeních

obyvatelstva v roce 2021. Ve srovnání je v obci Lačnov stárnutí obyvatelstva oproti mikroregionu Hornolidečska mírně rychlejší.

Obr. 6: Věková struktura obyvatelstva v roce 2021 a index změny obyvatel mezi roky 2021 a 2011

Zdroj: SLDB 2011, 2021, vlastní zpracování

Ve Zlínském kraji činilo v roce 2021 zastoupení věkové skupiny ve věku 15-65 let 62,8 %, v roce 2011 69,8 %, úbytek tedy činil 7 p.b. Ve věkové skupině 65+ pak 21,7 % (2021), v roce 2011 16,3 %, s přírůstkem 5,4 p.b. Pozitivní vývoj byl zaznamenán ve věkové skupině 0-14 let, v níž došlo k nárůstu o 2,1 p.b. na hodnotu 15,5 % z celkového počtu obyvatel Zlínského kraje. V komparaci s mikroregionem Hornolidečska byl vývoj ve Zlínském kraji o něco příznivější.

Na národní úrovni bylo v roce 2021 zastoupení obyvatel ve věkové skupině 65+ let 20,4 %, v produktivním věku 63,5 % a dětí do 14 let bylo 16,1 %. V komparaci s rokem 2011 došlo k nárůstu osob ve věku 65+ let o 4,4 p.b., obyvatel v produktivním věku výrazně pokleslo o 7,1 p.b., a ve věkové skupině 0-14 let bylo dosaženo nárůstu o 4,4 p.b., což je pozitivní zjištění. Tato věková skupina dosáhla za Česko nejvyšší přírůstek ze sledovaných územních celků.

Dále lze konstatovat, že v rámci komparovaných prostorových úrovní nebylo za sledované období dosaženo progresivního a ani stacionárního typu věkové pyramidy obyvatelstva. Tento typ vyznačuje demografické ekvilibrium, při němž preproduktivní složka obyvatelstva dostatečně nahrazuje obyvatelstvo v postproduktivním věku. Zároveň se v letech 2011–2021 výrazně navyšoval podíl osob v postproduktivním věku, a to díky snižování natality obyvatelstva a rostoucí střední délce života (naděje na dožití). V roce 2021 byl z demografického hlediska zaznamenán nejméně žádoucí typ věkové pyramidy, tedy regresivní typ věkové pyramidy, který je charakteristický převisem postproduktivní složky obyvatelstva nad preproduktivní složkou obyvatelstva. U obce Lačnov bylo ještě v roce 2011 možné pozorovat převis preproduktivní složky nad postproduktivní složkou. V roce 2021 se však již jednalo o typ věkové kategorie, podobající se stacionárnímu typu věkové pyramidy, avšak s postupným přesouváním do regresivního typu věkové pyramidy. Regresivní typ je charakteristický pro hospodářsky vyspělé země západní a severní Evropy vč. Česka. Model je příznačný kontinuálním stárnutím a postupným vymíráním obyvatelstva vlivem nedostatečné natality. Díky těmto demografickým procesům se může snižovat celkový počet obyvatel v delším časovém horizontu, pokud nedojde k nahrazení obyvateli z jiného, vnějšího území, zejména prostřednictvím imigrace. Zároveň se postupně zvyšuje ekonomická zátěž

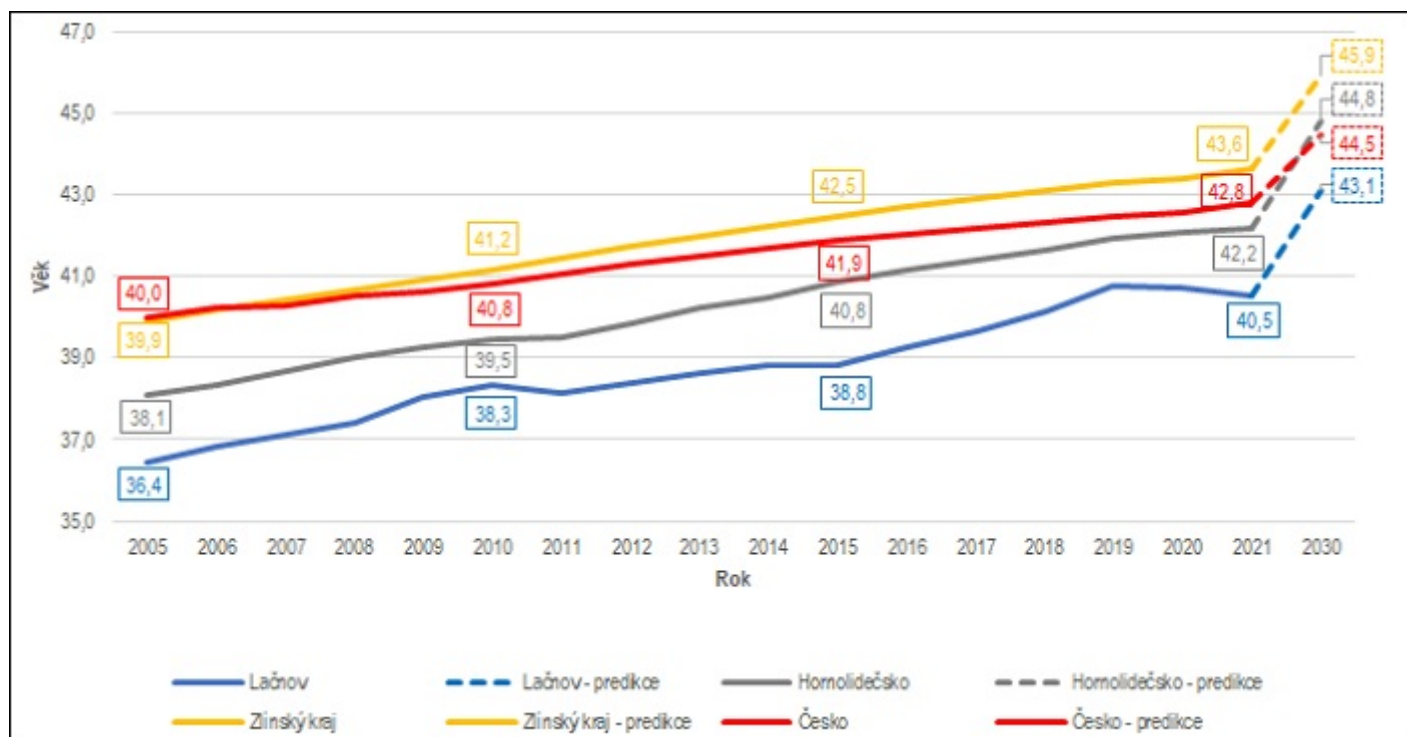
postproduktivní složky na celé populaci. Regresivní typ věkové pyramidy souvisí s tzv. druhou demografickou tranzicí a rozsáhlými změnami ve společenských hodnotách a mj. také s přechodem z fordismu k postfordismu a následně postmodernismu.

Na Obr. 6: Věková struktura obyvatelstva v roce 2021 a index změny obyvatel mezi roky 2021 a 2011 můžeme pozorovat grafické znázornění procentního podílu počtu obyvatel dle věkové struktury obcí území Hornolidečska, s možností komparace vůči průměrným hodnotám mikroregionu Hornolidečska, Zlínského kraje a Česka. V kartogramech indexních změn pak vývoj věkové struktury obyvatelstva v letech 2011-2021 v jednotlivých obcích, rovněž se srovnáním vůči průměrným hodnotám mikroregionu Hornolidečska, Česka či Zlínského kraje. Hodnota >1 představuje přírůstek počtu obyvatel v dané věkové kategorii, naopak hodnota <1 úbytek v dané věkové kategorii. Obec Lačnov ve skupině 0-14 let vykazuje hodnoty >1 (1,05) a tato hodnota odpovídá průměru Hornolidečska, ve skupině 15-64 let <1 (0,92) a tento pokles je rovněž na úrovni průměru Hornolidečska. Ve věkové skupině 65+ >1 (1,35) je v komparaci s průměrnou dynamikou Hornolidečska (1,27) hodnota vyšší, ale naopak nižší, než byla průměrná dynamika růstu obyvatel ve věku 65+ ve Zlínském kraji. Ve všech případech však tyto trendy potvrzují tvrzení o stárnutí obyvatelstva.

Průměrný věk

Průměrný věk obyvatel obce Lačnov dosáhl v roce 2021 hodnoty 40,5 let. Ve srovnání s rokem 2005 se průměrný věk obyvatel obce zvýšil o 4,1 roků. Matematická predikce (lineární regresní funkce odhadnutá pomocí metody nejmenších čtverců) vývoje průměrného věku obyvatel obce pro rok 2030 byla odhadnuta na základě vývoje průměrného věku v letech 2005–2021, resp. 2010–2021. Obě predikce akceptují nárůst průměrného věku obyvatelstva. Zajímavým zjištěním však je, že v obou případech by mělo dojít k nárůstu průměrného věku o 2,6 roků, na hodnotu 43,1 roků. Negativní vývoj tohoto ukazatele však lze ale nalézt u všech studovaných prostorových úrovní.

Graf 11: Vývoj průměrného věku v letech 2005–2021 s predikcí do roku 2030

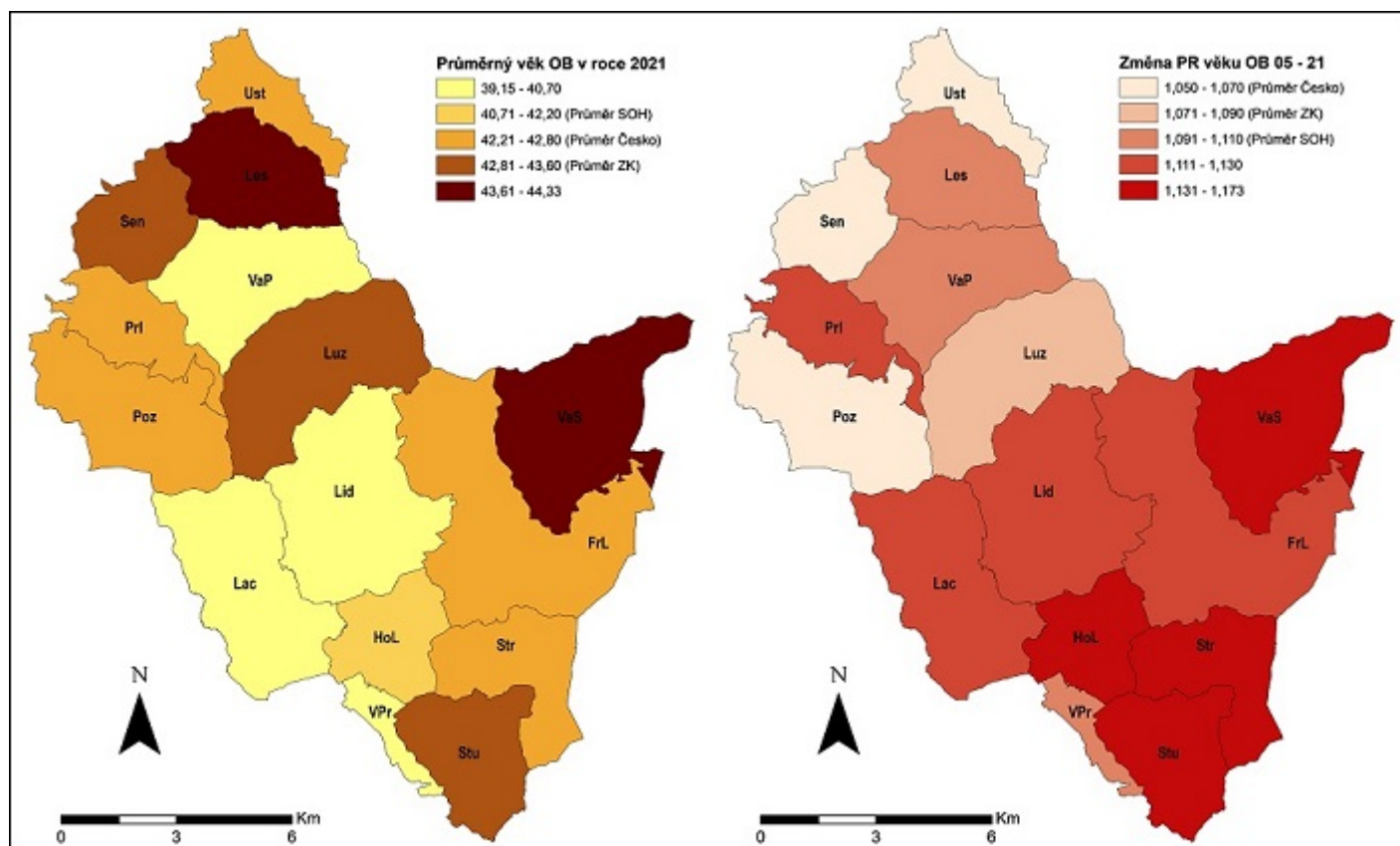

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

V roce 2021 činil průměrný věk obyvatel na území Hornolidečska Na území mikroregionu Hornolidečska

činil průměrný věk obyvatelstva 42,2 roků, oproti roku 2005 se zvýšil o 4,1 roku a predikce (založena na vývoji průměrného věku obyvatelstva v letech 2005–2021) pro rok 2030 předpokládá další zestárnutí obyvatelstva o 2,3 roků. Na území Zlínského kraje činil průměrný věk obyvatel v roce 2005 39,9 roků, do roku 2021 se zvýšil na hodnotu 43,6 roků, do roku 2030 by mělo dojít k dalšímu nárůstu průměrného věku o dalšího 2,3 roků, a to na hodnotu 45,9 roků. Na národní úrovni se v letech 2005–2021 zvýšil průměrný věk o 2,8 roků, na hodnotu 42,8 roků, predikce pro rok 2030 činí 44,5 roků. K názornému srovnání vývoje průměrného věku na jednotlivých prostorových úrovních v letech 2005–2021, s predikcí do roku 2030 je přiložen Graf 11.

Obr. 7: Průměrný věk obyvatel obcí Hornolidečska v roce 2021 a index změny průměrného věku mezi roky 2005 a 2021

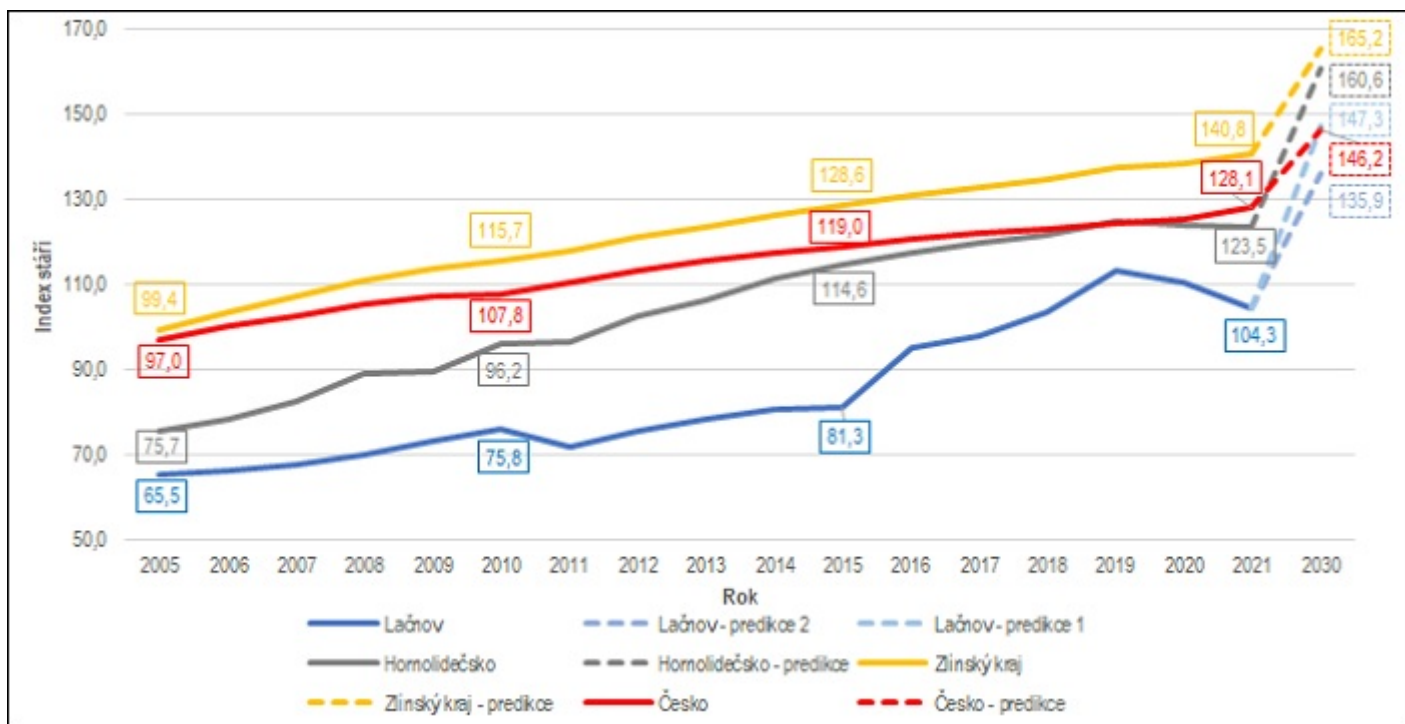
Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Pro vzájemnou komparaci obcí na území Hornolidečska je přiložen Obr. 7: Průměrný věk obyvatel obcí Hornolidečska v roce 2021 a index změny průměrného věku mezi roky 2005 a 2021. Obec Lačnov (40,5 let) měla podprůměrný věk obyvatelstva, kdy průměrný věk na území mikroregionů činil 42,2 let. Nižšího průměrného věku obyvatelstva spolu s obcí Lačnov dosáhly i obce Valašská Polanka, Lidečko nebo Valašské Příkazy. Nejstaršími obcemi s nejvyšším průměrným věkem jsou obce Leskovec a Valašská Senice. Na obrázku je rovněž znázorněn indexní změny průměrného věku v letech 2005–2021. Obec Lačnov dosáhla spolu s obcemi Lidečko a Francova Lhota indexu 1,11, tedy přibližně na úrovni průměru Hornolidečska. Obce Horní Lideč, Prlov, Valašská Senice, Střelná a Študlov dosáhly nejvyššího růstu průměrného věku (1,131–1,179). Index změny průměrného věku na území Hornolidečska činil 1,110, Zlínského kraje (1,090) a Česko (1,070). Nejnižší intenzita růstu průměrného věku obyvatelstva byla naměřena v obcích Ústí, Seninka a Pozděchov.

Index stáří

Index stáří vyjadřuje poměr mezi obyvateli ve věku 65+ a obyvateli ve věku 0–14 let. V případě, že výsledná hodnota je >100, pak dětská složka populace nedosahuje zastoupení složky postproduktivní, početně ji nenahrazuje a v dlouhodobém horizontu přispívá ke snižování početního stavu populace.

Graf 12: Index stáří v letech 2005–2021 s predikcí v roce 2030

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

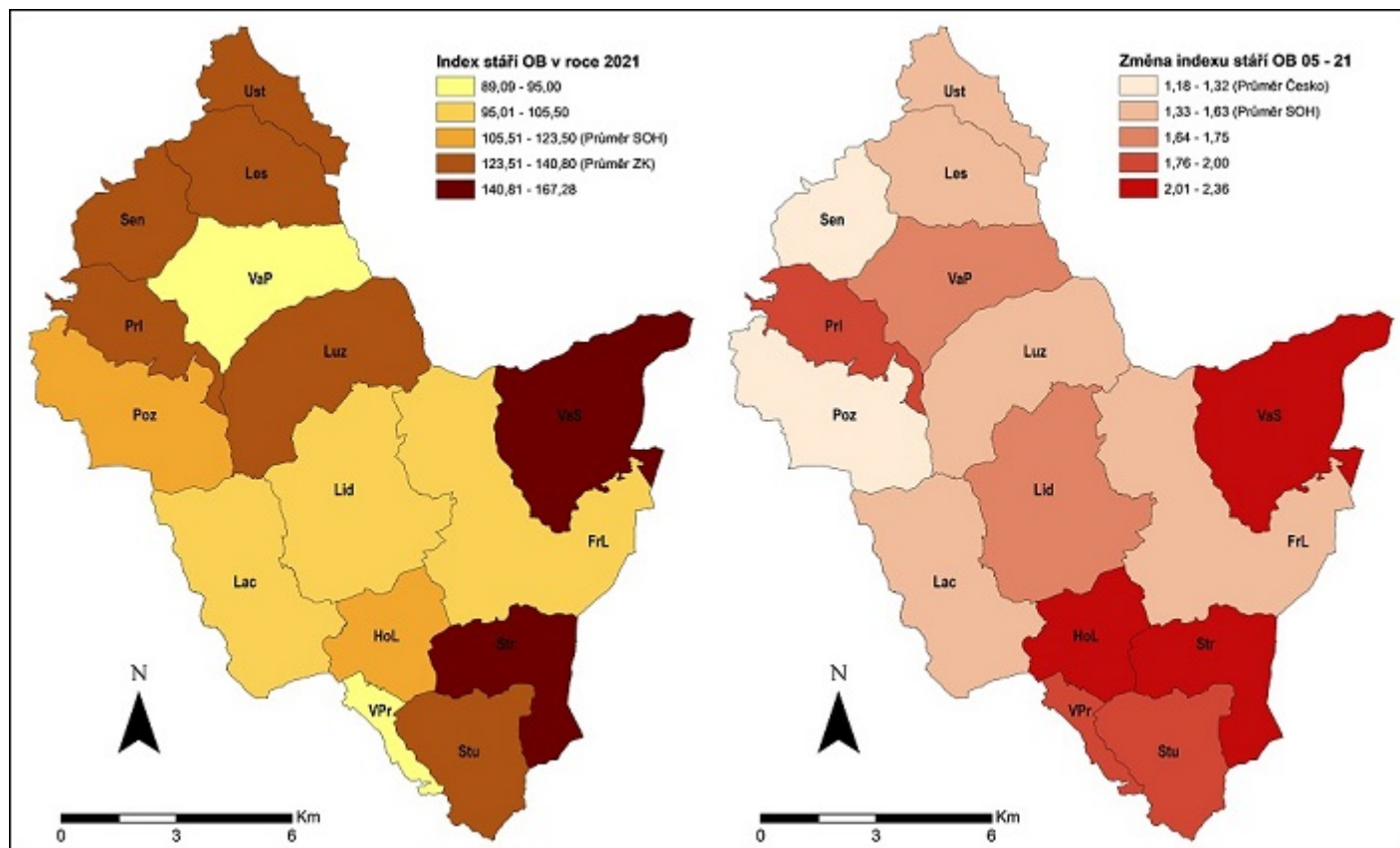
Index stáří v roce 2005 dosahoval v obci Lačnov velmi přijatelné hodnoty 65,5, (mírně) pod dvojnásobným počtem dětí připadajícím na jednoho obyvatele ve věkové skupině 65+. Během dalších 16 let však byl zjištěn velmi výrazný nárůst indexu stáří, a to až na výslednou hodnotu 104,3 v roce 2021 (stavy k 31.12.). Počet obyvatel ve věku 65+ tedy převyšoval počet dětí ve věku 0–14 let a index stáří se tudíž pohyboval nad hranicí stacionárního typu věkové pyramidy, konkrétně spadal do regresivního typu. Predikce 1, která byla založena na časové periodě let 2005–2021, uvádí index 135,9 v roce 2030. Naproti tomu predikce 2 (založená na období 2010–2021) počítá s indexem stáří dokonce 147,3 v roce 2030. Tyto hodnoty představují poměr cca 3:2, tedy tři osoby ve věku 65+ ku dvěma osobám ve věku 0–14 let. Indexu stáří převyšující hodnotu 100 dosáhla obec Lačnov v roce 2017, pod hodnotu ukazatele 100 se obec krátce dostala v roce 2018, v následujících letech byl ukazatel vždy vyšší než 100.

Při srovnání indexu stáří na úrovni mikroregionu Hornolidečska, Zlínského kraje a Česka dojdeme k závěru, že mikroregion dosáhl hodnoty 100 v roce 2012, Zlínský kraj v roce 2005 a Česko v roce 2006. Nejhorší dynamiky indexu stáří dosáhl mikroregion Hornolidečska (1,632). Zlínský kraj vykázal index (1,416), na národní úrovni činil index pouze (1,320). Ze všech sledovaných prostorových úrovní dosáhla obec Lačnov 3. nejvyššího relativního nárůstu indexu stáří (1,59). Přestože obec Lačnov dosáhla relativně vysoké intenzity růstu indexu stáří, předpokládá se, že v roce 2030 bude index stáří v obci Lačnov v komparaci s mikroregionem Hornolidečska a Zlínského kraje stále podprůměrný, přičemž by se mohl pohybovat na průměrné národní úrovni (platí pro predikci 2). Vývoj indexu stáří v letech 2005–2021, s predikcí do roku 2030 je znázorněn v Grafu 12.

Za účelem komparace obcí na území mikroregionu Hornolidečska v roce 2021 je přiložen Obr. 8 Index stáří na území mikroregionu Hornolidečska v roce 2021 a změna indexu stáří 2005–2021. Index stáří se u

obec Lačnov (104,3) pohyboval v intervalu 95,01 – 105,50 a byl pod průměrnou úrovní mikroregionu Hornolidečska. Obec Lačnov měla v rámci Hornolidečska 4. nejnižší index stáří, lépe si vedly pouze obce Valašské Příkazy, Valašská Polanka a Lidečko. Naproti tomu nejhorších hodnot docílily obce Střelná a Valašské Senice. Změna indexu stáří v obci Lačnov mezi roky 2005 a 2021 dosáhla hodnoty 1,59. Spolu s obcemi Ústí, Leskovec, Lužná a Francova Lhota byl tento index přibližně na průměrné úrovni Hornolidečska. Nejvyššího nárůstu indexu stáří dosáhly obce Prlov, Valašská Senice, Horní Lideč a Střelná. Pohybovaly se v intervalu 2,01 – 2,36 a tento výsledek lze hodnotit negativně.

Obr. 8: Index stáří na území mikroregionu Hornolidečska v roce 2021 a změna indexu stáří 2005–2021

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

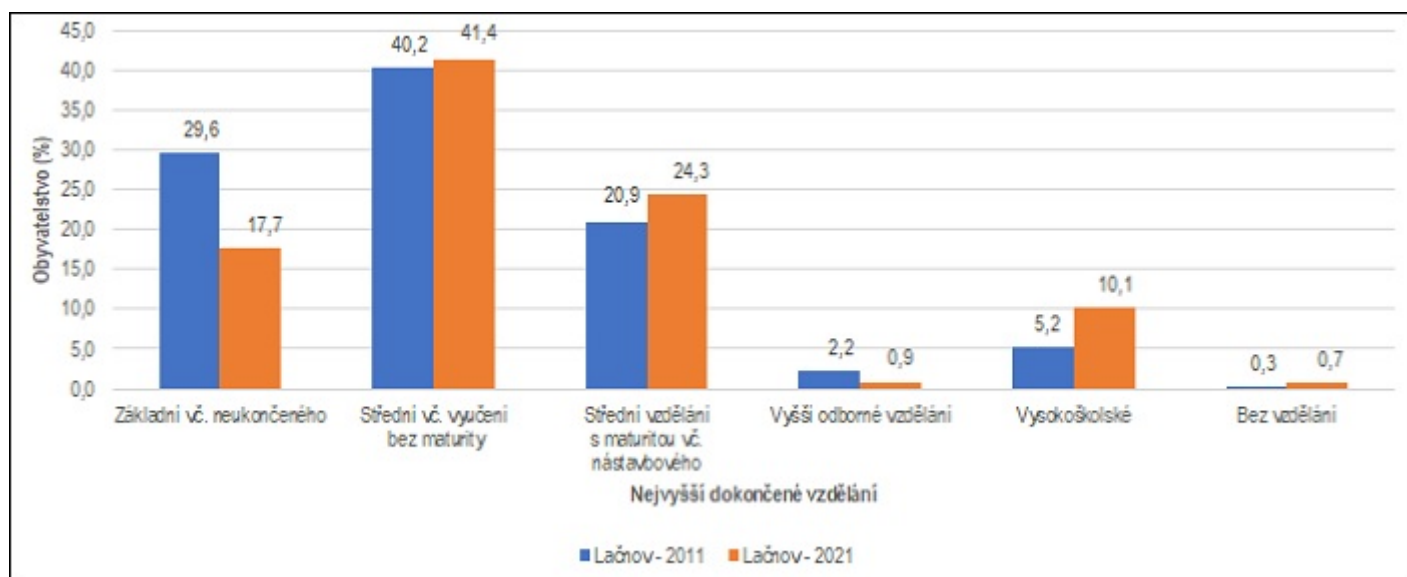
Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Vzdělání obyvatelstva patří mezi základní ukazatele socioekonomické vyspělosti a je významným faktorem ekonomické výkonnosti, odolnosti a adaptability regionů. V ekonomické struktuře venkovských oblastí převažují zpravidla (kapitálově náročné) výrobní aktivity s nízkou či nižší technologickou a znalostní náročností. Z tohoto důvodu lze zároveň předpokládat nižší podíl kvalifikovaných pracovních sil na venkově. Pro analýzu vzdělanostní struktury obyvatelstva byla dostupná data ze Sčítání lidu, domu a bytů (SLDB) za roky 2011 a 2021, u obyvatelstva ve věku 15 a více let, podle nejvyššího ukončeného vzdělání. Vzdělanostní struktura obyvatelstva obce Lačnov byla rovněž komparována s průměrnými hodnotami mikroregionu Hornolidečska, Zlínského kraje a Česka.

Graf 13 reflektuje, jaké změny ve vzdělanostní struktuře obyvatel v obci Lačnov byly zaznamenány mezi roky 2011 a 2021. Jestliže střední odborné vzdělání a učební obory bez maturity nezaznamenaly mezi sledovanými roky významnějších pohybů (+1,2 p.b.), u základního vzdělání došlo k významnému relativnímu úbytku o 11,9 p.b. Tento propad byl ale velmi úspěšně saturován růstem osob s dokončeným vysokoškolským vzděláním (+4,9 p.b.) a úplným středoškolským vzděláním s maturitou (+3,4 p.b.). Pro dokreslení; ke dni 31.12.2021 žilo v obci Lačnov celkem 838 obyvatel ve věku 15 a více let,

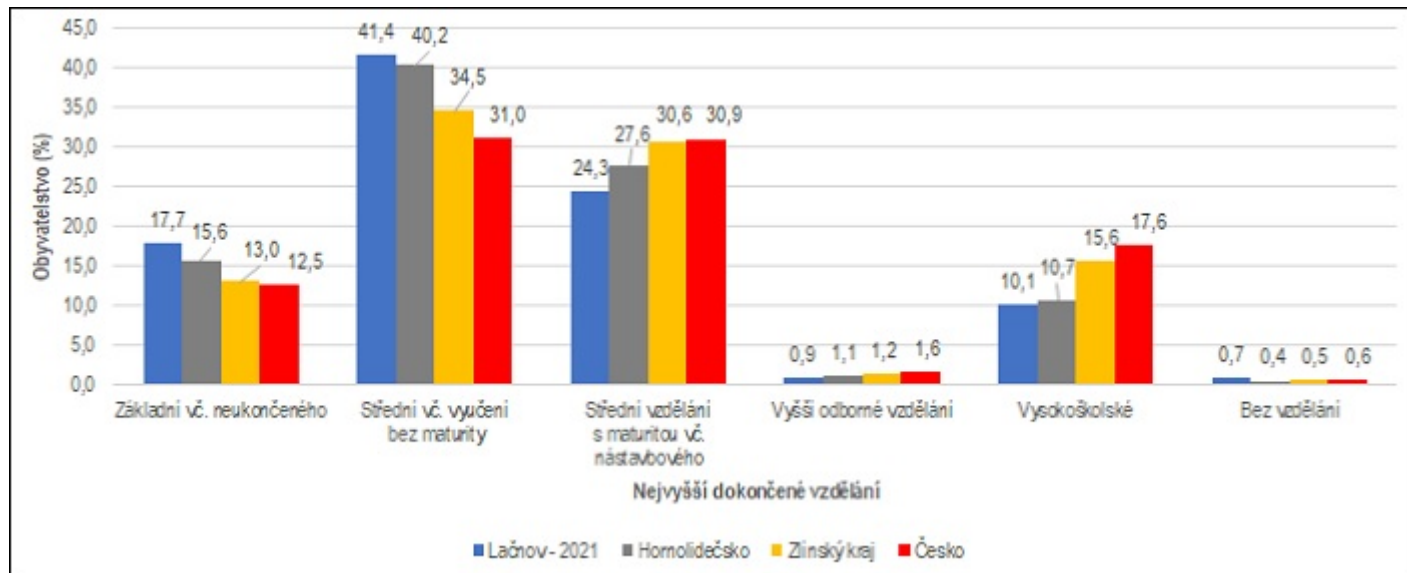
z toho bylo cca 85 vysokoškolsky vzdělaných, s přírůstkem cca 38 osob od roku 2005. Jedná se o velmi pozitivní jev, který však může mít opačný efekt, projevující se na prohlubování záporného migračního salda, kdy vzdělaná pracovní síla častěji emigruje do ekonomicky rostoucích oblastí, především městských oblastí s dostatkem lépe placených pracovních příležitostí.

Graf 13: Vzdělanostní struktura obyvatelstva Lačnov v roce 2011 a 2021 v %

Zdroj: SLDB 2011, 2021, vlastní zpracování

Graf 14: Vzdělanostní struktura sledovaných územních celků v roce 2021 v %

Zdroj: SLDB 2011, 2021, vlastní zpracování

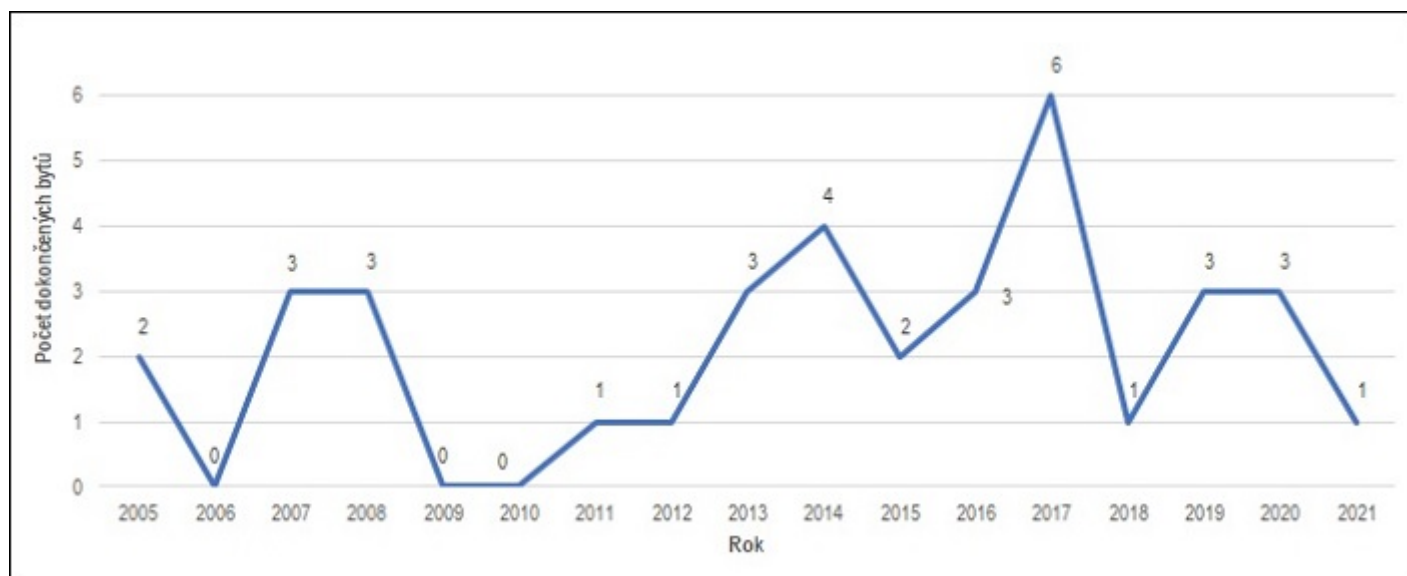
V roce 2021 tvořilo v obci Lačnov nejpočetnější skupinu obyvatelstvo se středoškolským vzděláním vč. vyučení bez maturity. Tohoto vzdělání dosáhlo 41,49 % všech obyvatel obce. V komparaci s mikroregionem Hornolidečska to bylo o 1,2 p.b. více, Zlínským krajem o 6,9 p.b. a vůči národní úrovni více dokonce o více o 10,4 p.b. Další velmi početnou skupinu tvořily občané obce Lačnov s úplným středoškolským vzděláním s maturitou. Tohoto vzdělání dosáhlo 24,3 % obyvatel obce Lačnov. V komparaci s mikroregionem Hornolidečska to bylo méně o 3,3 p.b., Zlínským krajem o 6,3 p.b. a vůči národní úrovni o 6,6 p.b. méně. Základního vzdělání dosáhlo v obci 17,7 % obyvatel. V komparaci s mikroregionem Hornolidečska to bylo více o 2,1 p.b., Zlínským krajem o 4,7 p.b. a vůči národní úrovni o 5,2 p.b. více.

Tyto tři vzdělanostní skupiny představovaly v obci Lačnov 83,4 % zastoupení všech obyvatel. Ze zjištěných dat se dá konstatovat, že vzdělaností úroveň obyvatel obce Lačnov je mírně pod úrovní mikroregionu Hornolidečsko, Zlínského kraje i Česka. Vysokoškolského vzdělání dosáhlo v Lačnov 10,1 % obyvatel a rovněž tato hodnota byla nižší než v mikroregionu Hornolidečska (10,7 %), Zlínském kraji (15,6 %) i Česku (17,6 %). Ke srovnání vzdělanostní struktury obce, mikroregionu Hornolidečska, Zlínského kraje a Česka je přiložen Graf 13.

Rozvoj bydlení

Bytová výstavba v obci Lačnov si udržuje relativně kontinuální růst bytového fondu, převážně se jedná o nové rodinné domy. V komparaci s mikroregionem Hornolidečska byl růst bytového fondu v obci Lačnov mírně nadprůměrný. Na základě veřejné databáze ČSÚ bylo v letech 2005–2021 na území obce vystaveno (dokončeno) 36 bytových jednotek. V obci je celkem přijatelná dostupnost bydlení. Tento stav byl dosažen vytvořením nových disponibilních pozemků vhodných pro individuální výstavbu rodinných a bytových domů v části obce kolem silnice III. třídy 4943 směrem na Valašské Klobouky, a to díky stávajícím limitům funkčního využití pozemků daných platným územním plánem obce (viz kapitoly územní plánování, životní prostředí a další východiska). Hrubá míra dokončených bytů dosáhla hodnoty 4,14. Hrubá míra dokončených bytů vyjadřuje počet nově dokončených bytů v letech 2005 až 2021 vztažených na 100 obyvatel středního stavu. Střední stav představuje průměrný stav obyvatel obce za hodnocené období. Hrubá míra dokončených bytů v rámci Hornolidečska činila 3,97, ve Zlínském kraji 3,70 a v Česku pak 5,20 dokončených bytů na 100 obyvatel středního stavu (viz Graf 16: Hrubá míra bytové výstavby v letech 2005–2021).

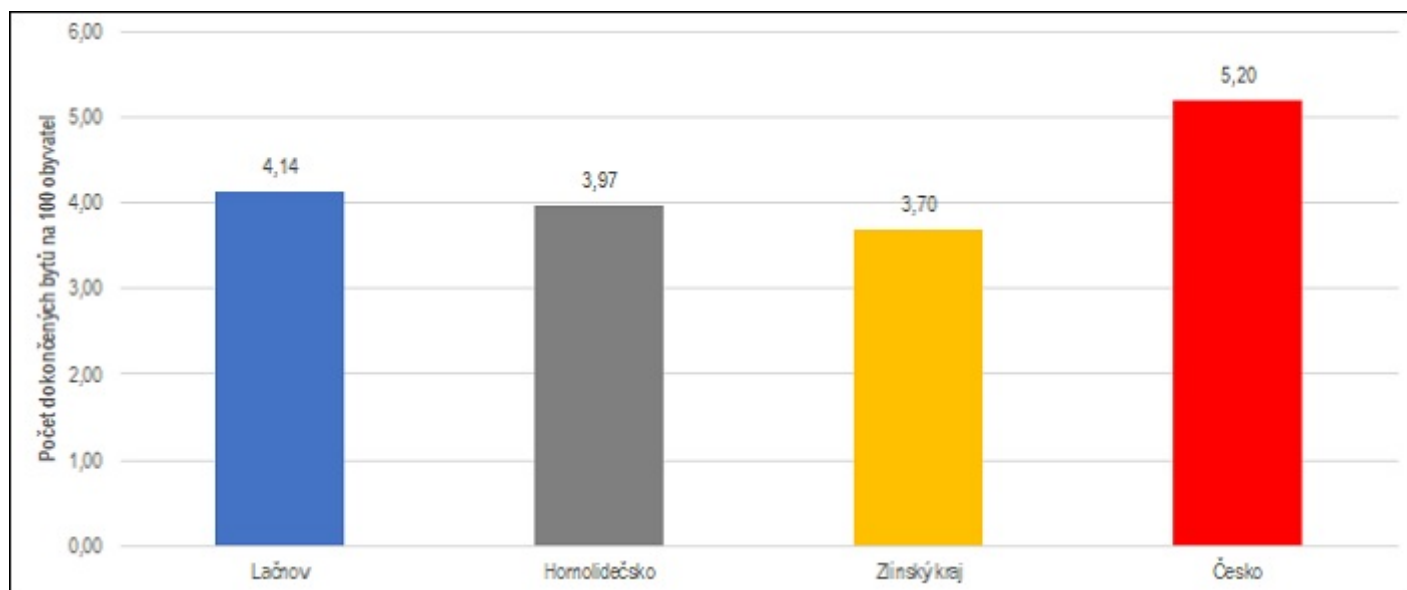
Graf 15: Počet dokončených bytů v obci Lačnov v letech 2005–2021

Zdroj: ČSU 2023, vlastní zpracování

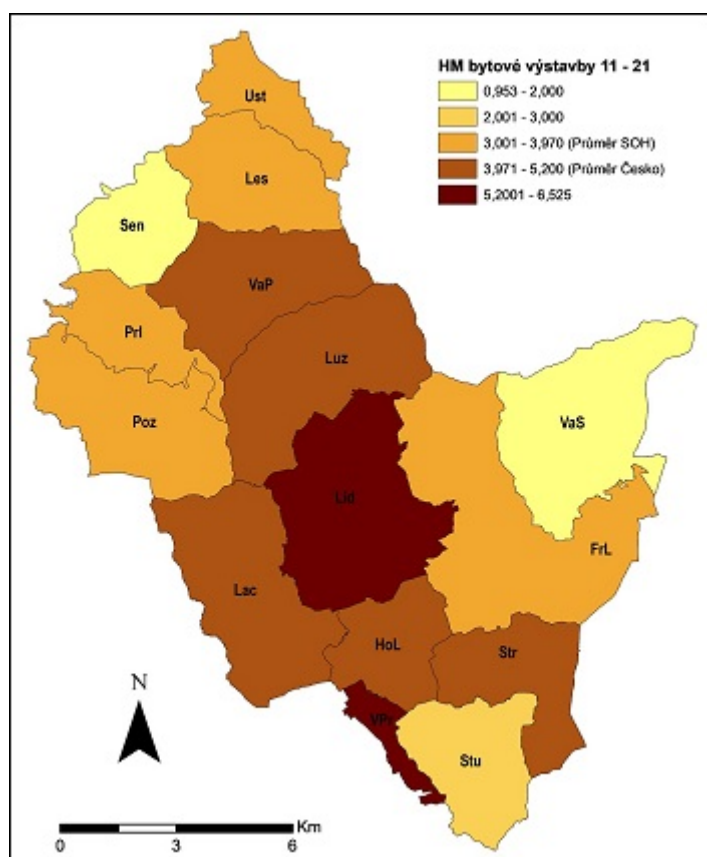
V obci se nachází několik lokalit, které by mohly být po provedení změn v ÚP obce a následném připojení pozemků na inženýrské sítě využity pro výstavbu rodinných nebo bytových domů. Bude nutno pozemky zpřístupnit a provést jejich geodetické rozdělení..

Graf 16: Hrubá míra bytové výstavby v letech 2005–2021

Zdroj: ČSU 2023, vlastní zpracování

Obr. 9: Hrubá míra bytové výstavby v letech 2005-2021 na území Hornolidečska

Zdroj: ČSU 2023, vlastní zpracování

V březnu 2023 byl proveden průzkum obce, při kterém bylo zjištěno, že v obci je několik rodinných domů ve fázi rekonstrukce, výstavby nebo fázi před dokončením. Tato zjištění lze velmi hodnotit pozitivně, neboť to svědčí o vysokém zájmu místních i cizích obyvatel v obci trvale žít. V obci se dále nachází bytové domy s bytovými jednotkami jak ve vlastnictví obce, tak i soukromých subjektů. Obec také předpokládá další podporu výstavby bytových domů. Obec nedisponuje majetkem staveb, kde by bylo

možné provést případně úpravy pro sociální bydlení. Snad jedinou vhodnou stavbou je objekt stávajícího kulturního domu, a to v případě, že dojde k vybudování nového kulturního zařízení. Informace o počtu dokončených bytů a hrubé míře bytové výstavby v letech 2005–2021 nám detailně poskytuje grafické zpracování (viz Graf 15: Počet dokončených bytů v obci Lačnov v letech 2005–2021 a Graf 16: Hrubá míra bytové výstavby v letech 2005–2021).

Hrubou míru dokončených bytů v letech 2005–2021 vztažených na 100 obyvatel středního stavu na území Hornolidečska nám poskytuje Obr. 9. Obec Lačnov spolu s obcemi Lužná, Horní Lideč, Valašská Polanka a Střelná spadaly do intervalu 3,971–5,200, což bylo nadprůměrná intenzita bytové výstavby v komparaci s Hornolidečskem i Zlínským krajem. Nejvyšší hodnoty hrubé míry dokončených bytů dosáhly obce Lidečko a Valašské Příkazy, naopak nejnižší hodnoty obce Valašská Senice a Seninka, tedy koncové a periferní obce. Vyjma obcí Lidečko a Valašské Příkazy nedosáhla žádná obec Hornolidečska národního průměru bytové výstavby.

Sociální situace

Následující podkapitola věnuje pozornost sociodemografickým a institucionálním strukturám obce Lačnov. Cílem kapitoly je analyzovat sociodemografické trendy, povahu spolků, spolkové činnosti, práce s obyvatelstvem a komunikační nástroje obce.

Národnostní menšiny

Definice pojmů národnostní menšina a příslušník národnostní menšiny jsou zakotveny v zákoně č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Národnostní menšina je společenství občanů České republiky žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky utvořilo. Příslušníkem národnostní menšiny je občan České republiky, který se hlásí k jiné než české národnosti a projevuje přání být považován za příslušníka národnostní menšiny spolu s dalšími, kteří se hlásí ke stejné národnosti. K hodnocení analýzy národnostních menšin na úrovni obce Lačnov jsou dostupná data ze Sčítání lidu domů a bytů (SLDB) v letech 2011 a 2021 (viz Tab. 4).

Tab. 4: Národnostní složení obyvatel obce Lačnov v roce 2011 a 2021

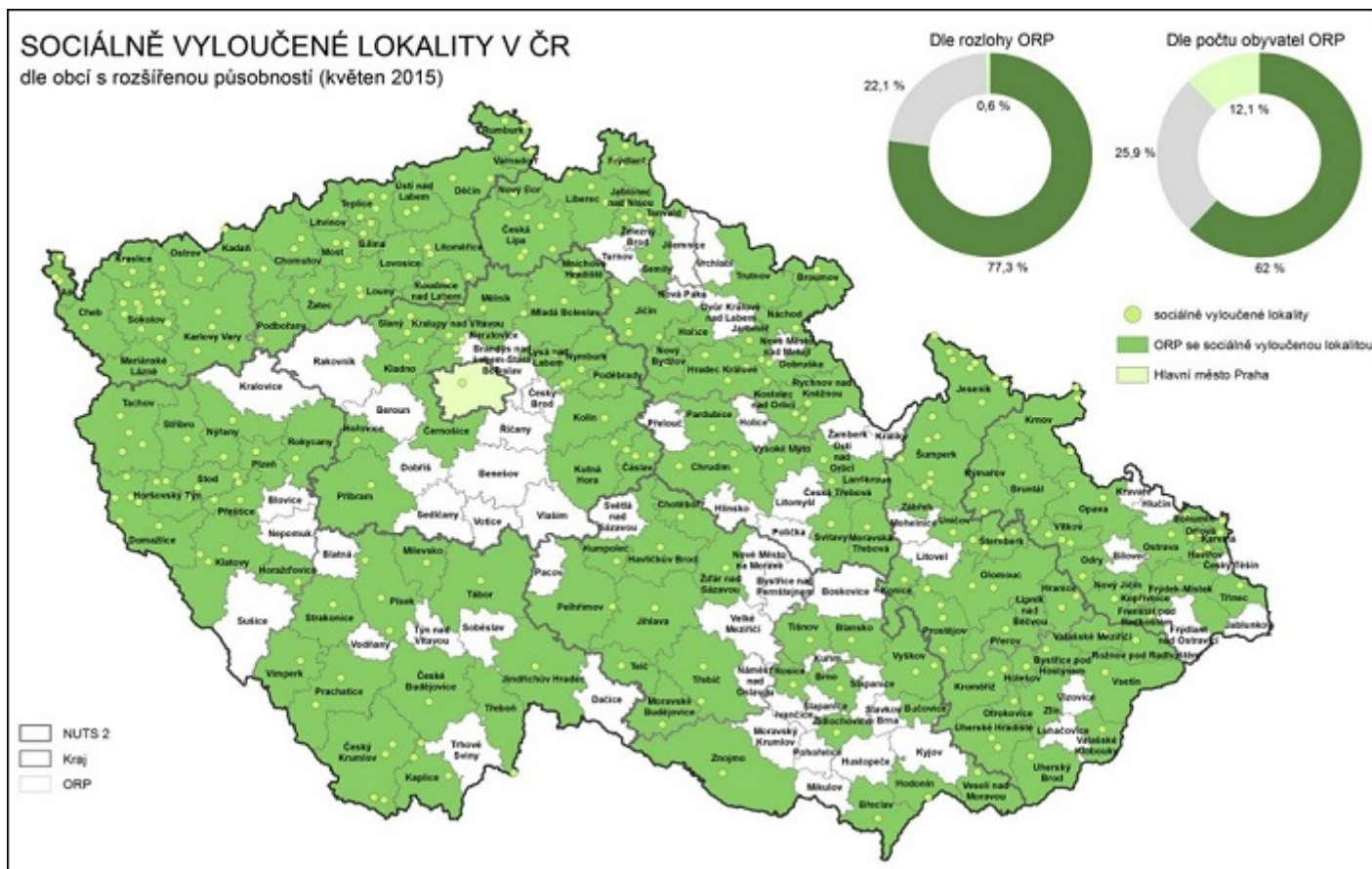
Národnost	Počet osob 2011	Počet osob 2021	Zastoupení v 2021 (%)
Česká	524	455	55
Moravská	108	76	9
Slovenská	6	6	1
Ukrajinská	2	0	0
Neuvedeno	192	213	26
Celkový počet obyvatel	894	829	

Zdroj: SLDB 2011, 2021, vlastní zpracování

Výskyt sociálně slabých obyvatel/skupin a sociálně vyloučených lokalit

Na území obce Lačnov nebyl zjištěn výskyt sociálně slabých obyvatel nebo sociálně vyloučených lokalit zjištěn. Předpokládá se, že sociálně slabé rodiny či jednotlivci, se kterými dle možností a zájmu obec pracuje, tvoří odhadem max. 1-2 % obyvatelstva obce. V obci Lačnov není uplatňován koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám. Sociálně vyloučené lokality na úrovni SO ORP vyjadřuje Obr. 10.

Obr. 10: Sociálně vyloučené lokality v Česku na úrovni SO ORP

Zdroj: MMR 2015

Mezi osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo osoby se sociálním znevýhodněním mohou být zařazeny jak zdravotně hendikepované osoby, tj. osoby se zhoršenou schopností pohybu a orientace, tak i senioři (obyvatelstvo ve věkové kategorii 65+). V případě seniorů se dá navíc předpokládat, že tato skupina obyvatelstva bude v následujících letech kvantitativně narůstat, čímž bude potřeba s touto skupinou do budoucna více pracovat a zapojovat je např. prostřednictvím komunitních činností (viz analýza demografických struktur a predikce). Sociální péče o seniory a hendikepované osoby je v obci v současnosti zajištěna výhradně prostřednictvím terénních sociálních služeb. V obci se nevyskytuje žádná ambulantní či pobytová (lůžková) služba zaměřená na osoby ohrožené sociálním vyloučením. Nabídka terénních služeb a pobytových sociálních služeb v okolních obcích je v současnosti relativně uspokojivá.

Výskyt sociálně patologických jevů

V období 2018–2022 bylo na území obce Lačnov spácháno celkem 29 trestných činů a 124 přestupků, což v celkovém úhrnu činí 7,97 % trestných činů a 3,83 % přestupků z celkového počtu deliktů spáchaných na území Obvodního oddělení Policie ČR Horní Lideč. Obvodní oddělení Policie ČR Horní Lideč zahrnuje všechny obce regionu Hornolidečska, mimo obce Valašské Příkazy a Študlov. Na základě uvedených výsledků zjištění se jeví, že na území obce Lačnov byla kriminalita relativně nízká, srovnatelná s ostatními

obcemi obvodu Policie ČR Horní Lideč. Na tuto skutečnost má vliv řada faktorů, mezi které patří např., že obci neprochází žádná silnice 1 třídy, či železniční koridor. U trestných činů a přestupků spáchaných na území obce se však vesměs nejednalo o případy závažné povahy. Většinou šlo o přečiny řešené ve zkráceném trestním řízení. Závažnější trestné činy byly převzaty Službou kriminální policie a vyšetřování.

Co se týká spáchaných přestupků, jednalo se především o přestupky v dopravě, proti majetku a proti občanskému soužití. U většiny těchto deliktů byl pachatel zjištěn a okolnosti skutků objasněny. V rámci celého služebního obvodu Obvodního oddělení Policie ČR Horní Lideč dosáhla míra objasněnosti u trestných činů okolo 74 %. Vývoj výskytu sociopatologických jevů v obci Lačnov na území OO Policie ČR Horní Lideč v letech 2018–2022 znázorňuje Tab. 5.

Tab. 5: Vývoj výskytu sociopatologických jevů na území obce Lačnov v OO PČR HL v letech 2018–2022

Typ deliktu	2018	2019	2020	2021	2022	Celkem	Podíl v rámci OO PČR HL (%)
Trestné činy	5	9	7	5	3	29	7,97
Přestupky	18	28	16	33	29	124	3,83
Trestné činy OO H.L.	81	84	66	51	82	364	X
Přestupky OO H.L.	859	678	489	562	653	3241	x

Zdroj: Zprávy o bezpečnostní situaci v obci Lačnov, vlastní zpracování

Spolky, spolková činnost a práce s obyvatelstvem

Nedílnou součástí života obce je činnost obecních / občanských spolků, složek a organizací. Jejich aktivity jsou zaměřené především na jejich hlavní náplň vlastní činnosti, ale následně se i aktivně podílejí na organizaci společenského a kulturního života na území obce.

- Sbor dobrovolných hasičů (SDH) – SDH je nejpočetnějším a zároveň nejstarším spolkem v obci. Jeho počátky sahají do roku 1921. V roce 1924 sbor pořídil jednu ruční čtyřkolovou stříkačku a v roce 1937 pak již modernější motorovou. Historie SDH zaznamenává pořízení vycházkového stejnokroje v roce 1938, který byl v roce 1960 nahrazen stejnokroji s novým vzorem. V roce 1964 byla vybudována požární zbrojnice a v roce 1966 bylo pořízeno hasičské auto zn. Tatra 806. Hasiči chrání obyvatele obce a jejich majetky před ničivými požáry a pomáhají dále i při jiných živelných pohromách, jako jsou povodně, vichřice či odstraňování sněhu v případě kalamity. V roce 2010 proběhla rekonstrukce budovy hasičské zbrojnice, která se nachází v centrální části obce, nedaleko obecního úřadu a základní školy. Součástí rekonstrukce bylo také pořízení vybavení pro činnost SDH a zázemí pro volnočasové aktivity dětí a mládeže. Při sboru působí i kroužek mladých hasičů a samostatná výjezdová skupina, tzv. Jednotka sboru dobrovolných hasičů – jednotka požární ochrany V. Hned od svého vzniku je existence sboru neodmyslitelně spjata také s kulturním životem v obci. Hasiči se podílejí na konání tradičních obecních akcí, jako je např. fašankový průvod obcí, stavění / kácení máje, dále pořádají poutě na sv. Hostýn, nebo ve spolupráci se spolkem Lačnovjané pro lepší Lačnov cyklistické závody.
- TJ Sokol Lačnov – Tělovýchovné jednota Lačnov byla založena roku 1954 a realizuje svou činnost na místním fotbalovém hřišti. V roce 1973 se dočkali místní sportovci otevření nového sportovního areálu, který byl tvořen hřištěm na kopanou i odbíjenou, šatnami s teplou vodou, klubovní místností, krytým tanečním kolem, krytou tribunou a prodejním stánkem. Součástí areálu je dnes i budova šaten s rekonstruovaným bufetem. Jednota má dva oddíly kopané, muži a tým starší přípravky, s počtem cca 36 hráčů. Kromě fotbalové plochy využívá pro tréninky starší přípravky v zimním období tělocvičnu ve Francově Lhotě.
- Dechová hudba Lačnovjanka – první zpráva o založení dechovky v Lačnově pochází z roku 1884.

Místní dechová hudba zastupuje kulturní činnost obce. Účinkuje na řadě doprovodných akcí, např. doprovod fašankového průvodu, ale vyhrává při i všech významných událostech společenského a duchovního života v obci. V roce 1984 se dechová hudba rozpadla a znovu oživena byla v roce 1987. V současné době v souboru kromě místních hudebníků hrají i muzikanti z okolních vesnic.

- Myslivecký spolek Lačnov – zdejší myslivecký spolek hospodaří většinou na lesních pozemcích katastru obce. Spolek má v současné době okolo 20 členů a dále myslivecký kroužek mládeže, který je hojně navštěvován místními dětmi. Spolek si postavil pro svou činnost mysliveckou chatu, kde organizuje svou činnost. Hlavní náplní myslivecké činnosti je celoroční starost o zvěř. Myslivci se aktivně zapojují do dění v obci v pořádání kulturních a společenských akcí např. v červenci Pytláckou nocí nebo v září pořádání Hodů na Matouše.
- Klub seniorů Lačnov – je zájmové sdružení občanů obce, založené za účelem organizace činností k vlastnímu potěšení, ale i pro potěšení spoluobčanů obce a jejího okolí. Při pravidelných setkávání v místnosti na čísle popisném 6. Při jejich aktivitách nechybí zpěv lidových a mariánských písní. Podílejí na řadě kulturních a sportovních akcí např. zdobí obec velikonoční výzdobou, pořádají besedy s dětmi základní a mateřské školy na téma: "Co naše babičky uměly a my jsem to zapoměli", dále pořádají turnaje v Petangu, poznávací výlety po České republice, živý betlém, navštěvují společně kina a divadla a pořádá dožínky apod. Klub má družbu s příhraniční obcí Lysá pod Makytou, kde se vzájemně zúčastňují kulturních a sportovních akcí.
- Český svaz včelařů, z. s., základní organizace Lačnov – včelařský spolek byl založen a zaregistrován u zemského úřadu v Brně v roce 1932, jako součást včelařského spolku Lidečko. Základní organizace v té době sdružovala devět obcí. Iniciátorem založení včelařského spolku byl farář P. Jan Ryc. Spolek má v současné době několik pasivních i aktivních členů, kteří svým chovem včel přispívají k opylování ovocných stromů na zahradách a sadech v obci, zároveň se prostřednictvím přednášek a besed podílejí o předávání „včelařství“ dalším generacím občanů.
- Spolek Lačnovjané pro lepší Lačnov – tento nejmladší obecní spolek vznikl 17.04.2013. Jeho cílem je ochrana životního prostředí, přírody, krajiny a zeleně, a péče o území Lačnova. Spolek se rovněž zaměřuje zachování památek a kulturních hodnot, péči o všestranný rozvoj dětí a mládeže a rozvoj zdravé občanské společnosti. Pořádá kulturní akce jako Valašské túlání, Bílá stopa, Burčákový pochod, vánoční turnaj ve stolním tenise, či stavění a kácení máje.

3. Hospodářství

Ekonomika je základním pilířem rozvoje obcí, regionů a států. Struktura a konkurenceschopnost ekonomiky vytváří polaritu mezi úspěšnými metropolitními či městskými regiony a regiony venkovskými či periferními. Venkovské regiony / obce zdaleka nedosahují ekonomické výkonnosti metropolitních či městských regionů. Příčinou nízké dynamiky ekonomického růstu venkovských a populačně malých regionů je jejich nedostatečná velikost a flexibilita trhu, fragmentace velikostní a odvětvové struktury a neprogresivní skladba ekonomických aktivit (viz také Henderson 1997, Terluin 2001, Ženka a kol. 2015, 2017, Pavlík 2018, 2020, Pavlík a Ženka 2020). Z důvodu chybějícího kritického množství výrobních faktorů a institucí je možnost dosažení aglomeračních úspor velmi omezené. Venkovské oblasti byly z historického hlediska spojovány se zemědělstvím, rekreací a tradičním způsobem života. Současné trendy však naznačují restrukturalizaci odvětví směrem k technologicky méně až středně náročné průmyslové výrobě (Pavlík 2018), postupně se rozvíjí také sektor základních služeb. Na venkově se lokalizují firmy na nejnižších patrech globálních produkční sítí (Ženka a kol. 2017), pro které je rozhodující cena výrobních faktorů, inovační aktivita zpravidla není vyžadována. Dodavatelské firmy jsou často závislé na dodavatelích vyššího řádu lokalizujících se mimo region. Je nutno zmínit, že české venkovské mikroregiony jsou z hlediska ekonomické výkonnosti a struktury ekonomických aktivit heterogenní, zároveň jsou relativně industrializované. V Česku se nevyskytují venkovské regiony, ve kterých by v sektorové struktuře dominovala specializace na tradiční zemědělskou výrobu.

Podnikatelské prostředí

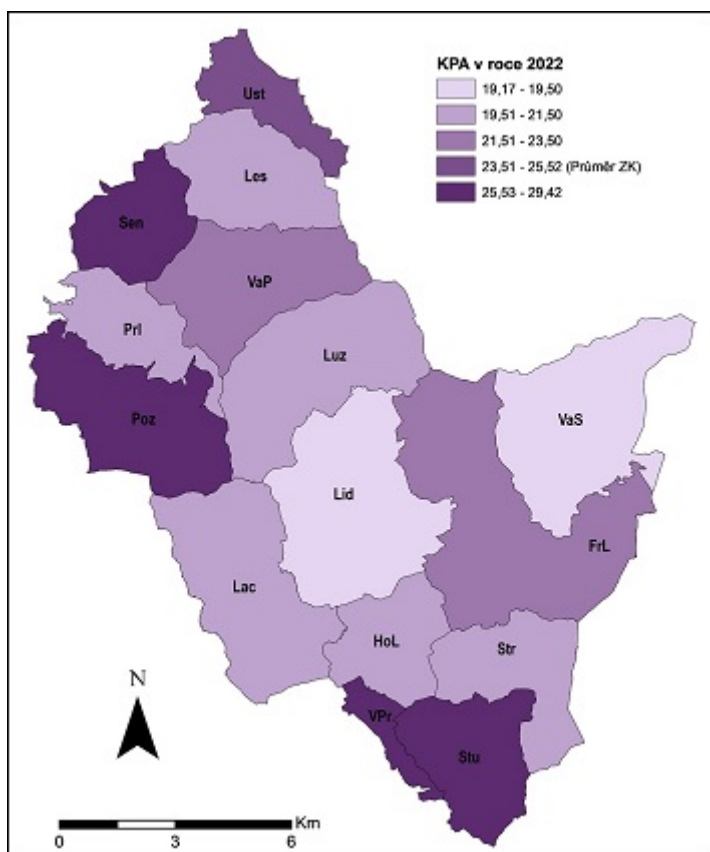
Základním nástrojem pro analýzu podnikatelského prostředí obcí a regionů je tzv. Koefficient podnikatelské aktivity (KPA). Ukazatel vyjadřující počet ekonomických subjektů na jednotku obyvatelstva (v tomto případě na 100 obyvatel). Analýza velikostní struktury firem na úrovni obce byla provedena za rok 2022, byla použita data ze statistických ročenek krajů. Pro přehlednější interpretaci výsledků byly velikostní kategorie firem agregovány do čtyř základních skupin a to, na mikrofirmy (počet zaměstnanců: < 10), malé firmy (počet zaměstnanců: 10–49), střední firmy (počet zaměstnanců: 50–249) a velké firmy (počet zaměstnanců > 249), jejichž počet byl zároveň přepočten na 100 obyvatel. Byla provedena komparace s průměrnými hodnotami Hornolidečska, Zlínského kraje a Česka (viz Tab. 6: Vybrané údaje za podnikatelské subjekty (podniky se zjištěnou aktivitou k 31.12.2022 na 100 obyvatel) a Obr. 11: Koefficient podnikatelské aktivity na území Hornolidečska v roce 2022.

Tab. 6: Vybrané údaje za podnikatelské subjekty k 31.12.2022 na 100 obyvatel

Územní celek	KPA (aktivní i neaktivní)	Počet zaměstnavatelů	Mikrofirmy	Malé firmy	Střední firmy	Velké firmy
Lačnov	20,87	1,88	9,38	0,59	0,00	0,12
Hornolidečsko	21,98	1,87	8,66	0,38	0,01	0,10
Zlínský kraj	25,52	2,43	9,81	0,42	0,10	0,02
Česko	28,50	2,64	10,10	0,40	0,10	0,02

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Obr. 11: Koefficient podnikatelské aktivity na území Hornolidečska v roce 2022

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky můžeme pomoci koeficientu podnikatelské aktivity vyhodnotit míru aktivity podnikatelských subjektů. Z důvodu nedostupnosti dat aktivně působících podnikatelů za sledované území celky mimo obec Lačnov, je ukazatel koeficientu podnikatelské aktivity počítán z celkového počtu zaregistrovaných ekonomických subjektů na 100 obyvatel, což je pro srovnání územních celků dostatečné. Obec Lačnov dosáhla v roce 2022 hodnoty ekonomické aktivity 20,87 a je mírně pod průměrem mikroregionu Hornolidečska. Za mikroregion Hornolidečska činil tento ukazatel hodnoty 21,98, za Zlínský kraj 25,52, a region Česko 28,50. V obci Lačnov je hodnota podílu podnikajících subjektů na počet obyvatel ovlivněna především jeho polohou a ekonomickými podmínkami pro podnikání. Obec Lačnov měla v komparaci s ostatními prostorovými úrovněmi nadprůměrné zastoupení malých a velkých firem. V případě mikropodniků byla zjištěna hodnota na úrovni průměru Zlínského kraje, nadprůměrná vůči mikroregionu Hornolidečska. Počet zaměstnavatelů v obci Lačnov se pohyboval na průměrné úrovni mikroregionu Hornolidečska, podprůměrný byl jak vůči Zlínskému kraji, tak i vůči národní úrovni.

Charakter a struktura podnikatelského prostředí

Z dat ČSÚ vyplývá, že na území obce Lačnov bylo k 31.12.2022 registrováno celkem 178 ekonomických subjektů, ale s vykazující aktivní činností bylo pouze 100 firem. Převážně se jednalo o fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona, nebo jiného než živnostenského zákona a drobní zemědělstí podnikatelé v celkovém počtu 146 (aktivních 74). Právnických osob registrovaných na území obce bylo 32, z toho obchodních společností 21 a 2 družstva. Aktivní činnost vykazovalo 26 firem (viz Tab. 7 viz Tab. 7: Počet ekonomických subjektů v obci Lačnov k 31.12.2022).).

Tab. 7: Počet ekonomických subjektů v obci Lačnov k 31.12.2022

Podnikatelské subjekty podle právní formy	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Fyzické osoby (FO)	146	74
- FO podnikající podle živnostenského zákona	127	61
- FO podnikající podle jiného než živnostenského zákona	2	2
- Zemědělstí podnikatelé	14	11
Právnické osoby	32	26
- Obchodní společnosti	21	18
- z toho akciové společnosti	x	x
- z toho družstva	2	1
Celkem	178	100

Zdroj: ČSU 2023, vlastní zpracování

Odvětvová struktura podnikatelských subjektů

V odvětvové struktuře podnikatelských subjektů se zjištěnou aktivitou převažovaly na území obce Lačnov subjekty se zaměřením na stavebnictví a průmysl. V tomto odvětví aktivně podnikaly především mikropodniky (OSVČ) v počtu 31, resp. 16 subjektů. Dále to byly subjekty podnikající v činnosti velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidle v počtu 16. Zemědělskou činnost vykonávalo 13 subjektů, ubytování, stravování a hostinskou činnost 2 subjekty. Obec má široké spektrum zastoupení v různých oblastech podnikatelských činností (viz Tab. 8: Podnikatelské subjekty v obci Lačnov podle převažující činnosti k 31.12.2022).

Tab. 8: Podnikatelské subjekty v obci Lačnov podle převažující činnosti k 31.12.2022

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
A Zemědělství, lesnictví a rybnářství	24	13
B-E Průmysl celkem	30	16
F Stavebnictví	59	31
G Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	25	16
H Doprava a skladování	1	x
I Ubytování, stravování a pohostinství	6	2
J Informační a komunikační činnosti	2	1
K Peněžnictví a pojišťovnictví	1	1
L Činnosti v oblasti nemovitostí	5	3
M Profesní, vědecké a technické činnosti	6	4
N Administrativní a podpůrné činnosti	x	x
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	2
P Vzdělávání	1	1
Q Zdravotní a sociální péče	x	x
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1	1
S Ostatní činnosti	12	8
X Nezařazeno	x	x
Celkem	178	100

Zdroj: ČSU 2023, vlastní zpracování

Velikostní struktura podnikatelských subjektů podle počtu zaměstnanců

Z hlediska velikosti ekonomických subjektů, bez ohledu na jejich aktivitu, jsou veřejně dostupná pouze data z ČSÚ z roku 2013. Doplnkově jsou k dispozici údaje z účetních závěrek firem či Administrativního registru ekonomických subjektů (ARES). Nejvíce subjektů bylo a nadále je OSVČ bez zaměstnanců, celkem 70. Osm ekonomických subjektů zaměstnávalo 1-5 zaměstnanců, firem ve velikostní kategorii 6-9 a 25-49 zaměstnanců byly vždy dvě. Tři firmy měly 10-19 zaměstnanců. Jeden podnikatelský subjekt vykazoval více jak 250 zaměstnanců (viz Tab. 9: Velikostní struktura ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců).

K největším ekonomickým subjektům, kteří provozují svou činnost přímo v obci Lačnov patří WeeKamp Doors, s.r.o. s počtem zaměstnanců 321 (2021). Firma se zaměřuje na výrobu dveří a oken. Dále zde působí firma EDEL – nábytek, s.r.o. s počtem zaměstnanců 45 (2022) nebo firma OBA-MONT s.r.o., která dle ČSÚ také patří do kategorie firem s 20-24 zaměstnanci. V obci Lačnov má sídlo firma Janošík, okna – dveře s.r.o., s počtem zaměstnanců 23 (2021), jež má provozovnu v obci Valašské Příkazy a firma Kafe MATÉ, s.r.o., které však také přímo na katastru obce nepůsobí. S počtem zaměstnanců vyšším jak 10 osob působí v obci v současné době stavební firma VOPS s.r.o. nebo Základní škola a Mateřská škola Lačnov, okres Vsetín, příspěvková organizace. Na území obce Lačnov působilo v roce 2022 nejméně pět subjektů s počtem zaměstnanců > 5, a to firma APECH machinerea s.r.o. (kovovýroba), firma Ing. Pavla

(FO) výstavba domů a bytů, firma KABELKKOM (telekomunikační sítě), Pneuservis Zvonek a obec Lačnov.

Tab. 9: Velikostní struktura ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců

Velikostní struktura ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců			31.12.2013	31.12.2022
Počet ekonomických subjektů	Neuvedeno	Neuvedeno	84	x
	Podle počtu zaměstnanců	Bez zaměstnanců	70	x
		1-5	8	x
		6-9	2	x
		10-19	3	2
		20-49	2	3
		50-99	0	0
		250-499	1	1
		Celkem		170

Zdroj: ČSU 2023, vlastní zpracování

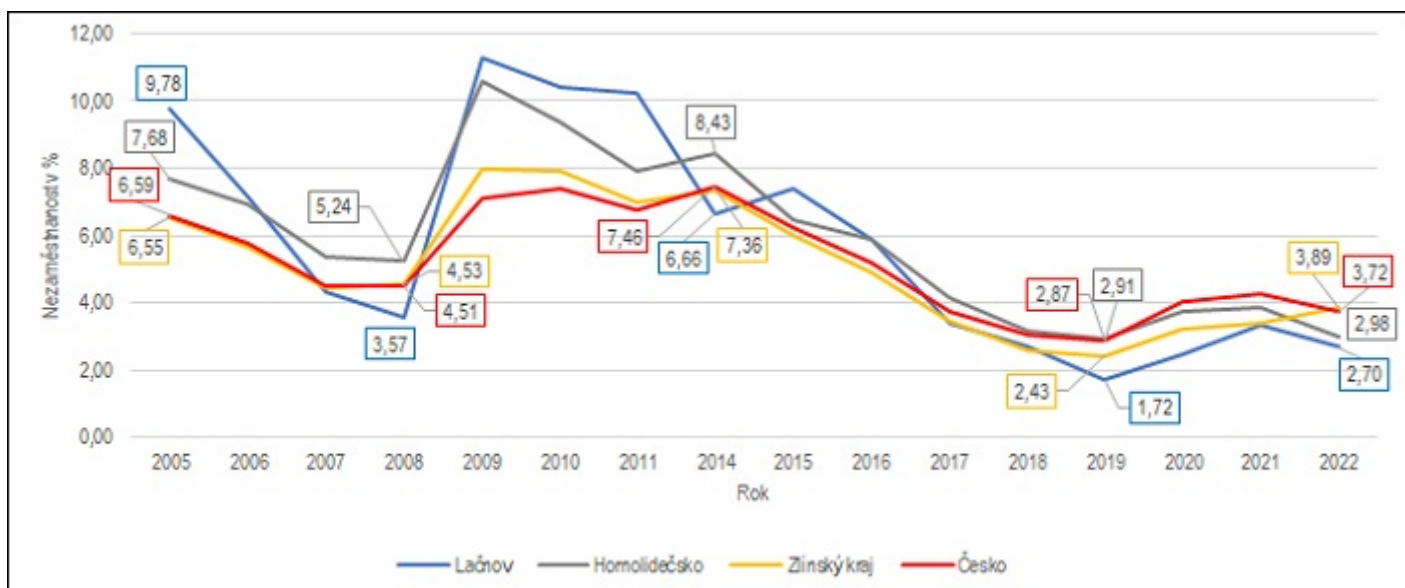
V odvětvové struktuře ekonomických subjektů mají své zastoupení tyto činnosti:

- **Zemědělství a lesní výroba** - zemědělství a chov hospodářských zvířat má v obci Lačnov dlouhodobou tradici. Díky rozlohám luk a pastvin převládá chov skotu a pastevectví (ovce). Zemědělství je ovlivňováno klimatickými a půdními podmínkami, které ztěžují pěstování většiny druhů zemědělských plodin. Místní zemědělské subjekty tímto sehrávají významnou úlohu v oblasti péče o krajinu a její údržbu nebo v pěstování pícnin. V obci je ke konci roku 2022 registrováno 13 subjektů se zaměřením na podpůrnou činnost v zemědělství, lesnictví a rybářství.
- **Průmyslová výroba a služby** - v obci Lačnov podnikají subjekty se zaměřením na zpracování dřeva a výrobu nábytku, na výrobu a obrábění kovů, opravy motorových vozidel a zemědělských strojů, služby sklenářství či malířství, cca 16 podnikatelů.
- **Stavebnictví** - nejvyšší početní zastoupení podnikatelských subjektů je ve stavebnictví (31), tj. výstavba, rekonstrukce a modernizace rodinných a bytových domů, bytů a ostatních budov. K této činnosti dále patří i ostatní podpůrné činnosti, jako jsou klempířské práce, vodoinstalační práce a přípravy stavenišť, pronájem prostor apod.
- **Hostinskou a ubytovací činnost** v obci realizují 2 podnikatelské subjekty, restaurace na odbočce do středu obce a KAFÉ MATÉ v obci Horní Lideč.
- **Další služby v podnikatelské činnosti** - v obci jsou dále poskytovány služby, zabezpečující základní potřeby občanů, např. prodejna smíšeného zboží s prodejem masa a uzenin.
- **Služby vázané na cestovní ruch a volnočasové aktivity** - obec Lačnov je charakterem krajiny předurčena k nabídce typicky venkovských aktivit a k provozování různých typů aktivního i pasivního odpočinku, především je vhodná k nemasovým formám cestovního ruchu. Obec Lačnov a jeho okolí má potenciál k rozvoji letní i zimní turistiky, především pak k rozvoji pěší a cyklo turistiky. V obci se nachází Lačnovské skály, muzeu Vařákovy paseky. Katastrem obce prochází značené turistické trasy, cyklotrasy i naučné stezky. Obec Lačnov patří mezi jednu z osmi míst v Česku, kde roste šafrán bělokvětý. Uvedené aktivity jsou velmi dobrým předpokladem pro podporu stávajících nebo nově se rozvíjejících podnikatelských aktivit. Velmi významnou úlohu zde sehrává kvalitní práce místní samosprávy.
- **Veřejné služby** - tyto služby jsou pro občany a návštěvníky zajišťovány prostřednictvím obecního úřadu. Jedná se především o služby výkonu veřejné správy (státní správy) zaměřené na potřeby obyvatel obce. Obec Lačnov je dále zřizovatelem Základní škola a Mateřská škola Lačnov, okres

Nezaměstnanost

Vývoj nezaměstnanosti byl analyzován ve čtyřech po sobě jdoucích fázích hospodářského cyklu, a to za období 2005–2008 (období ekonomického růstu), 2008–2014 (období dvou ekonomických otřesů), 2014–2019 (období zotavení a ekonomického růstu) a období 2019–2022 (dopady pandemie COVID-19). Pro vyhodnocení byl aplikován ukazatel podílu nezaměstnaných osob. Tento ukazatel je základní socioekonomický parametr vyjadřující podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na celkovém počtu obyvatel ve stejném věku (MPSV 2019). Takto definovaná metodika výpočtu nezaměstnanosti je od 01.01.2013 aplikována ČSÚ, MPSV ČR (MPSV) a Eurostatem za účelem evidence nezaměstnanosti, přičemž se nabízí možnost vzájemné komparace v rámci sledovaných územních celků v EU. Částečným omezením je chybějící databáze za podíl nezaměstnaných osob v obcích a SO ORP za období 2012 a 2013. Data ČSÚ jsou vždy vztažena k 31.12. příslušného kalendářního roku (viz Graf 17 a Obr. 12, které se zaměřují na prezentaci a komparaci vývoje nezaměstnanosti).

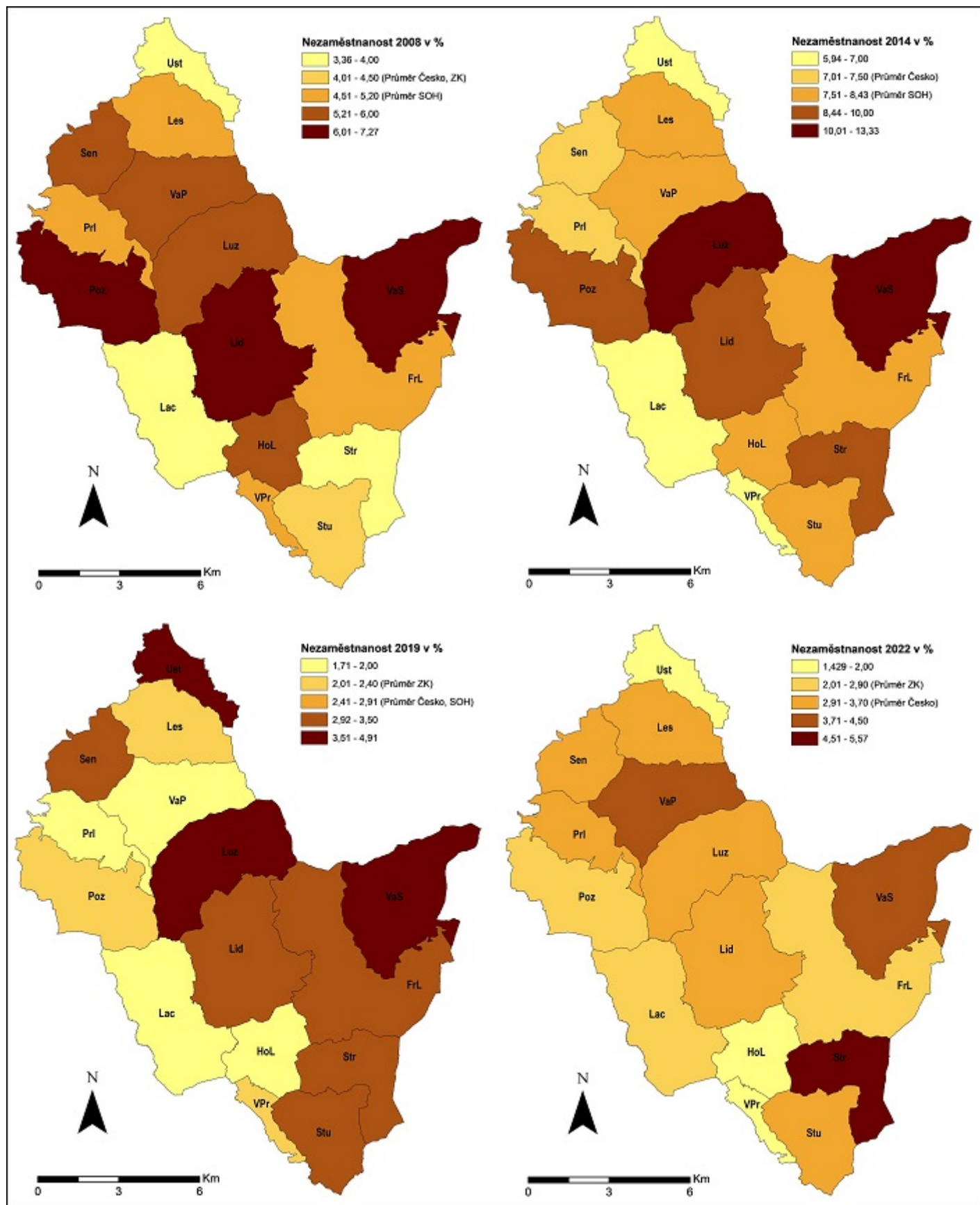
Graf 17: Vývoj nezaměstnanosti v letech 2005–2022 v %

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Ve výchozím roce 2005 činila nezaměstnanost v obci Lačnov 9,78 % a v rámci komparovaných prostorových úrovní byla nejvyšší, neboť průměrná nezaměstnanost na území mikroregionu Hornolidečska byla 7,68 %, Zlínského kraje 6,55 % a Česka 6,59 %. Předkrizové období, tj. v období 2005–2008 bylo provázáno klesající nezaměstnaností na všech prostorových úrovních. Výrazně nezaměstnanost poklesla v obci Lačnov, a to na hodnotu 3,57 %. Opačný vývoj byl naopak zaznamenán v období hospodářské krize z let 2008–2009, kdy nezaměstnanost v obci Lačnov prudce vzrostla o 7,69 p.b., na hodnotu 11,26 %. Stejně tak se zvýšila nezaměstnanost také v případě mikroregionu Hornolidečska, Zlínského kraje i Česka. V letech 2009–2014 nezaměstnanost stagnovala a mírně klesala, výjimku pak tvořilo období mezi lety 2010–2011 (v případě obce Lačnov), resp. 2011–2014 (v případě mikroregionu Hornolidečska, Zlínského kraje a Česka), kdy nezaměstnanost opět mírně narostla. V časové periodě 2015–2019 nezaměstnanost ve všech sledovaných územních celcích zpravidla klesala a v obci Lačnov dosáhla historicky nejnižší hodnoty, kdy v roce 2019 činil podíl nezaměstnaných osob v obci pouze 1,72 %. Změnu vývoje nezaměstnanosti mezi lety 2008 a 2009 ovlivnil dopad hospodářské krize, oživení nastalo po roce 2014 v rámci tzv. postkrizového období. Tento pozitivní vývoj trval až do roku 2019, kdy byla nezaměstnanost negativně ovlivněna pandemickou situací COVID-19.

Obr. 12: Vývoj nezaměstnanosti v letech 2008–2022 v %

Zdroj: ČSÚ 2023, vlastní zpracování

Dopady otřesů na hospodářský cyklus se promítají do nezaměstnanosti jednotlivých prostorových úrovní v rozdílném v čase, což je dáno zejména jejich postavením v rámci ekonomické hierarchie. Dopady

(hospodářských) otřesů mají tendenci nejprve zasáhnout hospodářsky výkonné regiony, a až následně se negativní efekty přelévají do periferních a rurálních regionů, kde je vyšší zastoupení tzv. anticyklických odvětví, jako je např. silné zastoupení veřejného sektoru a primárních spotřebních odvětví (zemědělství, výroba potravin apod.) na celkové zaměstnanosti. Naproti tomu ve fázi hospodářské expanze však mají méně výkonné regiony tendenci k pomalejšímu ekonomickému růstu.

Obec Lačnov ve srovnání s ostatními obcemi mikroregionu Hornolidečska dosahovala v celém sledovaném období let 2005–2022 poměrně příznivých hodnot, přičemž se pohybovala mezi třemi obcemi s nejnižší nezaměstnaností.

Závěrem lze konstatovat, že počet a struktura podnikatelských subjektů působících na katastru obce Lačnov, resp. v jeho dojíždkové vzdálenosti vytváří vhodné podmínky pro růst zaměstnanosti zejména v období hospodářské expanze. S ohledem na výše uvedené je však nutné zmínit, že otřesy se v obci Lačnov, resp. mikroregionu Hornolidečska projevovaly relativně vysokou volatilitou nezaměstnanosti.

4. Infrastruktura

Cílem kapitoly je analyzovat dostupnost a kapacitu technické infrastruktury na území obce Lačnov (vč. inženýrských sítí, dopravní infrastruktury a odpadového hospodářství). Infrastruktura byla hodnocena v kontextu postupného rozvoje obce, který na jedné straně probíhá s ohledem na místní potřeby, ale na druhé straně je podmíněna dostupností finančních zdrojů a rozvojovými limity území danými platným územním plánem obce.

Technická infrastruktura

Zásobování pitnou vodou je řešeno napojením většiny veřejných a obytných budov na veřejný vodovod, který je napájen z vodní nádrže v Karolině. Zásoba vody je dostatečná a ve vysoké kvalitě. Část občanů má vlastní studnu jako primární či sekundární zdroj vody. Správcem vodovodu a kanalizace je společnost Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s.

V rámci projektu „Čistá řeka Bečva II.“ byla v roce 2015 na území obce vybudována jednotná splašková kanalizace v délce cca 13 km. Je napojena na kanalizační síť Horní Lidče, končící v čističce odpadních vod v obci Lidečko. Objekty budov, které nejsou napojeny na jednotnou kanalizaci mají napojení na vlastní domácí čističky odpadních vod, případně na jímky na vyvážení. V obci je rovněž dešťová kanalizace s vyústěním do Lačnovského potoka.

Plynofikace obce byla provedena v roce 2001. Cílem této investice bylo zlepšení životního prostředí, prostřednictvím snížení emisí skleníkových plynů, vnikajících vytápěním veřejných budov a domácností tuhými palivy. Na vybudovanou inženýrskou síť je v současné době napojena většina domácností. Vlivem růstu cen plynu postupně přešla řada domácností zpět k vytápění tuhými palivy, příp. přešla na tepelná čerpadla (zejména nové rodinné domy či domy, které prošly rekonstrukcí a zateplením obálky budovy a výměnou otvorových výplní). V současné době více jak 80 % domácností používá jiný zdroj tepla než plyn, a to především biomasu nebo elektrickou energii. Řešení lokálních topenišť spíše nepatří mezi strategické cíle obcí. Pro zlepšení ovzduší obec podpořila a spolufinancovala plynofikaci. Dnes je výměna neekologických kotlů na tuhá paliva a stávajících plynových kotlů za tepelná čerpadla či za energeticky úsporné kotle na biomasu podporována státem (rodinné a bytové domy) a EU (veřejné budovy), prostřednictvím programu Nová zelená úsporám, Kotlíkových dotací Zlínského kraje a Operačního programu Životní prostředí. Obec nemá centrální vytápění teplem.

Obec Lačnov je plně elektrifikována, má vybudované veřejné osvětlení, které je v případě potřeby neustále rozšiřováno a modernizováno. Obec průběžně mění původní veřejné osvětlení za nové,

modernější, a úspornější systémy. Obnova veřejného osvětlení proběhla v letech 2020–2021.

Internet v obci pokrývá téměř 100 % území a je zabezpečen soukromými poskytovateli těchto služeb. Většina obce využívá bezdrátové připojení. Dále kabelové připojení přes síť CETIN. Připojení přes optické kabely zde není dobudováno. Obec zaznamenala zvyšující se zájem o vytváření veřejně přístupných wifi např. Smart lavičky, veřejně přístupné wifi připojení apod. Tyto projekty však jsou pro obce finančně velmi náročné a výhradně podmíněny zajištěním externího spolufinancování. Veřejný internet je v současné době přístupný pouze v knihovně a na obecním úřadě. Přístup na webové stránky obce je možný rovněž prostřednictvím elektronické úřední desky, který se nachází na budově OÚ.

V obci je obecní rozhlas, který je rovněž napojen na bezdrátový varovný a hlásný systém HZS Zlínského kraje. V obci je zřízen sběrný dvůr.

Dopravní infrastruktura a místní komunikace

Obec Lačnov leží v jihovýchodní venkovské části Zlínského kraje a spolu se sousedními obcemi v rámci mikroregionů Hornolidečska a Valašského klobucka vytváří část společného česko-slovenského příhraničí. Obec se z geodopravního hlediska lokalizuje na periférii Česka. Územím obce prochází dvě silnice III. třídy, o jejichž údržbu se stará Ředitelství silnic a dálnic Zlínského kraje. Jedná se o silnici III/4943 vedoucí z Horní Lidče do Valašských Klobouk přes obec Lačnov, v délce 4, 849 km a dále pak silnice III/4946, která je průtahem obcí Lačnov směrem k místní části zvané Kozinec. Délka této silnice je 1, 946 km. (ŘSD Zlínského kraje, 2023).

Silnice III. třídy je využívána nejen osobní automobilovou dopravou, ale vzhledem k přítomnosti ekonomických subjektů (např. WeeKamp Doors, s.r.o., EDEL – nábytek, s.r.o. apod.) je zde také zvýšený pohyb nákladních automobilů. Silnice III. třídy slouží rovněž pro autobusovou dopravu obyvatel obce. Přímo v obci jsou umístěny čtyři autobusové zastávky. Přestože se jedná o periferní oblast regionu, je zde relativně dostačující hustota dopravní sítě. Nevýhodou je přímá dostupnost do správních oblastí a krajského města. Dopravní dostupnost z obcí do správních center je přitom jedním z významných ukazatelů pro indikaci periferiality a rozvinutosti obcí a regionů. Vzdálenost do okresního města (a ORP) Vsetín je 25 km v čase 28 minut, do krajského města Zlín 43 km, (54 minut). Nejbližší nájezd na dálniční síť D55 je v Otrokovicích, vzdálený od obce Lačnov 51 Km, s časovou dostupností okolo jedné hodiny.

Stav komunikací III. třídy odpovídá jejímu typu označení, část má zpevněnou krajnicí, s bezpečnostními chodníky pro chodce. V letech 2019–2020 byla provedena výstavba / rekonstrukce chodníků v obci Lačnov podél komunikace III/4946, která přispěla ke zvýšení bezpečnosti v obci, k lepšímu zpřístupnění hromadné veřejné dopravy a občanské vybavenosti všem osobám vč. osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Všechny chodníky mají většinou povrch ze zámkové dlažby nebo asfaltový. Chodníky podél komunikace III/4943 jsou však již ve zhoršeném stavebně-technickém stavu a v budoucnu budou vyžadovat rekonstrukci. V části obce směrem ke kostelu nejsou chodníky vybudované.

Intenzita motorizované dopravy na území obce není v regionálním kontextu příliš vysoká, a to jak na úrovni osobní, tak i nákladní / kamionové dopravy. Při měření intenzity dopravy v roce 2020 byla naměřená průměrná hodnota průjezdnosti vozidel obcí 820 vozidel za den, tj. méně než 10 % intenzity naměřené na silnici I. třídy 57, vedoucí z Horní Lidče do Valašských Klobouk. Vysoká hustota silničního provozu sice není tedy problémem obce Lačnov samotné, ale především obcí, kterými procházejí silnice I. třídy. Ta sebou nese především zhoršení životního prostředí. Novější údaje o hustotě provozu z roku 2020 ukazují, že mezi roky 2010 a 2020 se tato hodnota zvýšila cca trojnásobně.

Za účelem zlepšení dopravy na území Zlínského kraje je připravován investiční záměr na vybudování rychlostní silnice D49, která má v budoucnu integrovat oblast Východní Moravy a Západního Slovenska. Její plánovaná délka je 69 km (z toho cca 15 km na území Hornolidečska), přičemž začátek této silniční

trasy je v Hulíně, kde se napojuje na dálnici D1. Dále by měla vést přes Fryšták, Lípu, Pozděchov, Horní Lideč a Střelnou do slovenské Lysé pod Makytou. Plánovaná trasa prochází katastrálním územím obce Lačnov, což se jí přirozeně týká. Bude to mít vliv na novou strukturu půdního fondu a významný vliv na životní prostředí. Na Slovensku je plánováno napojení na rychlostní silnici R6 a následně v Púchove na dálnici D1. Půjde tak o velmi významný silničních tah, co se týká intenzity dopravy.

V katastru obce se dále nachází pozemní účelové a místní komunikace, v délce cca 13,4 km. Ve vlastnictví obce jsou místní komunikace celkové délce cca 12,6 km (SRV - Dotazník vybavenosti Zlínského kraje 2021). Povrch těchto komunikací je zpevněný, v maximální míře pokryty asfaltem. Dále se jedná o účelové a nezpevněné komunikace mimo zastavěný katastr, chodníky a veřejná prostranství v obci. Kromě nově vybudovaných místních chodníků vyžaduje část starších komunikací pravidelnou údržbu a opravy. Místní komunikace jsou ve většině částí obce dostatečně široké, k bezproblémovému vyhýbání motorových vozidel. Obec má ve vlastnictví 3 mosty, zbytek mostů a lávek přes potok Lačnov k RD je v soukromém vlastnictví. Ty do budoucna budou předpokládat rovněž investice do jejich rekonstrukcí. Údržba povrchu místních komunikací a údržba mostů v obci se provádí průběžně podle jejich potřeby a možnosti finančních zdrojů, především z rozpočtu obce. V obci schází cca 400 m chodníků podél hlavní komunikace od křižovatky (do středu obce) ke kostelu. Chodníky od křižovatky směrem k Horní Lidči jsou sice vybudovány, ale v budoucnu bude potřeba jejich obnovy. Jedná se rovněž o délku cca 400 m.

Obec nemá na svém katastru vybudovaný dostatečný počet parkovacích míst, které by odpovídaly potřebám občanů či návštěvníků (zejména u kostela a OÚ). Stávající parkovací místa jsou u kostela, obecního úřadu, u školy a školky. Velké parkovací místa jsou rovněž na fotbalovém hřišti, u muzea Vařákových pasek a na točně v horní části obce. Povrch parkovacích míst je ze zámkové dlažby, asfaltový, případně pouze zpevněná plocha.

Dopravní obslužnost území

Obec Lačnov je zapojena do integrovaného systému dopravy Zlínského kraje. Autobusovou dopravu zabezpečuje dodavatel ČSAD BUS Uherské Hradiště, a.s. V obci se nachází 5 autobusových zastávek. Jde o 4 nové dřevěné stanoviště autobusu s vývěsní tabulí. Pátá je na točně, vzdálená od posledního obydlí cca 150 m a je nekrytá. Část autobusů zajíždí na vlakové nádraží v Horní Lidči, pro přípoj k železniční přepravě osob. Četnost spojů lze vyčíst z Tab. 10 Dopravní obslužnost v obci Lačnov v roce 2023.

Tab. 10: Dopravní obslužnost v obci Lačnov v roce 2023

Autobusová doprava	Celkem spojů	Počet spojů v pracovní den - směr		Počet spojů v den pracovního volna - směr			
		Horní Lideč	Valašské Klobouky	Sobota		Neděle	
				Horní Lideč	Valašské Klobouky	Horní Lideč	Valašské Klobouky
Příjezdy	18	11	3	2	2	2	2
Odjezdy	18	9	5	2	2	1	3
Celkem	36	20	8	4	4	3	5

Zdroj: IDOS 2023, vlastní zpracování

Z Tab. 10 je patrné, že v pracovní den do obce Lačnov zajíždí celkem 28 dopravních spojů, z toho 14 příjezdů i odjezdů ve směru Horní Lideč, Valašské Klobouky a obráceně. Ve dnech pracovního volna je to 8 spojů v sobotu a 8 spojů v neděli. Obec Lačnov sice není koncovou obcí, ale část autobusové dopravy prochází po silnicí III/4943, která končí točnou v obci. Dopravní obslužnost je přizpůsobena především

potřebám občanů obce, je zřejmě dostatečná a na kvalitní úrovni. Autobusová doprava zabezpečuje zejména potřebu dostupností všech věkových skupiny obyvatelů, a to jak do zaměstnání, škol, k lékaři, k úřadům i nákupům.

Cyklodoprava a cykloturismus

Samostatné cyklostezky v obci vybudovány nejsou. Vzhledem k podmínkám daným fyzicko-geografickými a urbanistickými aspekty na území obce je cyklistická doprava po stávajícím úseku silnice III/4943 relativně málo bezpečná, zejména v extravilánu obce. V roce 2022 došlo ke zpracování vyhledávací studie, na kterou bude navazovat zpracování dokumentace pro vydání společného povolení. Bude se jednat o odbočku z páteřní trasy cyklostezky Bečva - Vlára - Váh (BEVLAVA), vedoucí z Horní Lidče do obce Lačnov. Severní část úseku cyklostezky BEVLAVA je již ve fázi dokončené realizace, s napojením na stávající cyklostezku Bečva u obce Ústí po konec katastru obce Lužná. Cyklostezka BEVLAVA bude dále procházet jižní částí Hornolidečska, podél říčky Senice směrem na Horní Lideč a Valašské Příkazy a dále pak do Valašských Klobouk, Brumova-Bylnice a na Slovensko. V obci Nemšová bude cyklostezka BEVLAVA napojena na Vážskou cyklomagistrálu, která je zahrnutá do cyklotrasy EuroVelo 4 - Central Europe Route. BEVLAVA zastupuje nadregionálně významnou cyklostezku, která je značena Klubem českých turistů č. 57. Výstavba cyklostezky BEVLAVA na území Hornolidečska bude dokončena v říjnu 2023. Tato cyklistická dopravní infrastruktura je určena pro všechny věkové a výkonnostní skupiny cyklistů, sloužící jako možnost pro každodenní dojíždku do zaměstnání, do škol, a ke službám, tak i za účelem cykloturismu.

Obcí Lačnov prochází Hornolidečská magistrála. Jde o terénní cyklotrasu, která umožňuje projet nejvýznamnější, a dost možná také nejkrásnější kouty mikroregionu Hornolidečska, vedená je mezi skalami a dalšími nejen přírodními atraktivitami území. Je tvořena dvěma okruhy Hornolidečským a Polaneckým. Hornolidečský okruh vede z Horní Lidče přes Valašské Příkazy do Študlova a Střelné, po 2 km stoupání po červené značce na hřebenovku k rozhledně na Čubově. Dále pokračujete po modré značce, s pěknou vyhlídkou na Francovu Lhotu a Valašskou Senici až na Mikulínův vrch, s možností občerstvení na hotelu Antarik. Sjezdem po loukách do obce Valašské Senice dále pokračuje ke koupališti a údolím Františkova potoka pak k lesní cestě na Skaličích. Tady po červené směřuje k Pulčíně - romantické výhledy na Pulčínské skály. Z Pulčína po silnici až k Čertovým skalám k Penzionu Čertovy skály v Lidečku, s možností občerstvení ubytování a relaxace. Následně pokračuje lesní cestou kolem masivu Čertových skal s napojením na modrou turistickou značku, a od rozcestí Láz po žluté turistické značce směrem na Vařákovy paseky, kolem Lačnovských skal až do Lačnova. Z Lačnova se kolem místních rybníků sjíždí zpět do obce Horní Lideč. Celková délka trasy měří přibližně 47 km a je vhodná pro horská kola a elektrokola (Webové stránky SO Hornolidečska 2023).

Pěší turistika

Podpora pěší turistiky na území obce Lačnov, resp. mikroregionu Hornolidečska je podporována prostřednictvím budování a údržby značených turistických tras a naučných stezek. Na celém území mikroregionu se nachází celkem 9 naučných stezek v souhrnné délce okolo 65 km. Z toho obcí Lačnov prochází 3 naučné stezky (Webové stránky obce Lačnov 2023):

- Vařákovy paseky I. - stezka začíná u vlakového nádraží v Horní Lidči, vede po žluté značce kolem Lačnovských rybníků do Lačnova a odtud kolem Horních a Dolních Lačnovských skal na hřeben Vizovických vrchů. Po modré značce odbočuje na Vařákovy paseky a pak se vrací zpět pod vrcholy Krajčice a Kopce kolem Čertových skal do Lidečka. Délka je 15 kilometrů, terén je zvlněný se stoupáními.
- Vařákovy paseky II. - stezka navazuje na naučnou stezku Vařákovy paseky I. Z pasek se dojde souběžně s naučnou stezkou Vizovické vrchy k prvnímu zastavení na rozcestí Bařinka, odbočkou doprava na lesní cestu pokračuje dolů do obce Pozděchov. Její délka je cca 3 km, převážně

z kopce.

- Vizovické vrchy – stezka vede z Vizovic přes Ublo, souběžně se žlutou turistickou značkou pod Suchý vrch, odtud pokračuje po modré přes Klášťov, Svéradov a rozcestí Bařinka na Vařákovy paseky nad Lačnovem. Délka je cca 14 km s větším stoupáním na Suchý vrch, dále pak převážně po vrstevnici lesem. Navazuje na starší naučnou stezku Vařákovy paseky, která kromě přírodních zajímavostí připomíná i válečnou tragédii vypálení pasek stíhacím oddílem SS.

Důvodem podpory této formy turistiky jsou především nízké náklady na jejich vybudování, jejich turistický zájem je ovšem relativně nízký a slouží především pro přespolní obyvatelstvo. Naučné stezky však slouží také k propagaci a ochraně přírodního a kulturního dědictví, a to prostřednictvím osvěty a vzdělávání obyvatel a návštěvníků území. Nevýhodou jsou nízké ekonomické efekty, nedá se zpoplatnit, ale na druhou stranu mohou přispívat k ekonomické podpoře místních podnikatelských subjektů.

Odpadové hospodářství

Samospráva obce Lačnov zabezpečuje svoz odpadu v běžném rozsahu s podporou jeho třídění. Systém odpadového hospodářství se v obci řídí vydanou Obecní závaznou vyhláškou č. 4/2021. Obecní závaznou vyhláškou číslo 3/2021 je stanoven roční poplatek za svoz komunálního odpadu na občana ve výši 550 Kč.

Největší objem odpadu produkuje v obci domácností. V obci kromě pravidelného svozu směsného komunálního odpadu je zabezpečen i svoz tříděného odpadu, a to jak přímo v domácnostech, tak i umístěním kontejnerů na tříděný odpad na veřejně přístupných místech, např. u školy a na točně autobusové zastávky (plasty, papír, sklo bílé a barevné), u obecního úřadu je umístěna mj. nádoba na elektroodpad, u restaurace na sklo. Svoz odpadu je zajištěn formou pravidelného vývozu Technickými službami Vsetín, s.r.o. Dle druhu odpadu zajišťují dílčí svoz také Valašskoklobucké služby, PARTR Vsetín či Metalšrot Brumov-Bylnice (svoz komodit z Odpadového centra).

Kontejnery na biologicky rozložitelný odpad umístěny na několika stanovištích v obci. Každá domácnost disponuje kompostérem na likvidaci biologicky rozložitelných materiálů produkovaných odpadem z domácností. Svoz odpadů je organizován v dle potřeb a dle předem stanoveného časového harmonogramu.

Obec má vlastní sběrný dvůr pro velkoobjemový, nebezpečný a jiný odpad. Jeho provozní řád se řídí vydanými podmínkami pro ukládání odpadu v odpadovém centru, kde se odpad třídí a následně likviduje. Do sběrného dvoru může uložit odpad pouze občan obce Lačnova a majitel budovy na katastru obce. O přijetí odpadu do odpadového centra rozhoduje jeho obsluha. Uložení odpadu není zpoplatněno. V obci se nenachází bioplynová stanice, skládka ani spalovna.

Tab. 11: Vývoj produkce odpadů v obci Lačnov v letech 2017–2022 v tunách nám poskytuje základní informaci o tom, že objemy vyprodukovaných odpadů na obyvatele měly mimo roky 2020 a 2021 spíše sestupnou tendenci. Vývoj v roce 2020 a 2021 byl zřejmě ovlivněn pandemií COVID-19, což je patrné především na růstu směsného komunálního odpadu. Rok 2022 byl zase ovlivněn likvidací nepovolené skládky v položce odpadu 170107 – betonové sutě v objemu 716 tun. Mezi roky 2017 a 2022 by pokles celkového objemu odpadu, bez likvidace nepovolené skládky, činil 31 tun. Jde o pokles 13,2 % při relativně stejném počtu obyvatel z let 2017 a 2022. Při pohledu na Tab. 11 tedy můžeme konstatovat pozitivní jev spočívající na jedné straně v poklesu podílu směsného odpadu na občana, a na straně druhé pak kontinuální růst objemu vytríděného odpadu ve všech jeho komoditách. Na pokles směsného komunálního odpadu (odpad svezeny v popelnicích) mezi roky 2017 a 2022. Vytríděný odpad mezi roky 2017 a 2022 dosáhl nárůstu cca 8,8 tun, při mírném poklesu počtu obyvatel o 5 osob. Velkoobjemový odpad mezi roky 2017 a 2022 poklesl nepatrně o 3,56 tuny, i když v letech 2019 a 2020 zaznamenal výrazný nárůst cca o 50 % k roku 2017.

Tab. 11: Vývoj produkce odpadů v obci Lačnov v letech 2017-2022

KÓD	NÁZEV KATEGORIE	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		v t	v t	v t	v t	v t	v t
SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD za rok 2017-2022		134,68	126,61	107,57	125,88	129,20	117,82
200301	Směsný komunální odpad - popelnice + pytle	134,68	126,61	107,57	125,88	129,20	117,82
MOBILNÍ SVOZY		102,77	97,09	104,24	128,73	97,19	804,52
Velkoobjemový odpad celkem		42,46	49,52	54,69	66,23	41,95	38,90
200307	Objemný odpad	37,78	47,15	52,59	65,03	41,95	38,90
160103	Pneumatiky	4,68	2,37	2,10	1,20		
Nebezpečný odpad celkem		30,71	22,36	18,37	24,19	16,56	727,25
130208	Jiné motorové, převodové a mazací oleje	0,16		0,20	0,06	0,15	0,18
140603	Jiná rozpouštědla a směsi rozpouštěděl				0,02	0,05	
150110	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	1,07					
150202	Absorpční činidla, filtrační materiály		0,12		0,01	0,01	
160114	Nemrznoucí kapaliny				0,01		
170106	Směsi a oddělené frakce betonu, cihel, mimo pol. 170107					3,50	
170107	Směsi a oddělené frakce betonu, cihel, tašek, keramický		3,88			3,65	716,20
170201	Dřevo						
170202	Sklo						
170301	Asfaltové směsi obsahující dehet						
170405	Hliník	0,14	0,10				
170405	Železo a ocel	8,73	3,36	1,58	3,60	1,90	3,38
170407	Směsné kovy			0,04			
170605	Stavební materiál obsahující dehet	0,10		5,00	0,20		0,45
170904	Směsi stavební a demoliční odpady	10,42	7,80				
200110	Oděvy						
200114	Kyseliny						
200115	Zásady						
200116	Pesticidy						
200113	Rozpouštědla				0,10		0,06
200121	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť						
200125	Jedlý olej tuk				0,15	0,22	0,18
200126	Oleji a tury neuvedeno pod 200125						0,01
200127	Barvy, lepidla, pryskyřice	2,29	1,10	2,00	2,13	0,57	1,02
200132	Nepoužitelná léčiva				0,00		
200140	Kovy				1,67	3,17	2,58
200203	Jiný biologický nerozložitelný odpad	7,80	6,00	9,55	16,25	3,35	3,20
TŘÍDĚNÝ ODPAD		29,60	25,21	31,18	38,32	38,68	38,36
150105	Kompozitní obaly (nápojové kartony)	1,13	1,21	2,41	2,17	0,35	0,34
200101	Papír	6,07	4,13	4,41	8,62	9,90	8,57
200102	Sklo - bílé/barevné	11,32	7,74	10,69	13,14	12,36	13,50
200139	Plasty	11,08	12,13	13,67	14,39	16,07	15,95

ODPADY CELKEM	237,45	223,70	211,81	254,61	226,39	922,34
Počet obyvatel k 31.12.	858	866	865	849	838	853
Odpady na 1 obyvatele v kg	276,75	258,32	244,86	299,90	270,15	1081,29
Podíl směsného odpadu na obyvatele v kg	156,97	146,20	124,36	148,27	154,18	138,12
Podíl plastů na obyvatele v kg	12,91	14,01	15,80	16,95	19,18	18,70
podíl velkoobjemového odpadu na obyvatele v kg	49,49	57,18	63,23	78,01	50,06	45,60

Zdroj: Hlášení o produkci a nakládání s odpady 2017-2022, vlastní zpracování

V Tab. 12: Financování nakládání s odpady v obci Lačnov v letech 2017–2021 můžeme pozorovat, že náklady obce na svoz a likvidaci odpadu dosáhly v roce 2021 celkem 1.394 tis. Kč, což bylo o 581 tis. Kč více než v roce 2017. Index růstu nákladů dosáhl hodnoty 1,71. Naproti tomu se příjem do rozpočtu obce mezi roky 2021 a 2017 zvýšily jen o 330 tis. Kč. I když příjmy z likvidace komunálního odpadu nedosahují ani 50 % jejich nákladů, vzrostly za sledované období o více jak 100 %, tj. index 2,05. V roce 2021 dosahovaly náklady na likvidaci odpadu na jednoho obyvatele obce v průměru 1.663 Kč, příjmy na likvidaci odpadů však činily pouze 770 Kč na obyvatele. Obec Lačnov tedy z vlastního rozpočtu přispívá na svoz a likvidaci odpadů částkou 893 Kč na obyvatele. Vysoké celkové náklady na likvidaci odpadu v obci Lačnov jsou způsobeny především růstem nákladů na provoz vlastního odpadového centra, kdy příjem odpadů do centra není zpoplatněn.

Tab. 12: Financování nakládání s odpady v obci Lačnov v letech 2017–2021

Položka	Rozpočtová položka	2017	2018	2019	2020	2021	Rozdíl	Index 17-21
1340	Poplatky za komunální odpad (KO)	275 446	284 632	280 475	318 842	321 912	46 466	1,17
3722	Příjmy za sběr a svoz KO	4 365	9 414	5 706	6 452	5 850	1 485	1,34
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiný než nebezpečný a komunální)	35 006	38 028	22 387	22 560	317 411	282 405	9,07
3725	Využívání a zneškodňování KO	124 845	111 952	117 178	130 163	160 532	35 687	1,29
Příjmy celkem		314 817	332 074	308 568	347 854	645 173	330 356	2,05
Položka	Rozpočtová položka	2017	2018	2019	2020	2021	Rozdíl	Index 17-21
3721	Nebezpečný odpad	11 926	22 498	10 152	0	0	-11 926	0,00
3722	Komunální odpad	218 479	188 877	233 214	320 374	312 046	93 567	1,43
3723	Ostatní odpad (jiný než nebezpečný a KO)	582 155	570 132	918 762	973 484	1 059 181	477 026	1,82
3724	Využívání a zneškodňování NO	0	0	0	0	22 283	22 283	x
3729	Ostatní nakládání s odpady	0	0	0	0	0	0	x
Náklady celkem		812 560	781 507	1 162 128	1 293 858	1 393 510	580 950	1,71
ROZDÍL mezi příjmy a náklady		-497 743	-449 433	-853 560	-946 004	-748 337	-250 594	1,50
Poznámka: 3723/R2021 prodej HDM 267 tis. Kč								

Zdroj: Plnění rozpočtu obce Lačnov v letech 2017–2021, vlastní zpracování

Závěrem se dá konstatovat, že navyšování poplatků za sběr a svoz nebezpečného odpadu je přiměřené a

pohybuje se na úrovni odpovídající průměru obcí mikroregionu Hornolidečska. V roce 2023 proběhne nový tendr na svoz a likvidaci odpadů pro období 2024+, kdy svoz a likvidace odpadů již nebude řešeno ve spolupráci s ostatními obcemi mikroregionu Hornolidečska, tak jako v minulých letech. V rámci nového tendru lze očekávat další zvýšení nákladů na svoz a likvidaci odpadů, a to z důvodu inflace a zdražení nákladů svozových společností na svoz a likvidaci / skládkování odpadů.

5. Vybavenost obce

V kontextu mikroregionu Hornolidečska a Zlínského kraje patří Lačnov mezi středně velké venkovské obce. Velikosti a typu obce (obec I. typu) v podstatě odpovídá také její občanská vybavenost a struktura služeb poskytovaných na jejím území. V obci je dostupná veřejná infrastruktura a služby, které zajišťují základní potřeby obyvatel a návštěvníků. Jejich kvalita však nemusí zcela odpovídat potřebám občanů a návštěvníků. Níže následuje stručná charakteristika občanské vybavenosti a poskytovaných služeb v obci. V případě, že se v obci daná služba nebo infrastruktura nelokalizuje, je zpravidla dosažitelná v sousední obci Horní Lideč (obec II. typu), příp. ve Vsetíně, resp. Valašských Kloboukách (obce III. typu)

Objekty základní občanské vybavenosti

- **Obecního úřad** - patří mezi nejdůležitější objekty občanské vybavenosti, zajišťující základní služby pro občany a turisty. Nachází se ve středu obce, před budovou je umístěná elektronická úřední deska. Kapacita parkovacího místa u OÚ je dostatečná.
- **Základní a mateřská škola** - příspěvková organizace, zřizovatelem je obec Lačnov. Jedná se o malotřídní ZŠ I. stupně, v níž se nachází 1 až 5 třída. Druhý stupeň navštěvují děti v ZŠ v Horní Lidči. Škola prošla celkovou rekonstrukcí v roce 2021. Škola má vlastní dlouhodobou historii, počátky školství pochází z roku 1820. První budova školy byla postavena v roce 1925 Jejím žákem byl např. Josef Valčík, český voják, příslušník československého protinacistického odboje za 2. světové války. Zúčastnil se provedení atentátu na říšského protektora R. Heydricha (operace Anthropoid). V roce 2022 proběhla v rámci revitalizace zeleně v obci výsadba nových ovocných stromů v areálu školního sadu, celkem bylo vysazeno 83 ks dřevin. Součástí ZŠ je také MŠ, v níž se v současné době nachází dvě třídy. Kapacita školy je 40 dětí. Součástí školky je i logopedická prevence dětí. Cílem logopedické prevence je předcházet nesprávnému vývoji řeči a odkladu školní docházky z důvodu oslabené řečové úrovně dětí. Provoz školky je v čase od 6.00 do 16.00 hodiny. Její součástí je jídelna, která zároveň slouží i pro děti ZŠ. Budovu školky prošla celkovou rekonstrukcí v roce 2003. Budovu obléhá školní zahrada s okrasnými jehličnany a dětskými prvky s pískovištěm a zastřešeným altánem. Zahrada byla rovněž nově zrekonstruována v roce 2015. Tato plocha pozemku sousedí s veřejně přístupným sportovištěm.
- **Knihovna** - obec je rovněž zřizovatelem místní (neprofesionální) knihovny, která se nachází v budově MŠ. Knihy si mohou půjčovat zaregistrovaní občané obce. Knihovna spadá pod Masarykovu veřejnou knihovnu Vsetín a Obecní knihovnu v Horní Lidči. Otevírací doba: úterý 14:00 - 17:00 hodin. Výhodou základní školy, mateřské školky a knihovny je, že všechny budovy jsou vzájemně propojeny spojovací chodbou.
- **Fotbalové hřiště** - hřiště se nachází v severní části obce ve směru od obce Horní Lideč. Jedná se o hřiště s travnatým povrchem, který slouží pro místní TJ všech věkových kategorií. Dále se využívá jako tréninkové sportoviště dobrovolných hasičů. Součástí hřiště je zázemí šaten, sociální zařízení a bufet. U fotbalového hřiště se nachází také tribuna, která je však v havarijním stavu. V blízkosti hřiště se nachází zastřešené betonové taneční kolo s podiem pro možnost tanečních zábav a jiných kulturních akcí v obci. Toto zařízení je již mírně zastaralé, je sice udržované, ale dlouhodobě nebylo nijak modernizováno.
- **Veřejné sportoviště** - tento sportovní areál se nachází za budovou MŠ. Je veřejně přístupné, modernizované v roce 2012. Je zde možné vykonávat veškeré míčové sportovní aktivity vč. tenisu.

Hřiště má sociální zázemí se šatnami, WC, dětské herní prvky a tábořiště. Zázemí hřiště (šatny a WC) se nedají označit za kvalitní, protože jsou tyto prostory kapacitně nedostatečné, vyskytují se zde plísňe, provoz je finančně náročný apod. Zázemí potřebuje rekonstrukci.

- Budova požární zbrojnice – jedná o budovu místního SDH a JSDH JPO V. s vybavením vč. požárního vozidla. Tato zbrojnice se nachází v dostupné části obce, nedaleko od ZŠ a obecního úřadu. Součástí rekonstrukce v roce 2010 bylo pořízení vybavení pro činnost všech spolků a zázemí pro volnočasové aktivity dětí a mládeže.
- Myslivecká chata – pro vlastní činnost si Myslivecké sdružení v Lačnově vybudovalo zázemí, tj. mysliveckou chatu s venkovním areálem, které slouží jak myslivcům, tak i široké veřejnosti při pořádání kulturních a společenských akcí.
- Kulturní zařízení – jedná se malý kulturní dům s vlastním zázemím, který v minulosti prošel částečnou rekonstrukcí. Součástí budovy je také pohostinství s provozní dobou pátek až neděle. Toto zařízení slouží spíše k menší rodinným oslavám, nebo k občerstvení po pohřbech a malým obecním kulturním akcím. Nejedná se o vhodné reprezentační zařízení, které by zcela vyhovovalo potřebám obce či jeho obyvatelům.
- Kostel – obec Lačnov náleží do římskokatolické farnosti v obvodu Valašské Klobouky. Obec má vlastní kostel a hřbitov. Kostel byl zasvěcen Panně Marii, královny nebe a země. Základní kámen kostela byl položen v roce 1968. Po dokončení nesměl být z ideologických důvodů vysvěcen. Pod označením „obřadní síň“ byl využíván jen při posledním rozloučení se zemřelými. Jako plnohodnotný kostel začal sloužit až po „revoluci“. Vysvěcen byl 13. října 1991. Hlavní obraz je tvořen mozaikou od výtvarníka Antonína Kloudy z Prahy z roku 1981. Mozaikovou technikou jsou vyrobena také okenní skla, dodaná sklárny v Železném Brod.
- Hřbitov – je součástí kostela, je v majetku a ve správě Lačnov a je řádně udržován. V roce 2022 proběhla rekonstrukce hřbitovního oplocení a sociálního zařízení.
- Dětské hřiště – tento areál se nachází u Muzea Vařákovy paseky. Jde o hřiště s dětskými herními prvky a je veřejně přístupné.
- Muzeum Vařákovy paseky – jde o vědeckou rekonstrukci vypálených usedlostí na Vařákových pasekách nacisty za II. světové války. Expozice je napojená na síť naučných stezek. V muzeu návštěvník nalezne repliku vypálené hospodářské usedlosti podle kroniky Vařáků – obytná chalupa, chlív, vozovna, stodola, sklípek s kovárnou, sušárna, studna se zahradou a včelín. Rekonstrukcí bývalé obalovny sazenic vzniklo v areálu i infocentrum s hygienickým zázemím a parkovištěm. Její součástí je stálá expozice vypálených osad v obci Lačnov a Lazy pod Makytou - Mladoňov. Hlavním cílem bylo vytvoření významného pamětního místa v souvislosti s tragickou událostí Vařákových pasek. V zimním období (od 31.10.2022) je muzeum zavřeno.

Zdravotnictví a sociální péče

V obci se nenachází žádné zdravotní středisko poskytující zdravotnické služby pro obyvatele obce. Ambulantní lékařské služby pro děti a dospělé s praktickým lékařem, zubní pohotovost, ordinaci dentální hygieny, gynekologickou ambulanci a službu lékárny zajišťuje zdravotní středisko v obci Horní Lideč. Další zdravotnické a záchranné služby občanům poskytují zdravotnická zařízení ve Vsetíně, Valašských Kloboukách a v Krajské nemocnici ve Zlíně.

V obci se nenachází dům pokojného stáří a ani zde nejsou přímo poskytované žádné služby sociální péče pobytového charakteru s pečovatelskou službou. V obci není žádný dům s pečovatelskou službou. Tyto služby jsou výhradně poskytovány terénní sociální službou, společností Charita ve Vsetíně a Valašských Kloboukách, či Letokruhy Vsetín. Sociální služby s lékařskou péčí jsou poskytovány pouze ve Vsetíně a v Novém Hrozenkově, případně v domově důchodců v Karolínce nebo Nedašově.

Školství

Obec Lačnov je zřizovatelem malotřídní základní školy prvního stupně a mateřské školy. Uvedené školské

zařízení je plně funkčně, zmodernizované a poskytuje kvalitní vzdělávací služby na odborné úrovni. Základní školu s druhým stupněm navštěvují děti z obce Lačnov v ZDŠ v Horní Lidči. Vyšší stupeň vzdělání jsou pak v nejbližších městech Vsetíně a Valašských Kloboukách.

Komerční a finanční služby

V obci je provozováno jedno pohostinství, které je otevřeno od pátku do neděle. Součástí pohostinství / hospody je i malý kulturní sál. Toto zařízení nenabízí ke konzumaci hotová jídla, mimo jednorázové akce. Po dobu sportovních utkání, konaných na místním fotbalovém hřišti, je otevřen bufet. V obci je jedna prodejna potravinářského a smíšeného zboží v řetězci CBA, s provozní dobou pondělí až pátek 6:00–16:00 hodin, v sobotu 6:00–10:00 hodin. Prodejna nabízí k prodeji základní sortiment potravin vč. masných výrobků. Obchod se nachází ve středu obce. Ze služeb je to pak služba pneuservisu Zvonek.

Finanční služby se v obci neposkytují žádné. V obci není pobočka České pošty, nachází se zde pouze box Zásilkovny. V rámci obecního úřadu lze využít služby Czechpoint. V obci není bankomat. Hromadné ubytování nabízí Rybářský domov Lačnov s 30 lůžky, s možností ubytování a občerstvení v období od května do srpna. V areálu je dále možnost stanování a táboření. V současné době je ubytovna v rekonstrukci. Tzv. Rybárna je v soukromém vlastnictví. V obci je dále provozováno několik soukromých chat a chalup určených pro krátkodobý pronájem např. Dřevěnica u Azzyho, Chata na vršku apod.

V obci se nachází několik bytových domů v majetku obce, ale i v soukromém vlastnictví (např. bytovky pod kostelem, u hospody, nedaleko obecního úřadu, byty v základní škole a v kulturním domě, či na fotbalovém hřišti).

Atraktivita cestovního ruchu aneb přírodní, kulturní a historické dědictví obce

Památné dominanty v obci:

- Kostel Panny Marie, královny nebe a země – Základní kámen kostela byl položen v roce 1968. Po dokončení nesměl být z ideologických důvodů vysvěcen. Pod označením „obřadní síň“ byl využíván jen při posledním rozloučení se zemřelými. Jako plnohodnotný kostel začal sloužit až po „revoluci“. Vysvěcen byl 13. října 1991. Hlavní obraz je tvořen mozaikou od výtvarníka Antonína Kloudy z Prahy z roku 1981. Mozaikovou technikou jsou vyrobeny také okenní skla, dodaná sklárny v Železném Brod.
- Venkovská usedlost č.p. 13 – nemovitá kulturní památka. Jedná se o doklad staré lidové architektury s archaickými detaily stavebního provedení. Usedlost leží v tzv. Dolňansku, datum výstavby (1811) je uvedeno na trámu ve světnici, byla původně součástí čtvercového dvora. Kromě budovy se zde zachovala ještě unikátní studna s okovem. Objekt je zapsán v Ústředním seznamu kulturních památek (Památkový katalog).
- Venkovská usedlost č.p. 15 – kulturní památka. Vesnická usedlost, vystavěná v 19. století nad cestou ve středu obce. Dnes jsou dochovány pouze hospodářské objekty – chlév, seník a stodola, obytný dům je ve zříceninách. Chalupa dochována pouze v torzálním stavu. V ose chalupy obdélná bedněná kůlna s pultovou střechou a seník na obdélném půdoryse bedněný se sedlovou střechou, krytou plechem. Mohutná roubená bedněná stodola na obdélném půdoryse se sedlovou střechou, krytou pálenou raženou taškovou krytinou. Na nádvorní straně k ní naléhá obdélný bedněný přístavek. Nárožní trámy posazeny na kamenech. Maštal pro koně na obdélném půdoryse s bedněnými štíty, s kruhovým vizírem, sedlovou střechou, krytou plechem, zčásti raženou taškovou krytinou. K maštali přiléhá zděná obytná novostavba. Objekt je zařazen do Muzea regionu Valaška, jako soubor lidové architektury (Památkový katalog).
- Pomník na Vařákových pasekách, vypálených německými vojáky v roce 1945 – Vařákovy paseky se nacházejí na hřebeni Vizovických vrchů zhruba 2,5 km severozápadním směrem od obce Lačnov v nadmořské výšce přes 700 m n.m. Jejich rozloha je 20 ha. Vznikly před polovinou 18. století

vykácením původního lesa v lokalitě Láz. V pol. 18. století nebyla na pasekách žádná obytná stavení a majiteli pozemků byli sedláci z Lačnova. Jméno dostaly podle Martina Vařáka (*1845) z Pozděchova, který tu jako první postavil obytné stavení č. 113, kolem v roce 1860. V průběhu následujících let k němu přibýlo ještě dalších devět stavení a celkově osudným dnem, kdy byly vypáleny, zde stálo deset stavení s 57 obyvateli. Po předchozím vypálení Ploštiny a Prlova zaútočila část této jednotky 02.05.1945 na osadu Vařákovy paseky. Útočící jednotka SS (18 mužů) vypálila osm chalup. Čtyři lidé byli odvezeni, mučeni a následně zastřeleni v Hošťálkové, ostatní byli hnáni do Valašské Polanky, kde na přímluvu farské hospodyně Aurélie Ludwigové byli propuštěni. Jen o několik hodin později bylo území osvobozeno postupující rumunskou a sovětskou armádou. Od roku 1950 zůstaly paseky neobydlené.

- Socha Panny Marie na návsi.
- Kříž u silnice III/4943.

Přírodní zajímavosti na území obce Lačnov:

- Šafrán bělokvětý – přírodní památka. V obci se vyskytují dvě lokality, a to za MŠ a PP Sucháčkovy paseky, ležící nedaleko fotbalového hřiště. Šafrán bělokvětý patří mezi silně ohrožené taxony květeny ČR dle vyhlášky 395/1992 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Dle Červeného seznamu ČR je zařazen do kategorie C1 kriticky ohrožených druhů. V literatuře se často uvádí, že šafrán byl na jihovýchodní Moravu zavlečen v době napoleonských válek se senem pro koně, ale pravděpodobnější může být, že sem byl zavlečen spíše při transportu soli se senem pro koně povozníků.
- Lačnovská babyka – památný strom na konci sadu východně od obce, vpravo od silnice Horní Lideč-Lačnov.
- Lípy u Janáčů – památné stromy v centru obce pod památkově chráněnou dřevěnicí.
- Památné lípy Růženy Šopové a Karla Vařáka – památné stromy u pomníčku postaveném na památku obyvatel zavražděných gestapem a vypálení osady Vařákovy paseky v roce 1945.
- Lačnovské rybníky – u obce, směrem na Horní Lideč, se nachází soustava tří rybníků a rybářské středisko, které navštěvují rybáři z blízkého i širokého okolí.
- Lačnovské skály – soustava pískovcových skalních útvarů Lačnovské skály je situována v nevelkém prostoru ve vrcholové části hory Vrátnice a na jejich jižních svazích směrem k obci Lačnov. Lačnovské skály velikostí skalních útvarů a jejich tvary jsou významným a v některých směrech jedinečným dokladem geologické minulosti a geomorfologických procesů ve Středoevropském prostoru. Skály jsou tvořeny třemi útvary: Horní skála – dosahuje výšky 10 m a je značně členitá. Prostřední skála – je užší, vzhledem k východní orientaci, a kvůli vzrostlým stromům bývá mnohdy mokrá. Dolní skála – impozantní 60 m dlouhý skalní pás s nejvyšším místem kolem 20 m (AOPK ČR).

Významné osobnosti obce:

- Josef Rotrekl – řídící učitel obecné školy v obci Lačnov, nadporučík Československé armády byl popraven dne 29.10.2041 v Brně německý gestapem jako český vlastenec a bojovník za svobodu českého národa. Narodil se 06.08.1903 v Letonicích v okrese Vyškov. V rodné obci nese Rotreklovo jméno jedna z tamních ulic (Zdroj: <http://encyklopedie.brna.cz/>).
- Josef Valčích – žák obecné škol v Lačnově, štábní kapitán Československé armády, člen parašutistické skupiny Silver A – přímý účastník operace Anthropoid; atentátu na R. Heydricha, zemřel 18.06.1942 v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Praze (Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/>).

Kulturní a sportovní akce aj. zajímavosti

Tak jako i jiné obce na jižním Valašsku, tak i obec Lačnov si z minulosti uchovává vzpomínky na lidové zvyky a tradice, které se nesly její hlubokou historii obce, či celého území. Tyto vzpomínky se snaží

oživovat a udržovat pro dnešní generaci občanů především spolek Lačnovjané pro lepší Lačnov ve spolupráci s ostatními spolky v obci. Proto občanské sdružení a spolky pořádají kulturní akce k oživení / předávání historických tradic, zvyklostí a obyčejů. V obci Lačnov patří k těmto zvykům Mikulášská obchůzka, Tříkrálová sbírka, Fašankový průvod, velikonoční pletení korbáčů a malování vajíček, či v květnu stavění a kácení máje. Spolky, zájmová sdružení nebo farní společenství pak pořádají hudební festivaly a divadelní představení, příp. vánoční koncerty. Dále se v obci pořádají akce pro děti, posezení s důchodci, myslivecké výlety. K tradici se rovněž řadí pořádání Dožíněk nebo hodů na sv. Matouše. Většina kulturních a sportovních akcí je pořádána ve spolupráci s obecním úřadem. Všechny akce jsou hojně navštěvované nejen místními obyvateli, ale také obyvateli okolních obcí. Tyto akce se pořádají na tanečním kole, ale rovněž v areálu Muzea Vařákových pasek. K menším akcím se pak využívá sál v místní restauraci v obci. K novodobým kulturním akcím patří aktivity spolku Lačnovjané pro lepší Lačnov, např. již tradiční velmi oblíbené Valašské tůlání, zakončené večerní taneční veselící.

Ke sportovním akcím pak patří obvodové hasičské soutěže ve všech věkových kategoriích, pro příznivce motokrosu se na trati u firmy Weekamp pořádají motokrosové závody Motocross Lačnov. Tento závod je zařazený do Slovákého poháru v motokrosu (Zdroj: <https://valassky.denik.cz/>), dále pak cyklistické závody do děti a dospělé a jiné sportovní soutěže.

Obcí prochází tři naučné stezky: Vařákovy paseky I., Vařákovy paseky II. a Vizovické vrchy.

Obec Lačnov, jako většina obcí mikroregionu Hornolidečska nemá klasickou návěs.

6. Životní prostředí

Fyzickogeografický profil území

Celá hornatá část území ORP Vsetín leží v geologické oblasti západního karpatského flyše a je tvořena svrchně křídovými až oligocenními mořskými uloženinami pískovců a jílovců, v menší míře i slepenců, často s výrazným, mnohonásobně se střídajícím zvrstvením (Zdroj: <http://moravske-karpaty.cz/>). Obec Lačnov se rozkládá v údolí, které se svažuje od severu k jihu mezi dvěma větvemi podhůří Vizovických vrchů. Obcí protéká Lačnovský potok. Nejvyšší vrchol v katastru obce je Láz ležící ve výšce 707 m n.m.

Struktura využití půdy

Celková výměra katastrálního území obce Lačnov činí 1.533,23 ha. Svou rozlohou je pátou největší obcí mikroregionu Hornolidečska. Na celkové rozloze území obce se v roce 2023 podílel ze 46,15 % zemědělský půdní fond, tj. 707,57 ha. Z toho 88,84 ha připadalo na ornou půdu, 566,67 ha na trvale travní porosty a 52,06 ha na zahrady a ovocné sady. Podíl 724,50 ha, tj. 47,25 % na celkové ploše katastru připadal na lesní pozemky. Zastavěná plocha a nádvoří činila pouze 13,37 ha, tj. 0,87 % z celkové výměry. Vodní plocha zahrnuje v katastru obce 16,61 ha, tj. 1,08 % a ostatní plochy pak 71,17 ha, tj. 4,64 % (ČSÚ 2023). Souhrnně je struktura využití půdy v obci Lačnov pro rok 2022 vyjádřena v Tab. 13 a graficky znázorněna v Grafu 18.

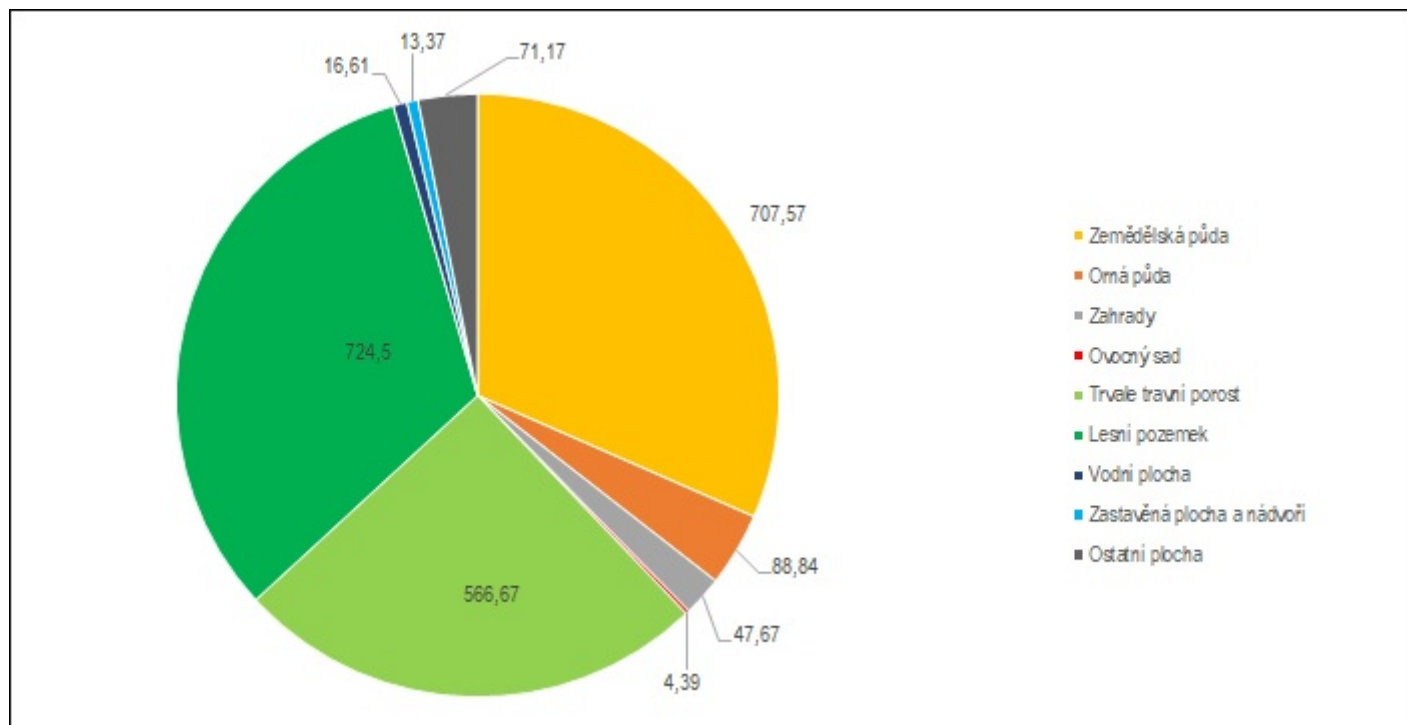
Tab. 13: Strukturovaná výměra půdy v obci Lačnov k 31.12.2022 v ha

Obec / druh pozemku	CV	ZP	OP	Z	OS	TTP	LP	VP	ZPaN	OsP	ZP/CV v %	ZPaN / CV v %	KOEF
Lačnov	1 533,23	707,57	88,84	47,67	4,39	566,67	724,50	16,61	13,37	71,17	46,15	0,87	13,30

Poznámka: CV = celková výměra, ZP = zemědělská půda, OP = orná půda, Z = zahrada, OS = ovocný sad, TTP = trvale travní porost, LP = lesní pozemek, VP = vodní plocha, ZPaN = zastavěná plocha a nádvoří, OsP = ostatní plocha, KOEF = koeficient ekologické stability

Zdroj: ČSU 2023, vlastní zpracování

Graf 18: Struktura využití půdy v obci Lačnov v roce 2022 v ha

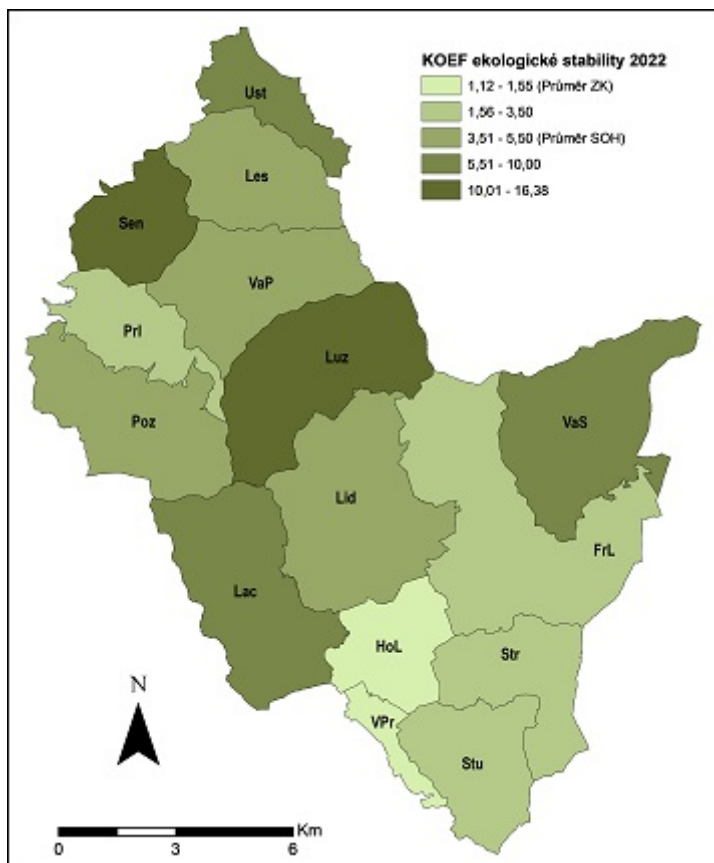

Zdroj: ČSU 2023, vlastní zpracování

Většina stávající zástavby se nachází v okolí silnic III. třídy, přesto je jedná o klidnou vesnickou zástavbu. Obec dosahuje koeficientu ekologické stability 13,3. Tento koeficient vyjadřuje poměr mezi přírodně stabilními plochami (jako jsou lesy, zahrady atd.) a plochami zastavěnými či intenzivně zemědělsky obdělávanými (tzv. nestabilními). Hodnota vyšší než 1 znamená vyváženou (stabilní) krajinu. Vyšší hodnota koeficientu obecně značí příznivý stav. Obec Lačnov dosahuje jedné z nejvyšších hodnot ve srovnání s ostatními obcemi mikroregionu Hornolidečska. Výsledek tohoto ukazatele je dán relativně velkou výměrou trvalých travních a lesních pozemků. Strukturu využití půdy znázorňuje Obr 13. Koeficient ekologické stability na území mikroregionu Hornolidečska v roce 2022.

Na území obce byly zjištěny problémy s erozí půdy. V minulosti byl významný problém spojen zejména s kůrovcovou kalamitou v jehličnatých (smrkových) lesech na území obce a vysokou četností aktivních sesuvných jevů. Výše uvedené negativní jevy byly operativně řešeny na úrovni obce a vlastníků dotčených pozemků a lesů. V roce 2013 proběhla digitalizace obce.

Obr. 13: Koeficient ekologické stability na území mikroregionu Hornolidečska v roce 2023

Zdroj: ČSU 2023, vlastní zpracování

Kvalita a ochrana životního prostředí

Obec se nachází mimo pásmo chráněné krajinné oblasti (CHKO). Přesto se na katastru obce významná a bohatá lokalita šafránu bělokvětého. Na území obce se nachází dvě lokality, na nichž se v jarních měsících šafrán vyskytuje. Jedná se o lokalitu za budovou MŠ / víceúčelového hřiště s umělým povrchem a přírodní památku Sucháčkovy paseky. Šafrán bělokvětý patří mezi silně ohrožené taxony květeny ČR dle vyhlášky 395/1992 Sb. Šafrán bělokvětý je zařazen do kriticky ohrožených druhů.

Kvalita životního prostředí je ovlivňována hustotou zalidnění, která k celkové rozloze obce dosahuje hodnoty 55,63 obyvatel / km². V komparaci s ostatními prostorovými jednotkami se jedná o velmi nízkou hustotu zalidnění, typickou pro periferní venkovské regiony. V katastru obce, jak již bylo uvedeno v kapitole ekonomika, se nachází několik podnikatelských subjektů, které však svou aktivitou nemají negativní vliv životní prostředí obce Lačnov. Produkovaný odpad z výroby je řádně a ekologicky likvidován. Pouze fyzickogeografické limity území přispěly k tomu, že se v obci vyskytuje kompaktní zástavba, která je však rozložená v délce cca 3 km. Hustota silničního provozu je v obci velmi nízká, a to má podstatný vliv na kvalitu a stav životního prostředí. Dalším významným faktorem ovlivňující kvalitu životního prostředí v obci je existence lokálních topenišť domácností. Zejména v zimních měsících vzniká smog, a to i přesto, že je obec plně plynofikovaná. Vlivem růstu cen energií se mnoho domácností vrací k tuhým topným palivům a topí nejčastěji dřevem, uhlím nebo peletami. Tuto situaci se snaží řešit kotlíkové dotace Zlínského kraje a program Nová zelená úsporám. Otázkou ale je cena paliv (biomasy) či elektrické energie, pro tyto energeticky úspornější kotle, potažmo tepelná čerpadla. Postupně dochází k obměně kotlů nejen v domácnostech, ale i veřejných budovách. Veřejné budovy jsou vytápěny zpravidla plynem.

Zemědělství a lesnická činnost má obci dlouhodobé historické kořeny. Zemědělství je prováděno šetrným

a ekologickým způsobem, čím jsou minimalizovány jeho negativní dopady na životní prostředí. Významným faktorem ovlivňujícím kvalitu životního prostředí je odpadové hospodářství, jeho efektivita a způsob nakládání s odpady. V lesích se zachovává přirozená druhová skladba dřevin. Území plní svou ekologických funkcí a patří tak mezi územní systémy ekologické stability. Zároveň tvoří přírodní dědictví jihovýchodního Valašska. V obci se při zpracování územního plánu se daly očekávat zásadnější střety rozvojových záměrů s ochranou přírody, především s plánovanou výstavbou rychlostní komunikace D49, která bude katastrem obce procházet. Obec má vybudovanou soustavu kanalizační sítě s napojením na ČOV a je napojena na pitnou vodou z vodního díla Karolínka.

Na území obce nebyl zjištěn výskyt starých ekologických zátěží, které by byly v majetku obce. Za brownfield však lze považovat např. nevyužívaný objekt za místní hospodou. V soukromém vlastnictví lze rovněž předpokládat, že existují nevyužívané hospodářské budovy / stavení, která již nejsou využívány ke svému původnímu či jinému účelu.

7. Správa obce

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Jedná se o územní celek, který je vymezen hranicí území obce (dle znění zákona č. 2/2003 Sb., který představuje úplné znění zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 273/2001 Sb., zákonem č. 320/2001 Sb., zákonem č. 450/2001 Sb., zákonem č. 311/2002 Sb., a zákonem č. 313/2002 Sb.). Kapitola věnuje pozornost základnímu fungování a správě obce, kompetencím obecního úřadu, územnímu plánování, hospodaření a majetku obce, bezpečnosti a vnějším vztahům a vazbám v kontextu integrace obce Lačnov do mikroregionálních struktur. Obec Lačnov vykonává samosprávu spolu s přeneseným výkonem státní správy.

Obecní úřad a kompetence obce

Obec Lačnov je obcí I. typu v rozsahu svého správního obvodu. Dle organizační struktury obec řídí starosta obce, který zároveň vykonává činnost rady. Ta není v obci ustanovena. V zastoupení řídí obec místostarosta obce, který je neuvolněným zaměstnancem obce. Zastupitelstvo obce je devítičlenné. Zastupitelstvo je nejvyšším orgánem obce a rozhoduje o základních věcech v samostatné působnosti obce. Poradními orgány starosty je finanční a kontrolní výbor. Řídící kompetence jsou dány organizační strukturou obecního úřadu. Obec je zřizovatelem základní školy a mateřské školy.

Územní plánování

Územní plán obce Lačnov byl pořízen podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů a byl projednán a schválen Zastupitelstvem obce v roce 2014. Hlavním cílem územního plánu je definice územních a rozvojových limitů, zejména pak zajištění dostatečných ploch pro demografickou stabilizaci obce a jejich primárních funkcí, s ohledem na prostorové možnosti obce Lačnov. V územním plánu je kladen důraz na stabilitu občanské vybavenosti, rozšíření ploch pro sport, kulturu a rekreaci a dále zajištění vhodných ploch pro udržení hospodářských a podnikatelských aktivit. Cílem územního plánu je i rozvoj dopravní a technické infrastruktury a její bezpečnosti. Stavební rozvoj je směřován do nezastavěných částí a souvisle zastavěného území obce. V územním plánu jsou řešeny hlavní střety zájmů a problémů v území, kterými jsou zejména nedostatečný rozsah ploch určených pro obytnou zástavbu, problém vymezení ploch pro rychlostní silnici D49 apod.

Hospodaření a majetek obce

Hospodaření obce se řídí rozpočtovými pravidly a schváleným rozpočtem.

Tab. 14.: Plnění rozpočtu obce Lačnov v letech 2017–2021 v tis. Kč

Položka / rok	2017	2018	2019	2020	2021
PŘÍJMY CELKEM	14 972	17 510	22 487	17 487	26 320
Daňové příjmy	11 751	12 990	13 889	12 857	14 153
Nedaňové příjmy	2 647	1 534	1 661	1 597	3 583
Kapitálové příjmy	48	12	419	100	367
Neinvestiční přijaté dotace	526	1 405	1 050	1 976	1 455
Investiční přijaté dotace	0	1 569	5 468	957	6 762
VÝDAJE CELKEM	10 927	18 630	22 292	16 327	23 369
Běžné provozní výdaje bez převodu rozpočtových účtů	8 821	11 221	11 514	9 614	10 991
Investiční výdaje	2 106	7 409	10 778	6 713	12 378
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	4 045	-1 120	195	1 160	2 951
Podíl provozních výdajů na celkových výdajích v %	81	60	52	59	47
Podíl investiční výdajů na celkových výdajích v %	19	40	48	41	53
Příjmy bez investičních dotací	14 972	15 941	17 019	16 530	19 558
Podíl provozních výdajů na příjmech bez investičních dotací v %	59	70	68	58	56

Zdroj: Webové stránky OÚ Lačnov 2022 vlastní zpracování

Z Tab. 14 o plnění rozpočtu obce Lačnov v letech 2017–2021 je patrné, že kromě roku 2018 skončily ostatní roky v rozpočtovém přebytku. Záporné rozpočtové saldo roku 2018 bylo kryto z rozpočtových přebytků minulých let. Provozní výdaje obce se za sledované období bez vlivu investičních dotací do celkových rozpočtových příjmů podílely na celkových příjmech v průměru okolo 62 %, 38 % přináleželo pak na výdaje investiční. Provozní výdaje mezi rokem 2017 a 2021 vzrostly o cca 25 %. Nejvíce investičních výdajů bylo vynaloženo v letech 2018 až 2021. Za celé sledované období činila hodnota pořízených investic 39.384 tis. Kč, z toho investiční dotace činily 14.756 tis. Kč. K pravidelným investičním výdajům patřila roční splátka splaškové kanalizace ve výši 1.962 tis. Kč. V roce 2018 byly vynaloženy investiční výdaje na tělovýchovu a sportovní zařízení ve výši 2.819 tis. Kč, na cestovní ruch 764 tis. Kč, bytové hospodářství 986 tis. Kč. V roce 2019 pak výdaje do komunikací za 7.073 tis. Kč, v roce 2020 rovněž do komunikací 4.563 tis. Kč. V roce 2021 pak investiční výdaje do rekonstrukce základní školy ve výši 7.603 tis. Kč, dopravní prostředky 857 tis. Kč, a do nákupů pozemků 581 tis. Kč.

Bilanční rozvahy obce Lačnov dle Tab. 15 poskytují informaci o přírůstku celkových netto aktiv mezi lety 2017–2021 o 28.991 tis. Kč, tedy růstu hodnoty majetku obce. Tento růst aktiv byl zároveň doprovázen růstem pasiv, jakožto zdroje krytí aktiv. V oblasti aktiv došlo k nárůstu hodnoty dlouhodobého hmotného

majetku o 18.410 tis. Kč, v oběžných aktivech pak nárůstu krátkodobých pohledávek o více jak 6 mil. Kč, z toho v hodnotě 5.801 tis. Kč dohadné položky aktivní. Dohadná položka aktivní na dotaci Rekonstrukci ZŠ činila k 31.12.2021 celkem 5.717 tis. Kč. Hodnota dlouhodobého finančního majetku (podíly ve společnosti VAK, a.s. Vsetín) a hodnota materiálových zásob nedosáhly mezi roky 2017 a 2021 výrazných změn. Mezi sledovanými roky došlo k nárůstu krátkodobého finančního majetku o 4.205 tis. Kč. V oblasti pasiv došlo ke zvýšení hodnoty vlastního jmění o 17.239 tis. Kč, zároveň vzrostly i cizí zdroje o 11.754 tis. Kč, z toho krátkodobé přijaté zálohy na transfery činily 10.422 tis. Kč (dotace SFDI a dotace MMR). Porovnáním hodnot části oběžných aktiv (krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek) a krátkodobých závazků v roce 2021 můžeme konstatovat, že obec Lačnov má dostatek zdrojů k úhradě těchto krátkodobých cizích zdrojů. Dlouhodobé závazky představují hodnotu dlouhodobého úvěru ve výši 996 tis. Kč.

Tab. 15: Bilanční rozvaha obce Lačnov v roce 2017 a 2021 v tis. Kč

Položka / rok	2017	2021	Index změny 2017-2021
AKTIVA NETTO celkem	92 859	121 850	1,31
Dlouhodobý nehmotný majetek	581	444	0,76
Dlouhodobý hmotný majetek	78 334	96 744	1,24
Dlouhodobý finanční majetek	6 945	6 945	1,00
Zásoby	166	228	1,37
Dlouhodobé pohledávky	0	376	x
Krátkodobé pohledávky	221	6 296	28,49
Krátkodobý finanční majetek	6 612	10 817	1,64
PASIVA NETTO celkem	92 859	121 850	1,31
Vlastní kapitál	91 654	108 893	1,19
Cizí zdroje	1 205	12 958	10,75
Z toho: dlouhodobé - úvěry	0	996	x
Z toho: krátkodobé rezervy	1 205	11 962	9,93

Zdroj: Webové stránky OÚ Lačnov 2022, vlastní zpracování

Komunikační nástroje obce

Obec Lačnov využívá ke komunikaci s veřejností standardní nástroje. Těmi jsou venkovní elektronická úřední deska, hlášení místním rozhlasem, webové stránky obce, tištěný Zpravodaj obce Lačnov, venkovní nástěnné tabule a skleněné vitríny. Na úřední desce obec informuje své občany o jednání zastupitelstva, o hospodaření obce a realizovaných projektech, dále o aktuálním dění v obci nebo zde uveřejňuje informace ze života obecních spolků. Součástí informací na webu je také kalendář plánovaných (kulturních) akcí a jiných událostí v obci. Obec ke komunikaci s veřejností využívá dále telefonní linku, emailovou adresu na podatelnu, datovou schránku a Facebook.

Elektronická úřední deska obce se nachází před obecním úřadem a je 24 hodin denně přístupná veřejnosti a je vyhovující dle zákona č. 500/2004 Sb. správnímu řádu. Výhodou elektronických úředních desek je jejich neomezená kapacita. Umožňuje poskytnout komplexní obsah informací, zákonem stanové lhůtě, umožňující přístup k internetu i občanům, kteří k němu nemají přístup. Úřední deska umožňuje přístup na obecní webové stránky.

Mezi důležité komunikační nástroje (vyjma úředních desek) patří webové stránky. Textové a grafické části webu jsou pravidelně a dle potřeb obce aktualizovány. Tyto webové stránky jsou technicky zastaralé, nepřehledné a nevyhovují tak potřebám uživatelů, tj. obyvatelům obce a návštěvníkům. Webové stránky jsou responzivní, čímž umožňují optimalizované rozlišení pro mobilní telefony či tablety. Obec Lačnov nedisponuje vlastními propagačními materiály, ve kterých by byly propagovány atraktivita a zajímavosti na území obce. Zpravidla jsou součástí společných propagačních materiálů, publikovaných Sdružením obcí Hornolidečska, Destinační společností Valašsko nebo Centrálou cestovního ruchu Východní Moravy. Propagační materiály, ať už tištěné nebo elektronické, jsou pravidelně aktualizovány. Jedná se zpravidla o materiály zaměřené na propagaci historického, kulturního a přírodního dědictví.

Bezpečnostní situace

Obec Lačnov má pro případ mimořádných a krizových situací zpracovanou analýzu vzniku možných rizik a ohrožení, který je veřejně přístupný na webových stránkách obce.

Na území obce se nachází firma Weekamp Doors s.r.o., kde se skladují nebezpečné látky. Firma je umístěna v bývalém areálu JZD Lačnov mimo osídlenou oblast. Pravděpodobnost havárie – střední.

Obcí Lačnov protéká Lačnovský potok, který se vlévá do Lačnovského rybníka u Horní Lidče, kdy nebezpečným jevem mohou být přívalové deště, které mohou vzniknout v kteroukoli roční dobu, v zimních a jarních měsících, rovněž táním sněhové pokrývky v kombinaci s intenzivními vydatnými dešťovými srážkami, či ucpáním vodního koryta plovoucími ledovými krami. Pravděpodobnost výskytu je střední. Obec Lačnov leží mimo území ohrožené zvláštní povodní.

V obci existují reálná nebezpečí vzniku epidemie či epizootie. Tato nebezpečí vznikají při velkochovu drůbeže a hospodářských zvířat. V obci Lačnov působí čtyři chovatelé skotu a v sousední obci Poteč, vzdálené asi 3 km (v ochranném pásmu) probíhá velkochov drůbeže, kde je možný výskyt ptačí chřipky. Rovněž pravděpodobnost výskytu je střední.

Obcí prochází dvě silnice III. třídy (III/4943 Horní Lideč-Lačnov-Valašské Klobouky a III/4946 – průtah obcí Lačnov). Z důvodu údržby silnic, především v zimním období je pravděpodobnost výskytu nehody relativně velká.

Napojení obce na vysoké napětí prochází ze směru od Valašských Klobouk zalesněným terénem, obec je plně plynofikována ve směru z Horní Lidče a zásobena pitnou vodou z vodní nádrže Stanovnice v Karolině, kdy většina občanů je již napojena na veřejný vodovod. Část občanů čerpá vodu z vlastních studní. Výskyt narušení dodávek elektřiny, plynu a vody je střední.

Obec Lačnov pokrývají lesy o celkové rozloze 724,50 ha (2023), což je přibližně 47,25 % celkové rozlohy obce. Může zde docházet k požárům lesa a jejich pravděpodobnost je relativně vysoká. Tím, že se obec nachází v geologické oblasti karpatského flyše, vznikají v této oblasti s vysokou četností aktivní sesuvy půdy na lesních pozemcích, ale i v zastavěném území obce. V zimním období každoročně sněhové kalamity, což způsobuje přerušování dodávek elektrické energie, vznik škod na budovách, zhoršení nebo úplné přerušování dopravní obslužnosti. Pravděpodobnost výskytu velmi vysoká, a to především v měsících od října do dubna.

Nedá se předpokládat, že by obec mohla být cílem teroristických útoků, ale v obci se nacházejí objekty, které by případným útokem mohly ohrozit běžný život. Jedná se zvláště o veřejné budovy, prodejnu potravin, příp. hostinec. Pravděpodobnost výskytu velmi nízká, závislá na vnitropolitické a mezinárodní situaci. Nelze tedy vyloučit žádnou krizovou situaci, na kterou jsou zpracovány typové plány, byť jejich pravděpodobnost výskytu se jeví jako velmi nízká.

Pro případ řešení mimořádných událostí má obec zpracován povodňový plán a zřízenou povodňovou komisi. Ta je tříčlenná, v čele se starostou obce. Tato pracovní skupina funguje podle potřeb vzniklých mimořádnou událostí. V rámci své činnosti dále vytváří podmínky, kterými se snaží rizikům živelních pohrom vlivem povětrnostních a klimatických změn počasí předcházet. Obec má stanovený způsob aktivace pracovní skupiny, a dále má určená místa pracovišť pro řešení následků krizových událostí. Významnou roli v řešení krizových situací sehraává SDH, resp. JSDH JPO V. Zdroj zabezpečení obce pro případ mimořádných událostí a krizových situací je k dispozici na webových stránkách obce. Pro případ likvidace vzniklých událostí je obec napojena na všechny složky Integrovaného záchranného systému Zlínského kraje.

V obci jsou vybudované tři velkoobjemové studny a podzemní nádrž na Kozinci. Jedná se o protipožární zásobníky vody pro případ požáru.

Na základě zjištěných výsledků výskytu sociopatologických jevů lze dále konstatovat, že na území obce byla kriminalita v letech 2018–2022 relativně nízká, viz část analýza sociopatologických jevů na území obce Lačnov. Obec tedy nemá problémy se závažnou kriminalitou.

Vnější vztahy a vazby

Obec Lačnov je integrována do dvou účelově zformovaných mikroregionů, a to Sdružení obcí Hornolidečska a Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko, jejichž management pracuje na (mikro)regionální úrovni. Tyto instituce se zaměřují na přípravu, realizaci (provoz) společných či individuálních investičních i neinvestičních rozvojových projektů, přispívajících ke zvyšování kvality života ve venkovském území nebo na podporu propagace turismu, zajímavostí a atraktivit. Členství v uvedených sdružení je pro obec přínosem i přesto, že je podmíněno placením finančním příspěvků na jejich provozní činnost. Vzhledem k omezeným disponibilním zdrojům obce (kapitál, lidské zdroje, znalosti apod.) může obec využívat např. manažery sdružení nebo participovat na realizaci společných projektů, které tak zpravidla bývají finančně méně náročné, než by tomu bylo v případě, kdy by si přípravu a realizaci individuálních projektů realizovala obec sama.

Sdružení obcí Hornolidečska

Sdružení obcí Hornolidečska (SOH) bylo založeno 22.05.1995 a patří mezi nejstarší mikroregiony ve Zlínském kraji. Dobrovolný svazek je tvořen územím 15 obcí (Francova Lhota, Horní Lideč, Lačnov, Leskovec, Lidečko, Lužná, Pozdětchov, Prlov, Seninka, Střelná, Študlov, Ústí, Valašská Polanka, Valašská Senice a Valašské Příkazy). Původně se činnost sdružení zaměřovala na podporu vzájemné spolupráce v oblasti veřejné správy. Postupně se však spolupráce obcí rozšiřovala také do jiných oblastí jako jsou např. společné řešení strategického rozvoje mikroregionu, odpadové hospodářství, technická infrastruktura, cestovní ruch apod. (SCLLD MAS Hornolidečska 2017). V současné době se zaměřuje mj. na vybudování pátečního koridoru mezinárodní cyklostezky Bečva-Vlára-Váh, připravuje další společné investiční a neinvestiční projekty zaměřené na budování veřejné infrastruktury, síťování aktérů ve společném česko-slovenském příhraničí, propagaci turismu apod.

Místní akční skupina

Místní akční skupina (MAS) představuje institucionální nástroj rozvoje venkovských území na úrovni EU, kombinující endogenní a exogenní přístup regionálního rozvoje. MAS jsou integrovaným nástrojem komunitně vedeného místního rozvoje, navazujícím na metodu LEADER, která je finančně podporována ze strukturálních fondů EU a národních fondů ČR (exogenní přístup). Řízení rozvoje je uskutečňováno na základě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje nového programového období EU 2021+, pro období 2021–2027, do kterého jsou aktivně zapojeny subjekty zastupující místní veřejné i soukromé socioekonomické zájmy. Strategie MAS je koncipována s ohledem na místní potřeby a potenciál, zahrnuje

inovativní prvky v místních souvislostech, vytváří sítě a případně spolupráci aktérů (endogenní přístup). Obecným cílem MAS je komplexní rozvoj území pomocí realizace investičních i neinvestičních projektů vedoucích k naplňování indikátorů stanovených ve výše uvedené strategii, schválené Ministerstvem místního rozvoje ČR. Území obce Lačnov je součástí MAS Hornolidečska, z.s.

MAS Hornolidečska, z.s. vznikla v roce 2004 na platformě SO Hornolidečska. Základním cílem MAS je zlepšování kvality života, zvýšení ekonomické prosperity a trvale udržitelný rozvoj území při maximálním využití potenciálu místních lidských a přírodních zdrojů realizovaný na principu partnerství veřejného, soukromého a neziskového sektoru. Mezi dílčí cíle se řadí ochrana přírody, krajiny a kulturního bohatství, podpora mezilidských vazeb a sítí, udržování lidových tradic a zvyklostí (MAS Hornolidečska 2019). V roce 2021 tvořilo plénum MAS Hornolidečska celkem „45“ členů, z toho bylo 15 subjektů z veřejného sektoru, 21 subjektů ze soukromého sektoru a 9 subjektů z neziskového sektoru. Vrcholným orgánem MAS je Valná hromada MAS Hornolidečska, z.s.

Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko

Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko (SOMV) je dobrovolným svazkem obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecních zřízeních) ve znění pozdějších předpisů a je právnickou osobou. Mikroregion Vsetínsko byl založen k 19.1.2013 a sdružuje 43 obcí. Předmětem činnosti sdružení je koordinace postupů při řešení problémů týkajících se rozvoje samosprávy obcí, hospodářského, sociálního a kulturního života obcí a vztahu k orgánu státní správy a vyšších samosprávných celků. Mezi společné hlavní aktivity sdružených obcí patří zejména vzájemná pomoc při řešení problematiky životního prostředí především v oblasti odpadů, znečišťování ovzduší a vodních toků, podpora zemědělského a nezemědělského podnikání, řešení problémů a důsledků nezaměstnanosti, rozvoj a diversifikace nezemědělských prostorů, společná péče o památky v mikroregionu, využití netradičních zdrojů energie, zejména biomasy, podpora venkovské turistiky a činnosti Destinační společnosti Valašsko, společné řešení sociálních služeb a zdravotní péče, podpora řešení dopravní obslužnosti týkající se více obcí (SOMV)

Přeshraniční spolupráce

Obec Lačnov má navázané přeshraniční vztahy se slovenskou obcí Lazy pod Makytou (realizace projektu výstavby Muzea Vařákovy paseky, realizace dožíněk apod.). Jejím cílem je rozvoj příhraniční spolupráce partnerských obcí.

A.2 Východiska pro návrhovou část

Mezi další východiska využitá při zpracování PRO Lačnov na období let 2024-2030 patří také výsledky výzkumu rozvojových trendů a (ne)investičních potřeb obce. Tento výzkum byl proveden formou strukturovaného rozhovoru se zástupcem vedení obce v červnu 2021, s aktualizací v roce 2023. Níže následuje syntéza nejdůležitějších zjištění dle jednotlivých zkoumaných oblastí.

Obyvatelstvo a demografická změna

Dle zástupce místní samosprávy lze považovat demografický vývoj na území obce za relativně stabilní, přičemž se střídají populačně rostoucí a klesající období. V obci přetrvává zájem mladších generací občanů a mladých rodin s dětmi zde trvale žít, přesto si zástupci místní municipalita všímají záporného salda migrace a postupného stárnutí obyvatelstva.

Významným faktorem, který ovlivňuje demografický vývoj v obci je dostupnost bydlení, resp. dostupnost pozemků pro výstavbu nových rodinných či bytových domů. V obci se nachází hned několik bytových domů, které jsou ve vlastnictví obce nebo v soukromém vlastnictví. Bytovky stojí pod kostelem, u hospody, nedaleko obecního úřadu, u fotbalového hřiště, byty jsou také v základní škole, v kulturním zařízení apod. V obci se nachází několik lokalit, které by mohly být po provedení změn v ÚP obce a následném připojení pozemků na inženýrské sítě využity pro výstavbu rodinných nebo bytových domů. Bude nutno pozemky zpřístupnit a provést jejich geodetické rozdělení. V horizontu platnosti tohoto dokumentu obec plánuje vybudovat cca 10 nových bytových jednotek v bytových domech a přípravu přibližně 12 pozemků pro výstavbu nových rodinných domů. V případě potřeby by bylo možné transformovat také stávající kulturní zařízení na obecní / sociální byty, avšak pouze v případě, že dojde k vybudování nového kulturního zařízení na území obce. Obecně lze říci, že v intravilánu obce se nachází dostatek pozemků vhodných pro výstavbu rodinných nebo bytových domů, které jsou většinou v soukromém vlastnictví místních občanů.

Obec Lačnov bude v období let 2024–2030 spolupracovat s kanceláří MAS Hornolidečska, z.s. či jinými profesními organizacemi v oblasti vyhledávání / zajišťování externích finančních zdrojů na budování / obnovu inženýrských sítí (např. síťování nových pozemků určených pro výstavbu rodinných a bytových domů), technické infrastruktury a objektů občanské vybavenosti vč. zlepšování kvality veřejných prostranství, dále také v oblasti podpory místního obyvatelstva (vedoucí k populační stabilizaci obce, tj. oslabení převažující emigrace a stárnutí obyvatelstva) a rozvoje občanské společnosti (podpora rozvoje zájmových, spolkových či společenských činností a aktivit) na území obce.

Služby pro občany (základní občanská vybavenost)

Obec Lačnov patří v kontextu Zlínského kraje i mikroregionu Hornolidečska mezi středně velké obce, čemuž odpovídá i kvalita / stav občanské vybavenosti. Obec Lačnov disponuje standardní občanskou vybaveností zahrnující např. budovu OÚ, malé kulturní zařízení, školské zařízení (MŠ a I. stupeň ZŠ), knihovnu, požární zbrojnici, muzeum s informačním centrem, sportovní areál se zázemím a tanečním kolem, volnočasový areál s víceúčelovým sportovním hřištěm s umělým povrchem, dětskými herními prvky a tábořištěm, mysliveckou chatu apod.

Část objektů občanské vybavenosti prošla v posledních cca 15 letech modernizací, tudíž se tyto objekty nachází v relativně dobrém stavebně-technickém stavu. V následujících letech se obec zaměří na komplexní modernizaci či výstavbu nového kulturního zařízení, dále na modernizaci sportovního areálu, tj. např. vybudování zavlažování trávníku, modernizaci tribuny, střechy sociálního zařízení šaten nebo na modernizaci tanečního kola. Dle místního vedení je hendikepem také absence tradiční obecní návsi, tudíž bude nutné věnovat pozornost také této infrastruktuře vč. zlepšování kvality prostranství přiléhajícího

k veřejným budovám. Budovy školského zařízení prošly v nedávné době rovněž rekonstrukcí, přesto lze předpokládat další významné investice do této infrastruktury, a to např. prostřednictvím modernizace střechy, vybudování vzduchotechniky s rekuperací odpadního tepla, vybudování nové venkovní školní učebny, dílčí modernizaci kmenových či odborných učeben, školního zázemí a zařízení apod. Mezi cíle obce bude v období let 2024–2030 patřit také budování doplňkového mobiliáře cestovního ruchu (např. odpočívadla, infopanely, turistická značení, naučné stezky, dobíjecí a servisní stanice pro jízdní kola apod.) a budování veřejných prvků na podporu trávení aktivního i pasivního odpočinku na území obce.

Obec Lačnov bude v období let 2022–2030 spolupracovat s kanceláří MAS Hornolidečska, z.s. či jinými profesními organizacemi v oblasti vyhledávání / zajišťování externích finančních zdrojů na budování / obnovu objektů občanské vybavenosti vč. vybavení a zařízení, vedoucí k rozvoji volnočasových (zájmových, spolkových a sportovních) činností a aktivit obyvatel obce a návštěvníků, zlepšování kvality veřejných prostranství apod.

Ekonomika a podnikatelské prostředí v obci

Na území obce se lokalizuje několik významných a stabilních zaměstnavatelů, kteří obci přinášejí pracovní příležitosti. Jedná se zejména o WeeKamp Doors, s.r.o. a EDEL – nábytek, s.r.o. Zbylou část podnikatelského milieu tvoří místní drobní podnikatelé a řemeslníci. Z hlediska vlastní hospodářské činnosti spravuje obec lesy a provozuje sběrné místo (hospodaří s vybranými odpadními komoditami). Obec podporuje místní živnostníky také prostřednictvím drobných zakázek.

Většina obyvatel je nucena za prací vyjíždět mimo území obce do okolních obcí a měst, kde je relativně dostatek pracovních příležitostí. V obci či okolních obcích však není dostatek kvalifikovaných pracovních příležitostí, což může vést k odlivu kvalifikované pracovní síly. Zároveň jsou vysoce omezené možnosti (nástroje) obce, aby byla schopna podnikatelské prostředí zásadně ovlivnit. Katastr obce není z hlediska územních limitů vhodný pro další umístění větší průmyslové výroby. Území je naopak vhodné pro rozvoj malého a středního podnikání v oblasti výroby, stavebnictví a služeb, rozvoj volnočasových služeb a služeb vázaných na cestovní ruch, které jsou na celém území mikroregionu Hornolidečska obecně poddimenzované. V případě obce Lačnov se jedná o turisticky exponované místo, v blízkosti turisticky zajímavých objektů a značených turistických a naučných tras s relativně velkým potenciálem pro rozvoj turismu. V obci chybí zejména kvalitní ubytovací a stravovací zařízení nebo sociální zázemí pro turisty a návštěvníky (vyjma muzea vypálených usedlostí Vařákovy paseky, veřejné objekty apod.).

Obec Lačnov bude v letech 2022–2030 řešit podporu podnikatelského prostředí, zejména prostřednictvím zapojení obce do územní působnosti MAS Hornolidečska, z.s., kde mohou malé a střední podniky žádat o investiční příspěvky. Případné investiční aktivity vedoucí k přímé podpoře podnikatelského prostředí budou v obci řešeny operativně (např. tvorba plánů, budování či modernizace inženýrských a technických sítí, komunikací apod.).

Doprava a mobilita (zvyšování bezpečnosti dopravy)

Dopravní propojení obce s okolním územím je zabezpečeno silnicí III. třídy, která se na mnoha částech, zejména mimo intravilán obce nachází ve zhoršeném technickém stavu (výmoly, výtlučky, nezpevněná krajnice, špatný odvod povrchové vody apod.). Díky geodopravní poloze obce zde dominuje individuální automobilová doprava. Obslužnost území je zajišťována autobusovou dopravou ve směru Horní Lideč (s napojením na železniční uzel a trať č. 280) a Valašské Klobouky s relativně dostatečným počtem autobusových spojů v pracovním týdnu. O víkendu či v období pracovního volna je počet dopravních spojů nižší. Problémem však je trvání / délka dopravy autobusem do koncové stanice, resp. nutnost přestupu. Silnice III. třídy je využívána nejen osobní automobilovou dopravou, ale vzhledem k přítomnosti ekonomických subjektů (např. WeeKamp Doors, s.r.o., EDEL – nábytek, s.r.o. apod.) je zde také zvýšený pohyb nákladních automobilů.

Stav komunikací pro pěší podél silnice III/4946 lze považovat za uspokojivý. V letech 2019–2020 proběhla obnova / vybudování nových chodníků téměř po celé trase od hospody až po místní část Kozinec, ležící v horní části obce. Všechny chodníky mají většinou povrch ze zámkové dlažby nebo asfaltový. Chodníky podél komunikace III/4943 (nad fotbalovým hřištěm,) jsou však již ve zhoršeném stavebně-technickém stavu a v budoucnu budou vyžadovat rekonstrukci. V části obce směrem ke kostelu chodníky nejsou a bude nutné je do budoucna vybudovat. Svedením chodců ze silnice, kteří směřují ke kostelu / hřbitovu, se výrazně zvýší bezpečnost pěší dopravy v této části obce. Aktivita obce budou směřovat také do budování / modernizace parkovacích stání na území obce.

Za účelem zvýšení bezpečnosti dopravy a podpory nemotorizované (udržitelné formy) dopravy by bylo žádoucí vybudovat samostatnou cyklostezku. V roce 2022 došlo ke zpracování vyhledávací studie na vybudování odbočky z páteřní cyklostezky BEVLAVA na katastru obce Horní Lideč, která by měla následně vést kolem Lačnovských rybníků, fotbalového hřiště až k hospodě / kulturnímu zařízení v obci Lačnov. Tuto trasu by bylo možné v budoucnu prodloužit až k areálu muzea Vařákovy paseky. V následujících letech proběhne zpracování dokumentace pro společné povolení a následně budou hledány externí finanční zdroje na spolufinancování výstavby cyklostezky. Lze předpokládat, že se bude jednat o nákladnou investici, z tohoto důvodu bude její výstavba podmíněna získáním externích zdrojů.

Obec Lačnov bude v období let 2022–2030 spolupracovat s kanceláří MAS Hornolidečska, z.s. či jinými profesními organizacemi v oblasti vyhledávání / zajišťování externích finančních zdrojů na zvyšování bezpečnosti dopravy v intravilánu i extravilánu obce vč. budování / obnovy komunikací pro pěších, místních a účelových komunikací, mostů a lávek, na podporu kombinovaných a udržitelných (nemotorizovaných) forem dopravy v obci (podpora cyklo dopravy a cykloturismu) apod.

Technická infrastruktura

Technická infrastruktura v obci Lačnov je na vysoké úrovni a odpovídá potřebám obce. Zásobování veřejných i soukromých budov na pitnou vodu je řešeno napojením na veřejným vodovod, napájenou z vodní nádrže Stanovnice. Sekundárním zdrojem pitné vody jsou vlastní studny u objektů pro bydlení či rekreaci. Splašková kanalizace byla vybudována v roce 2015 a pokrývá většinu budov na území obce. Správcem sítí jsou Vodovody a kanalizace Vsetín a.s. Obec byla plynofikována v roce 2000. Obec byla plynofikována v roce 2000. S ohledem na skutečnost, že technická infrastruktura (kanalizace, vodovod, plyn) byla vybudována relativně nedávno, nepředpokládají se v blízké budoucnosti žádné významné reinvestice. Investice budou souviset zejména s rozšiřováním inženýrských sítí do dalších oblastí, příp. do nových stavebních obvodů. Obec se v následujících letech zaměří na pasportizaci a postupnou modernizaci / obnovu stávající dešťové kanalizace. Elektrická síť je rozvedena v 99 % domácností.

Obec je pokryta mobilním signálem a internetem. Problémem je nedostatečná rychlost a stabilita signálu. V obci chybí vysokorychlostní připojení k internetu. Stabilní a rychlé připojení k internetu by mohlo do budoucna být příležitostí zejména pro pracující v odvětvích umožňujících tzv. home office či práci na dálku.

Svoz a likvidace odpadů vč. třídění odpadů a dalších odpadních složek je realizován prostřednictvím společného tendru Sdružení obcí Hornolidečska. V roce 2023 proběhne nový tendr na svoz a likvidaci odpadů pro období 2024+, kdy svoz a likvidace odpadů již nebude řešeno ve spolupráci s ostatními obcemi mikroregionu Hornolidečska, tak jako v minulých letech. Nový tendr na svozovou společnost bude obec Lačnov řešit samostatně.

Obec Lačnov bude v období let 2022–2030 spolupracovat s kanceláří MAS Hornolidečska, z.s. či jinými profesními organizacemi v oblasti vyhledávání / zajišťování finančních zdrojů na budování / obnovu technické infrastruktury na území obce vč. budování sítě vysokorychlostního internetu, zajišťování informací a příkladů dobré praxe v oblasti třídění, recyklace a zpětného využívání odpadů (např.

prostřednictvím společné komunitní energetiky na území mikroregionu).

Životní prostředí a klimatická změna

V obecné rovině lze považovat stav a kvalitu životního prostředí v obci za uspokojivé. Kvalita životního prostředí je však v průběhu roku proměnlivá. V topné sezóně, resp. v zimních měsících v obci panuje zhoršená kvalita ovzduší. Nejvýznamnějším problémem jsou lokální topeniště a vytápění domácností nevyhovujícími kotly na tuhá paliva I. a II. emisní třídy. V zimním období často vniká smog, což je také zapříčiněno fyzickogeografickými profilem území. Zlepšení situace lze předpokládat díky zákonu č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší, na základě kterého je zakázáno od září 2025 používat k vytápění ekologicky nevyhovující kotle. Výměna zdrojů vytápění ve veřejných objektech a objektech pro bydlení je finančně podporována prostřednictvím programu Nová zelená úsporám a Kotlíkových dotací Zlínského.

Jak bylo uvedeno výše, většina veřejných budov prošla v minulých letech rekonstrukcí, která zahrnovala mj. energeticky úsporná opatření, jako jsou zateplení obvodových konstrukcí, výměna otvorových výplní apod. Další energetické úspory ať už veřejných, tak i soukromých lze realizovat z externích finančních zdrojů např. z Operačního programu Životní prostředí, Národního programu Životní prostředí a ostatních národních programů. Budovy pro bydlení lze modernizovat díky programu Nová zelená úsporám a Nová zelená úsporám light, která je určena pro seniory, hendikepované osoby a nízkopříjmové domácnosti.

S ohledem na probíhající klimatické změny budou v obci podporována opatření na efektivní využívání obnovitelných zdrojů energie (např. instalace fotovoltaických panelů, budování akumulčních a retenčních nádrží, výsadba a údržba veřejných prostranství a zeleně vč. výsadby a ošetřování dřevin, budování modrozelené infrastruktury apod.).

Mezi nejvýznamnější problémy v oblasti životního prostředí na území obce Lačnov patří lokální nestabilita svahů, půdní eroze a sesuvy půd. Celá hornatá část obce Lačnov leží v geologické oblasti karpatského flyše a patří do oblasti s vysokou četností aktivních sesuvných jevů. Aktivita se zaměří na monitoring, resp. řešení následků neočekávaných situací.

Na území obce se nevyskytují staré ekologické zátěže ani brownfieldy, které by byly v majetku obce. Výjimku tvoří pouze objekt za hospodou, který je ve vlastnictví obce, a který lze v tomto kontextu označit za brownfield. V soukromém vlastnictví lze předpokládat existenci nevyužívaných hospodářských budov / stavení, která již nejsou využívána ke svému původnímu či jinému účelu. Jedná se však o jednotky budov a objektů.

Obec Lačnov bude v období let 2022–2030 spolupracovat s kanceláří MAS Hornolidečska, z.s. či jinými profesními organizacemi v oblasti vyhledávání / zajišťování finančních zdrojů na všeobecné zlepšování kvality životního prostředí, projektů zmírňujících dopady klimatických změn nebo projektů zaměřených na odstraňování půdních erozí, sesuvů půd či řešení jejich následků apod.

Nové technologie a SMART řešení

V oblasti nových technologií a SMART řešení spatřuje místní samospráva největší potenciál v rozvoji sítě vysokorychlostního internetu na území obce. Z tohoto důvodu se bude místní samospráva podílet na rozšiřování optických sítí na území obce a na vybudování sítě s veřejně přístupným internetem.

Mezi SMART řešení, jejichž realizaci lze do budoucna předpokládat patří instalace dobíjecích a multifunkčních stojanů (disponující např. meteostanicí, přístupem k internetu, defibrilátorem apod.), dále všeobecná podpora digitalizace obecního úřadu, kterélepší její služby a komunikaci s občany a návštěvníky.

Důraz bude kladen také na komunitní energetiku, kterou bude vhodné řešit především na mikroregionální

úrovni. V tomto smyslu se jedná např. o recyklaci a zpětné využívání odpadů za účelem dalšího použití, instalaci FVE na budovách a jejich vzájemné síťování tak, aby se zvýšila energetická soběstačnost obce / mikroregionu vč. souvisejících aktivit.

Obec Lačnov bude v období let 2022–2030 spolupracovat s kanceláří MAS Hornolidečska, z.s. či jinými profesními organizacemi v oblasti vyhledávání / zajišťování informací, příkladů dobré praxe a externích finančních prostředků na realizaci SMART projektů a instalaci nových / současných technologií a zařízení.

SWOT analýza

Silné stránky

- **Vyrovnaný rozpočet**
Obec Lačnov dlouhodobě vyrovnaný rozpočet bez zvyšování zadlužení.
- **Přírodní, kulturní a historické dědictví**
Obec disponuje řadou atrakcí a atraktivit cestovního ruchu (např. muzeum Vařákovy paseky, šafrán bělokvěťý, naučné stezky, cyklotrasy, lačnovské skály, lačnovské rybníky apod.)
- **Populační velikost**
Středně velká obec s dostatečnou populační velikostí a relativně stabilním vývoje obyvatelstva
- **Nízký výskyt sociopatologických jevů**
Na území obce byl zjištěn relativně nízký výskyt přestupků a závažných trestných činů
- **Rozvinutá občanská společnost**
V obci aktivně působí spolky, složky a organizace, které se zaměřují na komunitní práci s různými CS obyvatelstva
- **Dostatek pracovních příležitostí**
Přítomnost ekonomických subjektů a pracovních příležitostí na území obce či dojížděkové vzdálenosti, zahrnující jak prvovýrobu, průmyslové firmy, tak i poskytovatele (základních) komerčních služeb
- **Nízká nezaměstnanost obyvatelstva**
Obec Lačnov měla v komparacemi s ostatními obcemi mikroregionu Hornolidečska relativně nízký podíl nezaměstnaných osob
- **Technická infrastruktura**
Obec Lačnov má vybudovanu základní síť technické infrastruktury s dostatečnou kapacitou (vodovod, kanalizace, plynofikace, internet)
- **Dopravní obslužnost veřejnou hromadnou dopravou**
Relativně vysoký / dostatečný počet spojů autobusové dopravy, zajišťující dopravní obslužnost s návazností na železniční uzel v Horní Lidči
- **Existence objektů základní občanské vybavenost**
Obec disponuje základními objekty občanské vybavenosti podporující společenské, spolkové a sportovní aktivity na území obce (např. ZŠ a MŠ, knihovna, malé kulturní zařízení, dětská hřiště a víceúčelové hřiště s umělým povrchem, areál u fotbalového hřiště, požární zbrojnice, muzeum, myslivna apod.)

Slabé stránky

- **Absence kulturního zařízení**
Absence kulturního a reprezentativního zařízení, které by odpovídalo potřebám občanům
- **Nestabilita svahů a eroze půd**
Na mnoha částech území obce byla zjištěna lokální nestabilita svahů a sesuvy půdy (eroze půdy).
- **Nevyhovující stav části občanské vybavenosti**
Část občanské vybavenosti a volnočasové infrastruktury vykazuje známky opotřebení a zhoršeného

technického stavu, které neodpovídá potřebám občanů (např. taneční kolo a tribuna na fotbalovém hřišti apod.)

- **Nízká dostupnost kvalifikovaných pracovních příležitostí na území obce**
Obyvatelstvo je nuceno vyjíždět do zaměstnání, zejména s vyšší znalostní náročností a důrazem na profesní kvalifikaci do městských oblastí
- **Periferní oblast Česka / kraje**
Obec se lokalizuje v periferní venkovské oblasti Zlínského kraje a Česka
- **Zhoršený stav silničních komunikací a absence komunikací vyšší třídy**
Zhoršený technický stav silnice III/4943 třídy mimo intravilán obce a absence napojení na rychlostní komunikaci
- **Dopravní dostupnost městských oblastí**
Obec Lačnov je charakteristická vyšší periferialitou, tj. delší dojíždkové vzdálenosti do správního a krajského města
- **Absence stravovacích a kvalitních ubytovacích zařízení**
Na území obce chybí stabilní stravovací zařízení a kvalitní ubytovací zařízení, které by přispívaly k rozvoji služeb vázaných na volnočasové aktivity občanů a návštěvníků, a které by podporovaly cestovní ruch na území obce a jeho okolí
- **Lokální topeniště, jakožto zdroj znečištění ovzduší**
Významným problémem je převažující způsob vytápění méně kvalitními tuhými palivy, kdy zejména v topné sezóně vzniká smog

Příležitosti

- **Dotační příležitosti na snižování energetické náročnosti budov**
Existence dotačních příležitostí na snižování energetické náročnosti veřejných budov, objektů pro podnikání, bydlení i rekreaci.
- **Potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a turismu**
Potenciál území obce Lačnov pro rozvoj aktivit vázaných na volnočasové aktivity občanů a rozvoj nemasových forem letní i zimní turistiky
- **Dotační příležitosti na budování a obnovu veřejných budov a veřejné infrastruktury**
Existence dotačních příležitostí na budování či obnovu veřejných budov, veřejné infrastruktury a míst aktivního a pasivního odpočinku
- **Zapojení do (mikro)regionálních struktur a institucí**
Obec je členem SO Hornolidečska a SOM Vsetínsko, čímž může participovat na realizaci společných rozvojových projektů zaměřených na zvyšování kvality života v území.
- **Členství v MAS Hornolidečska**
Území obce spadá do územní působnosti MAS Hornolidečska, z.s., čímž mohou aktéři z území vč. veřejného, soukromého a neziskového sektoru čerpat dotace na realizaci rozvojových projektů
- **Příznivá věková struktura obyvatelstva**
V regionálním kontextu patří Lačnov k "mladším" obcím s příznivou věkovou strukturou obyvatelstva
- **Dostupnost bydlení a ploch pro bydlení**
Na území obce se lokalizují rozvojové plochy určené pro individuální výstavbu nových rodinných či bytových domů

Hrozby

- **Zhoršování půdních erozí a sesuvů půdy**
Vlivem zhoršování půdních erozí a sesuvů půdy může docházet k ohrožení zdraví občanů a jejich majetků vč. veřejného majetku.
- **Zhoršení ekonomické situace a destabilizace hospodářství**
Hospodářský pokles, který by zhoršil ekonomickou situaci státu resp. obce (snížení příjmů obecního

rozpočtu) vlivem pandemie COVID-19 či jiných budoucích ekonomických nebo přírodních neočekávaných otřesů.

- **Geopolitické problémy**

Geopolitické problémy a změny, které mohou ohrozit všeobecný rozvoj obce Lačnov, Zlínského kraje a celé ČR

- **Legislativní změny**

Legislativní změny v oblasti samosprávy a státní správy, s nimiž souvisí (např. vyšší administrativa, omezení pravomocí apod.)

- **Zhoršování kvality objektů občanské vybavenosti**

V případě, že obec nebude průběžně investovat do modernizace objektů občanské vybavenosti lze předpokládat zhoršování jejich stavebně-technického stavu, čím může dojít ke snížení konkurenceschopnosti, atraktivity a kvality života v obci

- **Rostoucí produkce odpadů**

Rostoucí produkce odpadů domácností a růst nákladů na jejich svoz a likvidaci

- **Komunální volby do obecních zastupitelstev**

V letech 2022 a 2026 proběhnou komunální volby do obecních zastupitelstev, které mohou vést ke změně ve vedení obce. Toto nové vedení obce se nemusí ztotožnit s cíli definovanými v tomto PRO, může si stanovit vlastní priority rozvoje obce. V tomto případě bude nutná aktualizace PRO

- **Zhoršování technického stavu infrastruktury**

V případě, že obec nebude průběžně investovat do technické infrastruktury (např. místních komunikací, veřejného osvětlení, mostů a lávek apod.) může docházet k významnému zhoršování situace v obci z hlediska bezpečnosti dopravy a provozu na pozemních komunikacích

- **Zhoršování půdních erozí a sesuvů půdy**

Vlivem zhoršování půdních erozí a sesuvů půdy může docházet k ohrožení zdraví občanů a jejich majetků vč. veřejného majetku

- **Vyšší citlivost vůči vnějším (hospodářským) otřesům**

Ekonomická struktura obce a mikroregionu Hornolidečska je charakteristická vyšší volatilitou / zranitelností vůči vnějším (hospodářským) otřesům

- **Záporné saldo migrace a zhoršování demografických struktur**

Dlouhodobě záporné saldo migrace může vést k postupnému snižování obyvatelstva, zejména emigrace (kvalifikovaného) obyvatelstva v produktivním věku a dlouhodobě negativní demografický vývoj obce v oblasti přirozeného přírůstku a zásadní negativní změny ve struktuře obyvatelstva obce.

- **Rostoucí náklady na svoz a likvidaci odpadů**

Zvyšující se náklady na svoz a likvidaci odpadů, hrazené z rozpočtu obce

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Strategická vize představuje v územním rozvoji zhmotněným představ místních aktérů o budoucí podobě obce na konci platnosti PRO.

Příklad

Obec Lačnov, jakožto atraktivní místo pro život, práci i odpočinek, s kvalitní a dostupnou infrastrukturou, která bude odpovídat potřebám místních občanů a návštěvníků, jedinečným přírodním a kulturně-společenským prostředím, a aktivní a soudržnou občanskou společností participující na rozvoji obce.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost Střední důležitost Nízká důležitost

Cíl 1.: „Populačně stabilní obec s rozvinutou infrastrukturou“

Cílem je dosáhnout vyváženého demografického vývoje na území obce. Jsou navržena opatření a aktivity na podporu bydlení a rozvoj (veřejné) infrastruktury.

Opatření 1.1.: „Zlepšení dostupnosti bydlení“ Zájem o bydlení v obci se zvyšuje. Jsou navržena opatření na podporu rozvoje bytového fondu a na přípravu nových pozemků pro výstavbu rodinných a bytových domů (vč. síťování a přípravy nových pozemků pro výstavbu rodinných a bytových domů). Dostupné bydlení přispěje k udržení počtu obyvatel v obci.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
☒ „Vybudování obecních bytů“ Zájem o nájemní bydlení v obci se zvyšuje, ale obec nedisponuje byty, které by mohla pronajmout. Zároveň obec vlastní objekty, které by mohly být na byty přebudovány. Dostupné nájemní bydlení přispěje k udržení počtu obyvatel v obci.	2025 - 2026	starosta obce		Vlastní + externí
☒ „Příprava nového stavebního obvodu“ V obci se nachází několik lokalit, které by mohly být po provedení změn v ÚP obce a následném připojení pozemků na inženýrské sítě využity pro výstavbu rodinných nebo bytových domů. Bude nutno pozemky zpřístupnit a provést jejich geodetické rozdělení.	2026 - 2030	starosta obce		Vlastní + externí
Opatření 1.2.: „Zlepšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro občany, návštěvníky i podnikatelské prostředí“ Opatření je cíleno na budování, modernizaci či obnovu (veřejné) infrastruktury, která bude kapacitně a kvalitativně odpovídat potřebám občanů / podnikatelům a návštěvníkům.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
☒ „Rozšíření vodovodu a kanalizace“ Rozšíření vodovodní a kanalizační sítě do oblasti Sucháčkovy paseky.	2024 - 2026	starosta obce		Vlastní + externí
☒ „Vysokorychlostní připojení k internetu“ Jen malá část obce je nyní pokryta vysokorychlostním připojením k internetu (250/25 Mbps). Většina území obce je pokryta pouze bezdrátovým připojením k internetu. Cílem aktivity by mělo být využít plánovaných rekonstrukcí chodníků k budování optické sítě pro připojení k internetu, která nabídne stabilní připojení. Příprava musí být provedena před zahájením výstavby/rekonstrukce chodníků.	2025 - 2026	starosta obce		Vlastní + externí
☒ „Cyklostezka z Horní Lidče do Lačnova“ V současné chvíli neexistuje bezpečné spojení obou obcí pro nemotorovou dopravu. Jelikož trasa povede převážně po rovině, lze předpokládat, že bude využívána mimo cyklistiky také bruslaři. Trasa bude lákat k vycházkám např. s kočárkem, ale i k běžeckému sportu. Lze předpokládat budoucí protažení trasy od křižovatky až k muzeu Vařákovy paseky (viz navazující aktivita).	2026 - 2027	starosta obce		Vlastní + externí

☒ „Zpevnění humnové cesty“	2027 - 2028	starosta obce	Vlastní + externí
Mohlo by se jednat o prodloužení prvního úseku cyklostezky pozvolně stoupajícím terémem, kdy by tato trasa začínala u sběrného dvora a končila u muzea Vařákových pasek, kde se by se napojila na lesní soustavu cyklostezek. Zpevnění této humnové cesty může být realizováno také v návaznosti na komplexní pozemkové úpravy, které Státní pozemkový úřad plánuje zahájit v roce 2026.			
☒ „Zpevnění lesních cest“	2025 - 2028	starosta obce	Vlastní + externí
Většina lesních cest na území obce je nezpevněná a opakovaně jsou degradovány vodní erozí a při těžbě dřeva. Takto poškozené komunikace potom snižují kvalitu cestovního ruchu v podobě turistiky, případně cyklistiky. Cílem by mělo být zpevnění těchto komunikací a provedení protierozních opatření.			
☒ „Dopravní úprava hlavní křižovatky“	2025 - 2026	starosta obce	Vlastní + externí
Současná křižovatka je prostorově rozlehlá. Cílem projektu by mělo být zvýšení bezpečnosti chodců v prostoru křižovatky a zpřehlednění dopravní situace.			
☒ „Dobudování chodníků“	2025 - 2027	starosta obce	Vlastní + externí
Dobudování chodníku od hlavní křižovatky ke kostelu, kde nyní žádný chodník není. Dále rekonstrukce chodníku ve směru od hlavní křižovatky k Horní Lidči.			
☒ „Parkoviště u hřbitova“	2027 - 2028	starosta obce	Vlastní + externí
Parkovací plochy nyní nejsou definovány. Cílem projektu by mělo být zvýšení bezpečnosti při parkování a pohybu osob především při nedělních mších a pohřbech, kdy je zde zvýšený pohyb osob a vozidel.			
☒ „Parkoviště na kozinci“	2027 - 2028	starosta obce	Vlastní + externí
Parkovací plochy nyní nejsou definovány. Stav parkovací plochy neodpovídá významnosti (areál muzea Vařákových pasek, výchozí místo turistických tras).			
☒ „Vybudování nabíjecí stanice“	2026 - 2027	starosta obce	Vlastní + externí
V blízké budoucnosti bude narůstat počet elektromobilů v dopravě. V oblasti turistických cílů by měly být dostupné nabíjecí stanice pro elektromobily, ale také elektrokola.			
☒ „Fotovoltaické elektrárny na obecních budovách“	2024 - 2026	starosta obce	Vlastní + externí
Mělo by dojít k vytipování obecních budov, které jsou vhodné pro instalaci fotovoltaických panelů. V rámci připravovaného zákona o komunitní energetice by pak obec mohla sdílet vyrobenou energii mezi svými odběrnými místy.			
☒ „Prostory pro podnikatelské využití“	2026 - 2027	starosta obce	
V obci chybí prostory pro podnikatelské využití (kancelář, drobná provozovna, prodejna).			

Cíl 2.: „Prostředí, vybavenost a služby odpovídající potřebám a požadavkům občanů a návštěvníků“

Strategický cíl se zaměřuje na podporu zlepšování vybavenosti obce, tj. objektů občanské vybavenosti a poskytovaných (veřejných) služeb pro širokou cílovou skupinu osob (obyvatelé, návštěvníci), které přispívají k setkávání obyvatel a ke zlepšování kvality života v obci.

Opatření 2.1.: „Modernizace objektů občanské vybavenosti pro vzdělávání, kulturu a volnočasové aktivity“				
Podpora modernizace objektů občanské vybavenosti a veřejné infrastruktury určené pro vzdělávání, kulturu, sport a ostatní volnočasové aktivity občanů a návštěvníků.				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
☒ „Revitalizace školního sadu“	2025 - 2026	starosta obce		Vlastní + externí
Zatraktivnění obecního sadu pro volnočasové využití.				
☒ „Venkovní učebna v sadu“	2025 - 2027	starosta obce		Vlastní + externí
V současné době chybí prostor, kde by mohla v letních měsících probíhat výuka mateřské a základní školy v přírodě.				
☒ „Revitalizace okolí školy a školního hřiště“	2024 - 2027	starosta obce		Vlastní + externí
Sociální zařízení u hřiště za školou neodpovídá dnešním potřebám. Povrchy a oplocení není jednotné. V zahradě MŠ je potřeba nahradit některé herní prvky a pískoviště. ZŠ potřebuje místo pro školní záhony. Revitalizaci celého areálu by měla předcházet architektonická studie areálu.				

☒ „Zvýšení kvality vnitřního prostředí MŠ a ZŠ“	2025 - 2026	starosta obce	Vlastní + externí
Rekonstrukce osvětlení, řešení akustiky prostor, systémové větrání.			
☒ „Zázemí pro diváky na fotbalovém hřišti“	2026 - 2027	starosta obce	Vlastní + externí
Vybudování nové tribuny pro diváky.			
☒ „Kulturní centrum“	2027 - 2028	starosta obce	Vlastní + externí
Obci schází prostor, kde by mohl být rozšířen kulturní život v obci. V obci je aktivních několik spolků, ale zejména v zimním období není na území obce vhodný prostor pro pořádání kulturních akcí. Podoba kulturního centra by měla vzejít z architektonické studie.			
☒ „Dovybavení muzea Vařákových pasek“	2024 - 2025	starosta obce	Vlastní + externí
V muzeu chybí některé historické zařizovací předměty. Bylo by vhodné jejich doplnění což by vedlo k zvýšení atraktivity tohoto turistického cíle. Rovněž muzeum disponuje exempláři zemědělské techniky a náčiní u kterých by bylo vhodné zatraktivnění jejich vystavení v muzeu. Součástí zatraktivnění muzea by mělo být také vybudování zázemí pro kulturní akce a úprava vnějších povrchů, tak aby odpovídaly příslušné době.			
☒ „Rekonstrukce obecní knihovny“	2024 - 2025	starosta obce	Vlastní + externí
Vytvoření lepšího zázemí pro knihovnickou činnost v obci. Nové regály na knihy a prostor pro setkání malých skupin čtenářů.			
☒ „Vzájemná spolupráce spolků a setkávání obyvatel“	2024 - 2030	starosta obce	Vlastní + externí
Podpora spolupráce spolků v obci, organizace společných společenských akcí, vzájemné sdílení prostor a zázemí pro činnost spolků, podpora setkávání spolků a obyvatel.			
☒ „Realizace tematických přednášek a besed“	2024 - 2030	starosta obce	Vlastní + externí
Aktivita se zaměřuje na podporu realizace (pravidelných) přednášek, besed, seminářů a workshopů pro občany v průběhu let 2022 - 2030 (např. cestovatelské a tematicky zaměřené osvětové, edukační, odborné a zájmové aj. přednášky pro veřejnost), které přispívají ke vzdělávání nebo rozvoji lidských zdrojů.			

Opatření 2.2.: „Zlepšení kvality a atraktivity přírodního prostředí a veřejných prostranství v obci“

Opatření zaměřena na ochranu přírodního prostředí a zlepšení stavu a funkčnosti veřejných prostranství pro trávení aktivního i pasivního odpočinku občanů a návštěvníků.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
☒ „Zlepšení stavu veřejných prostranství“	2024 - 2028	starosta obce		Vlastní + externí
Zvýšení atraktivity veřejných prostranství doplněním mobiliáře a výsadby zeleně v okolí hlavní křižovatky s cílem vytvoření místa pro setkávání občanů u příležitosti rozsvěcování vánočního stromu, stavění májky a podobných akcí malého rozsahu během roku.				
☒ „Revitalizace hřbitova, urnová místa“	2024 - 2028	starosta obce		Vlastní + externí
Cílem tohoto záměru by měla být revitalizace hřbitova v podobě vytvoření urnových hrobů, doplnění zeleně, květinových záhonů a rekonstrukce povrchů. Jako podklad by měla sloužit studie celého areálu hřbitova.				
☒ „Zlepšování kvality ovzduší“	2024 - 2028	starosta obce		Vlastní + externí
Zvyšování informovanosti občanů o možnostech dotací na výměnu zdrojů vytápění a posilování informovanosti občanů o negativěch spalování nevhodných paliv.				

Cíl 3.: „Efektivně fungující a otevřená veřejná správa“

Strategický cíl se zaměřuje na optimalizaci a zvýšení efektivity řízení obce v kontextu existujících regionálních struktur a institucí, jejíž činnost směřuje k tvorbě partnerství, sítí a vazeb mezi aktéry a institucemi, předávání informací, zkušeností a příkladů dobré praxe nebo ke zvýšení image a atraktivity území ve vnitřním i vnějším prostředí obce.

Opatření 3.1.: „Modernizace a efektivizace postupů státní správy a samosprávy“

Opatření klade důraz na postupnou modernizaci, efektivizaci a zpřístupňování místní samosprávy vč. budování doplňkové obecní infrastruktury.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
☒ „Rekonstrukce obecního úřadu“	2027 - 2028	starosta obce		Vlastní + externí

Vnitřní prostory a sociální zařízení neodpovídají dnešním potřebám. V zasedací místnosti není stabilní umístění dataprojektoru a potřebná infrastruktura pro audiovizuální techniku.

☒ „Digitalizace agendy obecního úřadu“	2024 - 2025	starosta obce	Vlastní + externí
V rámci zkvalitňování služeb pro občany by mohlo dojít k digitalizaci obecních agend jako je platba poplatků apod. Možnost plateb platební kartou apod.			
☒ „Zázemí pro obecní techniku“	2026 - 2028	starosta obce	Vlastní + externí
Obec v současnosti nedisponuje prostorem, kde by mohly být parkovány obecní stroje a technika potřebná k údržbě obce ale také ke správě lesů. Rovněž chybí prostor pro drobné opravy této techniky a dílna pro drobné opravy obecního majetku. Cílem by mělo být vytvoření uceleného prostoru i se zázemím pro zaměstnance. V případě umístění v centru obce by tento projekt měl vzejít z architektonické studie.			
☒ „Dovybavení sběrného dvora“	2024 - 2025	starosta obce	Vlastní + externí
Ve sběrném dvoře chybí místo pro ukládání většího množství papíru a dalších tříděných odpadů. U papíru pak dochází k jeho degradaci tím, že na něj prší. Ideální by bylo vybudování zastřešeného prostoru pro uskladnění papíru a dalších odpadů. Rovněž v obci chybí místo, kde by některé odložené věci mohly být nabídnuty k dalšímu využití a nekončily tak v odpadu. Tento problém by mohlo vyřešit tzv. Re-Use centrum v rámci sběrného dvora.			
☒ „Vizuální komunikace a propagace turismu“	2024 - 2028	starosta obce	Vlastní + externí
Vytvoření jednotné vizuální komunikace obce a propagace turistických cílů v obci.			
☒ „Propagační a prezentační materiály“	2024 - 2030	starosta obce	Vlastní + externí
Aktivita se zaměřuje na přípravu a zpracování propagačních a prezentačních materiálů a publikací přispívajících k zachování či zlepšování přístupu k přírodnímu, kulturnímu a historickému dědictví na území obce a mikroregionu Hornolidečska vč. případných inzercí. Předpokládá se, že obec nebude vytvářet vlastní materiály, ale zapojí se do tvorby propagačních a prezentačních materiálů společných pro území Hornolidečska, resp. Vsetínska / Valašského Klobucka.			

B.3 Podpora realizace programu

PRO Lačnov na období let 2024–2030 slouží jakožto základní koncepční nástroj místní samosprávy pro řízení (udržitelného) rozvoje obce. Východiskem pro tvorbu PRO bylo provedení socioekonomické a fyzickogeografické analýzy, doplněné o rozhovory se zástupci obce a dotazníkové šetření, do něhož se zapojili místní občané. PRO kontinuálně navazuje na dosavadní (historický) vývoj, místní endogenní podmínky a rozvojový potenciál lokality nebo potřeby obyvatelstva obce.

Personální zajištění PRO

Prvním krokem směřujícím k uskutečnění zvolených cílů, priorit, opatření a aktivit je stanovit subjekty a osoby odpovědné za zpracování PRO, řízení jeho realizace, ale i za výkon a kontrolu plnění jednotlivých aktivit. S ohledem na velikost obce nebylo nutné zřizovat nové orgány a instituce, proto bylo navrženo následující schéma

Pracovní skupina

Členy pracovní skupiny podílející se na tvorbě PRO Lačnov tvořili:

Jméno a příjmení	Pracovní pozice / organizace / funkce
Oldřich Pechal	Starosta obce Lačnov
Ing. Pavel Dráb	Místostarosta obce Lačnov
Ing. Jan Vomočil	Člen zastupitelstva obce a předseda finančního výboru
Aleš Lahoda	Vedoucí manažer MAS Hornolidečska, z.s.
Mgr. Adam Pavlík, Ph.D.	Manažer MAS Hornolidečska, z.s.

Řídící skupina

Řídící skupina naváže na výše definovanou pracovní skupinu zřízenou za účelem přípravy a zpracování tohoto PRO. Za splnění programových cílů odpovídá starosta.

Jméno a příjmení	Pracovní pozice / organizace / funkce
Oldřich Pechal	Starosta obce Lačnov
Ing. Pavel Dráb	Místostarosta obce Lačnov

Úkolem řídicí skupiny bude na základě podkladů od výkonné a kontrolní skupiny usměrňovat realizaci PRO – iniciovat realizaci rozvojových opatření a aktivit, vyhledávání a zajišťování zdrojů pro jejich financování, projednávání podnětů, vztahujících se k realizaci opatření aktivit, schvalování zpráv o realizaci, projednávání změn, aktualizaci a realizaci dokumentu, delegování jednotlivých činností a pravomocí na odpovědné osoby, apod. Zástupci řídicí skupiny se budou scházet dle aktuální potřeby, minimálně jednou do roka (v období přípravy rozpočtu na následující rok). Setkání skupiny bude iniciováno starostou obce, která rovněž zajistí včasné doručení podkladů k jednání všem členům. Informace o konání setkání řídicí skupiny, stejně jako výsledky setkání (zejména schválení znění zpráv o průběhu realizace PRO a aktuální znění tohoto dokumentu) budou zveřejněny na internetových stránkách obce.

Výkonná a kontrolní skupina

Plnění aktivit v rámci jednotlivých opatření a dílčí úkoly spojené s přípravou, plánováním a realizací projektů zajistí pracovníci obecního úřadu.

Jméno a příjmení	Pracovní pozice / organizace / funkce
Oldřich Pechal	Starosta obce Lačnov
Ing. Pavel Dráb	Místostarosta obce Lačnov
Josef Šarátek	Člen zastupitelstva obce a předseda kontrolního výboru
Ing. Jan Vomočil	Člen zastupitelstva obce a předseda finančního výboru

Tato výkonná a kontrolní skupina bude zabezpečovat veškeré činnosti vedoucí ke zdárné realizaci PRO, zejména činnosti zaměřené na podporu fungování řídicí skupiny (svolávání, příprava podkladů, zápisy apod.), evidence podnětů vztahujících se k jeho doplnění či aktualizaci, zveřejňování aktuálních informací a dokumentů na webových stránkách obce a řadě činností spojených s realizací jednotlivých rozvojových aktivit. Činnost výkonné a kontrolní skupiny bude průběžně sledována kontrolním výborem v rámci jeho běžných schůzek. Podklady pro jednání kontrolního výboru ve věcech realizace tohoto PRO zajistí starosta obce.

Monitoring a evaluace průběhu realizace PRO

PRO si klade poměrně ambiciózní cíle. Z tohoto důvodu bude probíhat průběžný monitoring a evaluace plnění cílů PRO, a to v pravidelných intervalech, nejméně 1x ročně v návaznosti na sestavení ročního rozpočtu obce, přičemž budou tyto podklady projednány také řídicí skupinou a výkonnou a kontrolní skupinou. Na konci každého kalendářního roku bude pro zastupitelstvo obce zpracována prezentace, příp. zpráva o realizaci plánovaných aktivit a plnění stanovených cílů dle platného harmonogramu. Na této platformě bude možné provádět revize cílů, priorit, opatření a aktivit, ale i stanovených termínů. V případě významných zásahů či podstatných změn v PRO bude nutné tyto změny projednat a následně schválit na řádném jednání zastupitelstva obce v průběhu roku, po dobu platnosti tohoto Programu rozvoje obce.

Předpokládá se, že v roce 2026, před konání komunálních voleb do obecních zastupitelstev, bude provedeno komplexní zhodnocení PRO, které bude základním zdrojem informací a podkladů pro zpracování aktualizace PRO.

Revize a aktualizace PRO

PRO bude dle potřeb místní samosprávy průběžně revidován, příp. aktualizován v návaznosti na průběh realizace jeho dílčích částí. Podnětem v aktualizaci PRO může být závažná změna vnitřních či vnějších podmínek, naplnění jeho koncepční části, či potřeba stanovení nových rozvojových cílů či priorit. Aktualizace PRO proběhne nejpozději v roce 2030, a to formou aktualizace / revize dílčích částí PRO. Aktualizaci PRO bude možné provést také vždy po konání voleb do obecního zastupitelstva, kdy budou nově zvolení členové zastupitelstva obce seznámeni se stávajícím PRO, přičemž si budou moci stanovit vlastní cíle a priority rozvoje.

Změny programu rozvoje obce budou prováděny přímo do dokumentu. Výsledkem bude dokument s označením data, ke kterému se vztahuje. Dokument bude v úvodu obsahovat seznam verzí. V případě významných zásahů či podstatných změn v PRO bude nutné tyto změny projednat a následně schválit na řádném jednání zastupitelstva obce v průběhu roku, po dobu platnosti tohoto PRO. Aktuální verze dokumentu bude zveřejněna na internetových stránkách obce Lačnov.

Veškeré plánované aktivity, zejména investičního charakteru, musí být v souladu s platným územním plánem obce Lačnov a dalšími nadřazenými podpůrnými a koncepčními dokumenty na území MAS Hornolidečska (SCLLD MAS Hornolidečska na období 2021 - 2027), Zlínského kraje (Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030) a Česka (Strategie regionálního rozvoje 2021+).

Financování realizace PRO

Základním zdrojem financování rozvojových aktivit je obecní rozpočet. U řady aktivit, zejména investičního charakteru, je předpokládáno také externí spolufinancování z národních i evropských rozpočtů, fondů a programů (např. krajské, národní, strukturální fondy EU apod.). Předpokládané zdroje financování jednotlivých aktivit jsou popsány přímo na subkapitole Aktivita. PRO a jeho dílčí součásti (akční plán, katalog aktivit apod.) budou tvořit základ pro tvorbu finančního plánu, finančního výhledu, ale i rozpočtu obce Lačnov na následující rok. Výkonná a kontrolní složka na základě monitorovacích zpráv o průběhu plnění aktivit PRO vypracuje na konci rozpočtového období návrh rozpočtu na nový rok, zahrnující informace o finančních tocích týkajících se aktivit PRO. Výdaje spojené s naplňováním programových cílů budou v rozpočtu označeny. Díky tomu bude mít obec přehled, jaké prostředky na uskutečnění svých rozvojových priorit vynakládá. Směrodatná bude zejména kapitola B.2 PRO v aktuální verzi, kde jsou jednotlivé aktivity seřazeny podle priorit.

Seznam použitých zkratk

- ABS - Absolutní
- EU - Evropská unie
- CR - Cestovní ruch
- ČR - Česká republika
- CHKO - Chráněná krajinná oblast
- ČSÚ - Český statistický úřad
- KPA - Koefficient podnikatelské aktivity
- MAS - Místní akční skupina
- MS - Migrační saldo
- MMR - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
- MPSV - Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- NPR - Národní přírodní rezervace
- OSVČ - Osoba samostatně výdělečně činná
- PP - Přírozený přírůstek (kapitola Obyvatelstvo)
- PP - Přírodní památka (kapitola Vybavenost obce a Životní prostředí)
- PRO - Program rozvoje obce
- P.B. - procentní bod
- SCLLD - Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
- SLBD - Sčítání lidu, bytů a domů
- SOH - Sdružení obcí Hornolidečska
- SOMV - Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko
- SO ORP - Správní obvod obce s rozšířenou působností